CRONICA ŞTIINŢIFICĂ

Sfârşitul pământului

LOCUITORII DIN ISTANBUL AU TRĂIT O NOAPTE DE GROAZĂ

ZIARELE au publicat la 24 Mai următoarea telegramă: *Londra, 23.* (Danub.). — Populaţia din Constantinopol a trăit eri, după cum anunţă corespondentul lui „Daily Mail" o noapte de groază.

In popor se răspândise zvonul că pământul va pieri în timpul nopţii. Populaţia turcă şi greacă a oraşului aştepta sfârşitul într'o mare panică .

Observatorul din Stambul a fost asaltat de întrebări telefonice dacă ştiinţa confirmă zvonuri despre sfârşitul pământului"

Sus: *Casă dărâmată de un cutremur, de foarte scurtă vreme, la Managua, în Nicaragua.*

Cum e probabil ca şi în ţara noastră să se răspândească astfel de zvonuri, e bine să ne lămurim cititorii asupra acestei chestiuni la ordinea zilei.

Criza generală mondială, precum şi faptele vieţii cotidiene (bunăoară într'un sat din Prahova s'a născut un copil care mânca animale vii şi câte alte asemenea întâmplări) ne fac intr'adevăr să credem că s'ar apropia sfârşitul lumii.

Apoi paroxismul petelor solare, ce provoacă în fiecare săptămână cutremure, erupţii vulcanice, ploi torenţiale, inundaţii — n'ar fi şi ele un indiciu că s'ar apropia scadenţa planetei noastre?

In tramvai, această universitate populară, am auzit teorii interesante. Intre altele doi cetăţeni comentând „sfârşitul pământului" anunţat la Stambul şi-au exprimat părerea că dat fiind răutatea oamenilor, şomajul, luxul (?) concursurile de miss (!?) etc., pare că într'adevăr se apropie sfârşitul lumii.

Aceste criterii sunt ridicule. De când e lumea au fost oameni buni şi răi, lux şi mizerie, bogaţi şi săraci, concursuri de frumuseţe, etc.

Idealul ar fi să înceapă timpuri noui şi o lume nouă, ceeace poate se va înfăptui în cursul acestui secol, fără însă a fi neapărat necesar să se anunţe sfârşitul Pământului.

Totuş cum din punct de vedere astronomic lumea va avea odată şi odată un sfârşit, e bine să tratăm această chestiune în cronica de azi.

Când va avea loc acest sfârşit nu se poate preciza. S'ar putea peste câteva mii ori câteva milioane de ani, poate chiar mai înainte. Nimeni nu poate preciza data morţii noastre, cu atât mai greu s'ar putea preciza sfârşitul globului ce-l locuim.

VA VENI O ZI

— „Va veni o zi, ne spune *Flammarion*, când soarele se va stinge; când viaţa pământească va fi adormită într'un somn veşnic; când globul nostru, întunecat şi îngheţat, cimitir tăcut şi singuratec, se va învârti în noaptea înstelată împrejurul vechiului său soare ajuns un astru ivizibil; când toate planetele se vor rostogoli ca nişte globuri negre împrejurul unui glob negru. Atunci toate demnităţile omeneşti, tot ceeace în timpul de faţă face să bată inimile şi să aţâţe entuziasmul muritorilor, amorul, gloria, cercetarea adevărului, simţimântul religios, iubirea de patrie, bogăţia, diferitele deşertăciuni, totul va fi pierit de pe pământul mort, rece şi întunecat".

Ilustrul astronom francez a publicat două cărţi în care analizează toate ipotezele sfârşitului lumii.

Pământul poate să moară de vreun accident, ori de bătrâneţe, se poate întâlni în drum cu un soare stins, invizibil, o cometă sau eventual să fie prins de un sistem de forţe electrice. Pământul ar putea să sufere eventual un nou potop, ori să se nimicească de un cutremur.

Aspectul vaselor peste 10.000 ani, când soarele va incepe să se răcească.

Sus: *Lava Vesuvului.*

CE VA FI LA 1935?

Celebrul geograf *Wilbur Glenn Voliva*, cunoscut cititorilor noştri ca autorul unei teorii bidimensionale după care pământul ar fi un disc (?) e şi unul din profeţii moderni ai Americei de vest.

Voliva prevede între altele, că la 1935 Rusia va avea 17 milioane de soldaţi şi în consecinţă vom avea un nou războiu european.

In condiţiunile actuale ale tehnicei, un războiu la 1935 ar echivala cu un început de sfârşit al lumii.

Să sperăm că această prezicere pesimistă nu se va realiza, după cum nu s'a confirmat nici ipoteza că Pământul ar fi un disc.

LA 1832 PAMANTUL A TRECUT PRINTR'O MARE PRIMEJDIE

Se ştie că în spaţiul interplanetar călătoresc nenumărate comete pe orbite foarte eliptice. Pământul în revoluţia anuală circumsolară e expus să se întâlnească într'o bună zi cu una din aceste primejdioase vagabonde ale Cerului .

Norocul nostru constă în faptul că aproape toate cometele sunt gazoase, ba densitatea acestor gaze fiind mică, pământul ar trece prin ele tot atât de uşor cum ar trece un avion prin ceaţă.

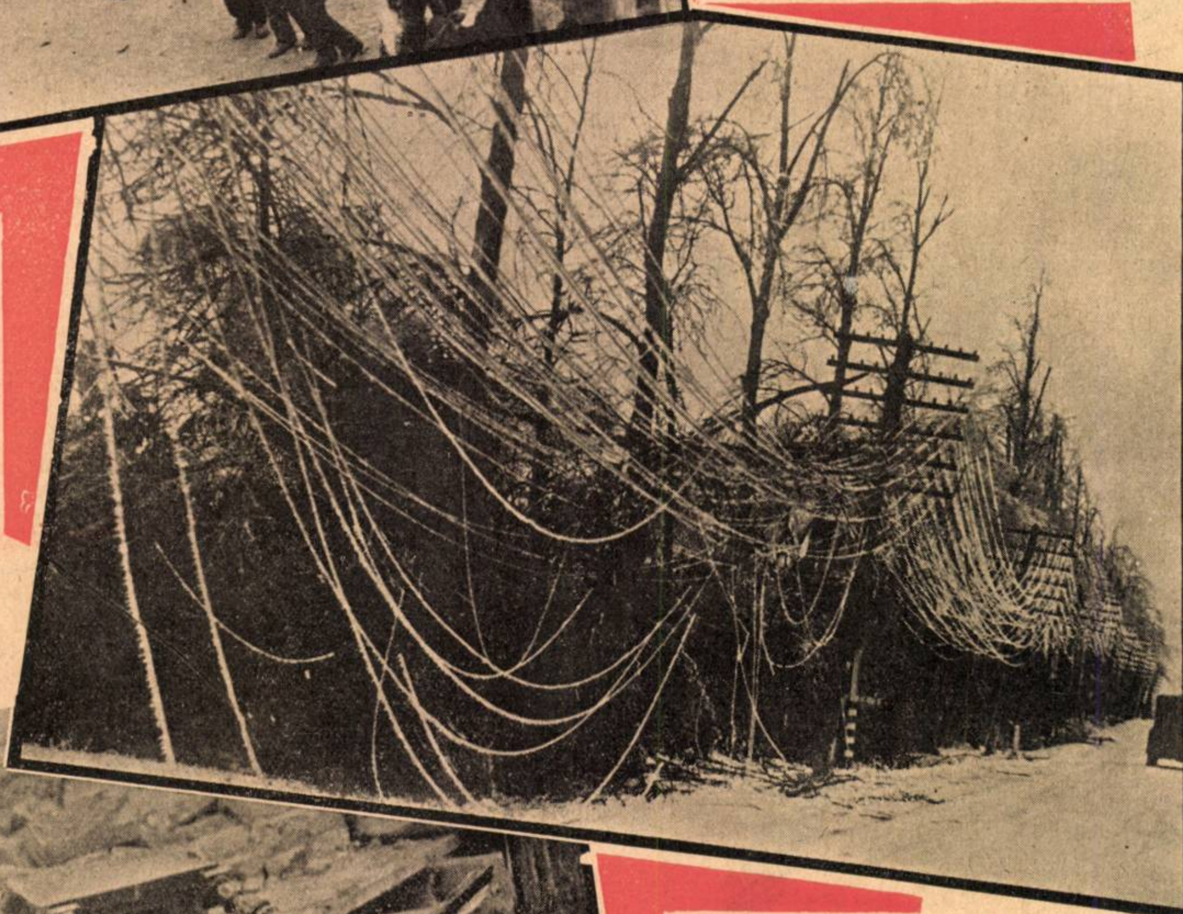
O astfel de trecere s'a şi întâmplat, acum 99 de ani.

Iată după *Arago* o dare de seamă asupra acestui eveniment istoric:

„Calculul anunţa că ea trebuia să străbată orbita pământului la 29 Octombrie 1832, cu puţin înaintea miezului nopţii. Se publică calculul în ziare, fireşte fără a fi bine înţeles şi sigur şi se vorbi de primejdia unei asemenea întâlniri putând să aducă sfârşitul lumii. Parizienilor le fu într'adevăr frică.

Dar ce-i orbita pământului? E drumul pe care-l străbate în jurul soarelui. Dacă o ghiulea e aruncată d'asupra unei şosele, lovitura ei nu-i de temut de cât dacă cineva trece pe acolo tocmai atunci. Dar planeta noastră nu trebuia să ajungă punctul orbitei sale, străbătut de cometă decât la 30 Noembrie următor, adică mai târziu cu o lună. Amintim că alergăm pe cer cu o iuţeală de mai mult de o sută de mii de kilometri pe ceas. Nu era dar nici umbră de temere. Ziariştii confundaseră drumul unei ghiulele cu însăşi ghiuleaua.

Ce ar fi fost dacă întâlnirea s'ar fi întâmplat? Atunci era greu de prevăzut; astăzi începem a o ghici, ştiut fiind că chiar cometa lui Biela, a cărei revoluţie împrejurul soarelui nu este, sau nu era, decât de şase ani şi şapte luni, a întâlnit într'adevăr Pământul la 1872. Doar că această cometă, dacă o fi fost vreodată primejdi-

Jos: *Fire electrice, distruse de ciclon.*

Stânga: *Un Câine, singurul supravieţuitor al unui cataclism.*

oasă, astăzi nu mai este, pentrucă ea însăși e aproape moartă, sfărâmată în bucăți desfăcută în milioane de stele căzătoare. Mai întâi în 1846, a fost văzută despărțindu-se în două, și aceste două bucăți urmară a călători în spațiu ca două surori gemene, dar depărtându-se încetișor una de alta. Apoi ele pieriră deodată și n'au mai fost revăzute niciodată".

PREZICEREA LUI LAPLACE

Astronomul Laplace a calculat că în jurul soarelui ar circula vre-o 20 milioane de comete. Ele se deosebesc prin înfățișare, mărime, formă, masă, constituție fizică și chimică. Unele sunt în întregime transparente, chiar în miezul lor și lumina astrelor nu e micșorată dacă trec pe dinaintea lor. Altele au miezuri care par complicate cu bucăți masive ca roiurile de uranoliți de diferite volume. Aceste miezuri lucesc în parte prin lumina reflectată dela soare; atmosferele și cozile lor se arată gazoase și incandescente: analiza luminii lor a descoperit adesea în ele prezența compușilor carbonului, hidrogen carbonat, oxid de carbon sau acid carbonic. Corpurile acestea cerești se deosibesc dealtfel mult unele de altele.

Urmările unei întâlniri cu pământul, ar fi deopotrivă de deosebite, după felul cometei, după iuțeala și direcțiunea ciocnirii sale. Iuțeala este într'adevăr aceiaș la depărtarea de la pământ la soare, și egală aceleia a planetei noastre înmulțită cu numărul 1414, adică cu 41660 metri pe secundă. Dar se vede cu ușurință că dacă cometa ar veni spre noi în dosul mișcării noastre, iuțeala loviturii sale ar fi minimă, pe când dacă ar veni din față, această iuțeală ar fi maximă, adică de 72000 metri pe secundă!

O asemenea lovitură ar fi îngrozitoare dacă miezul cometei ar fi masiv sau compus chiar numai din corpuri solide de volume diferite mai mult sau mai puțin considerabile. *Laplace* a descris aceasta în termeni dramatici, căci iată ceeace admitea el că ar fi putut sau ar fi produs chiar ciocnirea cu o cometă:

„Axa pământului și mișcarea lui de rotațiune schimbată; mările părăsindu-și vechea lor poziție spre a se prăvăli către noul equator; mare parte din animale și oameni inecați în acest potop universal sau nimiciți prin violența zguduiturii, pricinuită globului pământesc; specii întregi inmortate, toate monumentele muncii omenești răsturnate".

Acestea sunt dezastrele pe care ilustrul geometru le socotește ca urmările cu putință ale ciocnirii cu o cometă al cărei miez ar avea o masă respectabilă.

Nu-i mai puțin adevărat că un miez solid de câțiva kilometri în diametru numai, sau o adunătură de mai multe bucăți de acest fel, venind spre noi, cu o iuțeală de 100 ori mai mare ca aceia a unei ghiulele de tun, ar fi departe de a fi nevătămătoare și ar putea foarte bine să cufunde un continent, să desfacă o bucată de glob, să zdrobească câteva milioane de oameni, să modifice mai mult sau mai puțin geografia locurilor atinse.

Totodată cea mai mare primejdie pe care ar putea-o aduce întâlnirea cu o cometă, din punctul de vedere al subiectului de care ne ocupăm, ar fi fără îndoială transformarea mișcării în căldură și amestecarea gazurilor sale cu atmosfera noastră. E neîndoios că cometele sunt esențialmente gazoase și că aceste gaze sunt compuși de-ai carbonului.

Mai mult încă, ele par adesea incandescente. O asemenea întâlnire ar constitui desigur un pericol care ar putea fi foarte grav și care chiar în cazuri ce se pot prevedea, ar aduce cu înlesnire, în chip fatal, sfârșitul lumii.

SE VA STINGE SOARELE ?

In fine, pentru a termina această cronică de astronomie populară vom arăta după regretatul astronom român *Victor Anestin*, ce soartă ne așteaptă admițând că nu va fi nici cutremur, nici potop și nici nu ne vom întâlni cu vreo cometă.

In acest caz sfârșitul lumii va avea loc prin stingerea soarelui care va deveni cu timpul tot mai rece și mai întunecos, până la extincțiune totală.

„In univers, ca și pe pământ, e o continuă evoluție; un corp ceresc, ca și o ființă se naște, trăește, îmbătrânește și moare. Găsim nenumărate semne de bătrânețe ale sorilor în univers".

Nu se va stinge soarele peste 5 sau 10 milioane de ani, dar tot se va stinge deoarece oricum ar fi el constituit, se consumă fără întrerupere, fără să aibă nou material de întreținere de afară.

Oricât de înceată ar fi combustimea solară, ea se face fără întrerupere.

Când vor începe să se arate primele simptome ale bătrâneței soarelui, nu se va mai vorbi despre epoca istorică în care trăim azi. de cât numai în câteva rânduri. Epoca aceasta de înflorire științifică, care e măreață pentru noi, nu va interesa decât prea puțin pe cei care vor trăi peste 100 milioane de ani de acum înainte.

Se poate foarte bine, ca locuitorii de pe acea vreme nici să-și mai obosească mintea cu memorizarea desăvârșirei stărei de copilărie a omenirei din veacurile 19 și 20.

Ajunși la apogeul civilizației, ei vor vedea cu durere, cum odată cu stingerea vieții soarelui, se va stinge și viața lor. Intreaga lor putere de adevărați zei pe acele vremuri, va fi imobilizată în fața acestui înspăimântător eveniment: stingerea soarelui.

Din ce în ce soarele cel strălucitor de altă dată, se va transforma într'un glob roș, pe care locuitorii — cei cari vor mai fi rămas în viață — îl vor putea privi drept în față.

Temperatura mijlocie a pământului se va fi scoborît de mult, circulația atmosferei abia se va mai simți, circulația apei de asemene, căci toată mișcarea pe pământ doar soarele o întreține.

Vor muri una după alta speciile cele mai delicate, cele mai puțin rezistente. Omul se va apăra cât va putea, dar la urmă, va trebui și el să moară, căci toată puterea lui era tot numai energia solară, pe care el o transformă după voie.

Se va stinge soarele căci se sting toți sorii, mai curând, sau mai târziu. Și când soarele nu va mai fi decât un imens glob întunecat, nu va mai fi nimeni care să-i plângă moartea, căci va fi încetat de mult de a mai respira vre-o ființă omenească pe vremea din planetele lui.

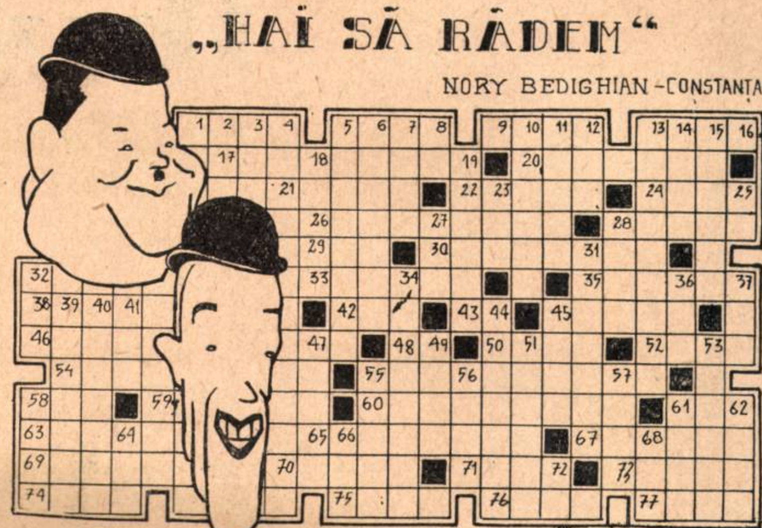
NEPTUN

Joc de cuvinte încrucișate

Hai să râdem

10 puncte

Orizontal. — 1) Pronume. 5) A-și arăta bucuria prin contracțiunea mușchilor feței. 9) Plantă. 13) Nume femenin (rus.). 17) „Forța comică" (Locuțiune latină, extrasă dintr'o epigramă de Cesar). 20) Nuanță pe care o ia râsul, uneori. 21) Fărâmițat. 22) Râs tăcut și liniștit. 24) Rădăcină aromatică. 26) Care nu râde. 28) Femeie rea și mânioasă. 29) Munte. 30) Ins dintr'un popor asiatic (De-i tai capul și ambele picioare, te face să râzi cu lacrimi). 33) Invățată. 35) Râdem... moldovenește. 38) Strig cu entuziasm. 42) Papă. 43) Conjuncție. 45) Filosof atenian, despre care se spune că nu râdea de loc. 46) Oază în Sahara. 48) Două sute. 50) Scriitor francez (1831—1908). 52) Pilești. 54) Adverb. 55) Cari stârnesc râsul. 58) Capră bearcă și fără cap. 60) Veselie neașteptată. 61) Adverb 63) Catifea. 65) Războinici. 67) Născoci. 69) Afluent al Dunării. 70) Dacă bei câteva ... te înveselești ca prin minune. 71) Personagiu biblic. 73) Cel ce avea menirea să stârnească râsul regilor. 74) Țară. 75) Nume masculin. 76) Nume masculin. 77) Zâmbi... sonor.

Vertical. — 3) Interjecție. 4) Canal, în Franța. 5) Lucruri făcute de mână. 6) Cari n'au chef să râdă. 7) Mai sus zis. 10) Comună în Elveția. 15) Dorise. 12) Culoare. 13) Migăloși. 14) Persoană, a cărei neglijență a cauzat multe nenorociri. 15) Veniți rar. 18) Cel care are darul de a te face să râzi. 19) Cămașă întoarsă pe dos. 23) Numeral. 25) N'am ce-ți face! 27) Adverb. 28) Scenariu cinematografic. 31) Râse înfundat. 32) Nume dat în America, „trouvaille"-urilor comice și inedite din comedii. 34) Cel puțin. 36) Părți dintr'o uzină. 37) Adverb. 39) Regele râsului. 40) Rezultatul râsului nemoderat. 41) Formă a auxiliarului. 44) De natura lutului. 45) Tină amestecată. 47) Vorbă care stârnește râsul. 49) Rigi. 51) Infocat după ceva. 53) Glumeț. 55) Bucăți de chibrit. 56) Personagiu biblic. 57) Sens încâlcit. 58) Destoinică. 59) Actiunea de a râde. 61) Cameră (Ban). 62) Așa cum se cuvine. 64) O bucată de simit. 66) Culoare. 68) Arbore. 70) Interjectie (Repetată, imită râsul). 72) Negație.

N. B. — Cuvintele de la 1—5—9—13 orizontal și 25—37—62 vertical, citindu-se în continuare în ordinea dată, vor da un cunoscut proverb românesc.

Carte de vizită magică

(10 puncte) . de X.

CASTOR BURDÉRE

Care-i funcția acestui domn, și la ce revistă și-o exercită.

De fiecare tragere se vor acorda următoarele premii, proporțional cu numărul jocurilor deslegate:

PREMIUL I: 1000 lei în numerar;

PREMIUL II-lea: Două aparate de radio cu galenă;

PREMIUL III-lea: 4 volume din operele literare renumite.

N. B. — Deslegările vor fi însoțite de cuponul respectiv, purtând mențiunea: pentru jocuri.

Fiecare categorie va avea șanse egale în categoriile inferioare.

R.

Nouile noastre premii

Concursuri bilunare

Deslegările problemelor în numerele 227 și 228 se primesc timp de șase zile dela apariția fiecărui număr, adică până Luni, orele 6 seara.

Deslegările, precum și numele deslegătorilor vor putea fi astfel publicate săptămânal, iar rezultatul tragerii la sorți, de două ori pe lună.

Cupon pentru jocuri

No. 228

Numele și pronumele ....

....

Adresa ....

„REALITATEA ILUSTRATĂ". — *Director* Nic. Constantin.
Redacția și Administrația: str. Const. Mille 7—9—11.
Prețul abonamentelor: *Un an lei 400; 6 luni lei 200; 3 luni lei 100. Pentru străinătate lei 500 anual.*

REALITATEA
ilustrată

O mică gustare pe plajă

Atelierele „Adeverul", S. A.

ANUL V. — Nr. 229. SUPLIMENT GRATUIT „REPORTAJ" 18 IUNIE 1931

REALITATEA ilustrată

EROUL AERULUI. — D. Valentin Bibescu, președintele „Federației Internaționale Aeronautice", coborând treptele mormântului Eroului Necunoscut, unde a depus o coroană.

Foto I. Berman-„Realitatea"

PREȚUL 10 LEI

VARIA

Un proces ciudat în jurul unei scrisori anonime

UN MEMBRU al coloniei americane din Paris, d. Spiekerman, a primit o scrisoare anonimă concepută în termeni foarte puțin politicoși. D. Spiekerman s'a găsit în special froasat printr'un epitet: „Câine murdar cu ficatul alb", o expresie utilizată de Al. Capone, când vorbește despre cei mai înverșunați dușmani ai săi.

D. Spiekerman s'a adresat unui grafolog, care a ajuns la concluzia că autorul scrisorii era o doamnă dintre cunoștințele sale, anume Mac Kitrich. D. Spikerman o dete în judecată, pa baza expertizei grafologice.

Acuzata la rândul ei a apelat la știința altor patru experți în ale grafologiei, doi englezi, un american și un francez. Quatuorul a ajuns în unanimitate la convingerea ,cum că d-na Kitrich n'a scris scrisoarea încriminată. De astă dată d-na Kitrich a dat în judecată pe d. Spikerman, care a fost condamnat la zece mii franci daune interese. Procesul a stârnit un viu interes în cercurile americane din Franța.

Povestea unui colier de perle

D-na Teia e o femeie atât de drăgălașe, încât soțul ei, un negustor bogat, se căsători cu ea de îndată ce o descoperi într'un magazin de ghete, unde avea serviciul. Astfel mica vânzătoare deveni o doamnă din lumea mare. Petrecu o jumătate de an la Lido și la Riviera ducând o viață de prințesă. Dar îndată după aceea soțul ei dădu faliment. Teia era însă o soție model. Din ultima ei călătorie la Riviera mai aduse înapoi o parte din bani, declarând că de acum încolo va trăi cu mai multă economie. Pe lângă bani, mai aduse ceva din drum: un minunat colier de perle. D-na pretindea că perlele sunt falșe. Un cunoscut al soțului însă, bijutier de meserie, era de altă părere. Credea anume că soțul ar putea să-și plătească o sumedenie de datorii, vânzând colierul. Negustorul nu avea astâmpăr. Se folosi de o vizită a soției sale la Potsdam, lângă Berlin, pentru a duce colierul la un alt giuvaergiu. Acesta îl examină și oferi negustorului 14.000 mărci în schimbul lui. Negustorul primi banii.

Când Teia se înapoie acasă, aflând de cele petrecute, făcu un scandal imens. Dar soțului nu-i mai păsa acum. In caseta cu bijuterii găsise pe lângă colier și o serie de scrisori adresate soției sale, Post Restante la Riviera. Această corespondență constituia o dovadă infailibilă, a infidelității Teiei. La început urmă însă tactica soțului credul.

— Perlele erau doar falșe îi spuse el, nu pricep de ce te necăjești.

— Idiotule, răspunse d-na Teia și se încuie în iatacul ei, plângând toată noaptea. Intre timp însă soțul avu o convorbire telefonică cu avocatul său, iar peste câteva săptămâni căsnicia a fost desfăcută, din vina soției.

Când divorțul fu pronunțat, d-na Teia se mai adresă odată ex-soțului: — „Dar colierul tot trebue să mi-l restitui, căci nu mi l-ai cumpărat tu."

Avionul în serviciul dragostei

AM SPUS-O adesea și o repetăm și cu acest prilej, că viața noastră modernă atât de prozaică, nu e totuș lipsită de romantism. Istorioara de mai jos, perfect autentică, este și ea o dovadă a acestei aserțiuni.

In cursul unei vilegiaturi făcută la Brighton, cu scopul de a se perfecționa în limba engleză, o tânără franțuzoaică, d-ra Margueritte C. întâlni un tânăr londonez Harry S. Cei doi tineri se îndrăgostiră și Harry și Margueritte își făgăduiră că se vor căsători. Nu socotiseră însă cu intervenția unchiului, tutorele Margaretei, orfană din frageda copilărie. Prinzând de veste că cei doi tineri se îndrăgiau, unchiul întrerupse brusc studiile linguistice ale nepoatei sale și o încredință unei maici, într'o mânăstire din Touraine. Margueritte petrecu acolo două luni de melancolie.

Dragostea e însă ingenioasă. Harry își propuse să-și răpească logodnica cu ajutorul unui prieten, fost aviator de răsboiu, posesor al unui aeroplan particular. Planul reuși de minune, după o pregătire savantă. Spre a evita un scandal, unchiul n'a suflat un cuvânt despre această răpire ultra-modernă și în acelaș timp romantică, destul de gravă în ochii legii, căci Margueritte e minoră. Dar aflând că nepoata lui se căsătorise în secret cu răpitorul ei, unchiul se hotărî totuși să afișeze chestiunea în public, cerând anularea căsătoriei. Tânărul soț și-a încredințat cauza unui avocat celebru, un fost as al aviației de războiu. Abia după ce tribunalul civil va fi rostit anularea căsătoriei, tutorele poate cere urmărirea răpitorului pupilei sale.

Ne tragem, sau nu, din maimuță?

D-rul Henry Fairfield Osborn, unul din cei mai iluștri zoologi și biologi americani a luat acum patru ani, apărarea învățătorului John Scopes, în procesul intentat de anti-darwinienii, în privința descinderii noastre din maimuță, proces judecat la Dayton, statul Tennessee și care a produs atâta vâlvă. Iată că azi D-rul Fairfield revine asupra părerilor de atunci și într'un interview acordat ziarului „Evening Sun", declară că teoria omului maimuță e o poveste. Doctorul e în vârstă de 72 ani. Deci nu e de mirare să-și schimbe părerile cu ușurință. Și copiii fac la fel.

Banditismele de Rusalii

In Chicago, de Rusalii, s'au săvârșit în mai puțin de 24 ore 27 furturi. A fost ucis un negustor și răniți doi. Dulci sărbători se petrec în țara Unchiului Sam.

Pețitorul

GHEORGHE Băncuță stătea în fața casei sale, pe un scăunaș, fumând liniștit din pipă. Căsuța lui, — situată pe una din străzile lăturalnice ale orașului, — albă, și curată ca a unui gospodar priceput era înconjurată de o grădiniță cu mai multe straturi de flori,

Făcuse ceva afaceri pe vremuri, din care strânsese bani. Mai poseda și o casă pe care o închiriase și din ce-i aducea ocupația sa de mijlocitor de căsătorii trăia acum din aceste venituri. Bineînțeles pentru ocupațiunta sa ar fi avut nevoe de călimară și cerneală; din spirit de economie însă, întrebuința creionul. Era cunoscut în tot orășelul ca un om chibzuit, dibaciu și cu „mână norocoasă", cum se spune în popor.

Stătea în grădină și urmăria cu privirea fluturii, cari se așezau pe florile grădinii și par'că se lăsa înduioșat de aceste gingașe făpturi, care spicuiau dulceața polenului. Gheorghe Băncuță era văduv și în momentele lui de singurătate, ca o pânză ușoară de nostalgie, imaginea soției lui decedate, îi apărea printre florile pe care le îngrijise cu atâta sârguință toată viața.

Cufundat în reveria sa, nu observă cum o fată îmbrăcată curat, cu ochii sclipitori, negri, venise până aproape de el, stătea în fața lui, privia neîndrăznind să-l deranjeze. Ea tuși ca să-i atragă atenția.

— „Ce dorește domnișoara?".

— „Dumneavoastră sunteți domnul Gheorghe Băncuță?".

— „Chiar eu, domnișoară și sunt foarte curios să știu ce te aduce la mine. Poftim, te rog, în casă".

Așezați amândoi în jurul unei mese, pe care era numai un catastif, — în care mijlocitorul își însemna adresele clienților săi — conversația începu:

— „Eu sunt Elena, fata Frusinei Murescu, care ține magazinul de manufactură și mărunțișuri pe care și dumneata desigur îl cunoști:

— „Cum de nu! O cunosc bine și pe mama dumitale!".

— „Aș dori să vă vorbesc într'o chestiune de căsătorie, care mă privește însă direct pe mine".

— „Îmi închipui că dacă ați venit la mine, aveți nevoe de ajutorul meu; dar vă anunț dinainte că nu pot să întreprind nimic, în contra voinței mamei dv. Și vă spun aceasta pentru că îmi face impresia că acesta este motivul pentru care ați venit".

Domnișoara Elena, fără să dea nici un răspuns, începu să plângă. Gheorghe Băncuță, din experiența sa, știa că femeile plâng foarte ușor, dar suspinele adânci ale domnișoarei Elena, erau de o natură atât de elementară și sinceră, în cât îl mișcară.

— „Domnișoară, dacă plângeți, convorbirea noastră este imposibilă. Vă rog încetați, poate totuș voi putea să vă viu în ajutor".

Lacrimile încetară ca prin farmec.

— „Dumneata o cunoști pe mama mea! Ști ce femee încăpățânată este! Ea ar vrea să mă mărite cu domnul Aurel Penescu, funcționar la Primărie.

—„*Trebue să vorbești neapărat d-ta cu el*"...

E un om de 45 de ani. Și aceasta numai pentru că-l crede om corect, pentrucă are ceva bani, și că va putea prelua el sarcina magazinului, care a devenit mult prea grea pentru mama. Eu însă de doi ani de zile, îl iubesc pe Carlo Alfieri, băiatul acela pe care dumneata cu siguranță că-l cunoști, pentru că locuește a treia casă de-aci. Ști ce băiat cumsecade e. Ce talentat sculptor. Maestrul lui se uită la el ca la o adevărată minune. Și dacă nu-l voi lua în căsătorie, să ști domnule Băncuță, că mă 'nec, mă împușc, sau însfârșit, am să mă sinucid într'un fel oarecare! Și eu și el!".

Pe cât de ridicole ar fi părut aceste cuvinte, spuse de altcineva, pe atât mina întristată a tinerei fete îl convinse, că fata cu temperamentul ei impulsiv, ar fi fost în stare să-și pună capăt zilelor.

— „Liniștește-te te rog, voi încerca să vorbesc cu mama dumitale".

— „Domnule Gheorghe, dacă într'adevăr dumneata ai s'o convingi pe mama să renunțe la funcționarul ei, care mi-e atât de nesuferit, vă dau o mie de lei sau chiar două, dacă mă voi căsători cu Carlo".

La exaltarea fetii, Gheorghe Băncuță ca orice om de afaceri, rămase calm, răspunzându-i pe un ton tărăgănat.

— „Aș vrea să știu, domnișoară dragă, ce fel de om este acest Carlo Alfieri?".

— „Bun ca un înger și mă iubește mai presus de orice".

— „Cazul dumitale e cam complicat, domnișoară, pentru că mama dumitale este o femee care nu se lasă convinsă cu una cu două. Totuș am să încerc. O să fac tot posibilul s'o conving".

Deabia pronunțase aceste cuvinte, că Elena Murescu sări în picioare și într'o efuziune pe care nu și-o putea stăpâni, strânse mâna mijlocitorului. Ceva mai mult, de bucurie era aproape să-i sară de gât, să-l sărute.

Gheorghe Băncuță, care nu mai simțise de mult o astfel de emoție, rămase țintuit locului, încurcat, neștiind ce să răspundă.

— „Nu uita, domnule Băncuță, două mii de lei, două mii de lei și poate chiar mai mult, dacă mă vei face fericită".

Și fără a mai aștepta alt răspuns, într'un pas ușor și elastic, fugi prin grădiniță, pierzându-se pe stradă.

Gheorghe Băncuță rămase pe gânduri. Deschise un sertar și făcu un gest, la care nu se gândise de câțiva ani de zile. Luă o oglindă și se privi, cu atenție, mângâindu-și barba nerasă.

— Tocmai atât urît nu sunt; ceva bani am și dacă mama ei vrea să-i dea un ginere de patruzeci și cinci de ani, nu înțeleg dece n'aș fi eu acela. Ce drăguță e! Ce ochi! Dar ea îl iubește pe Carlo".

Băncuță, a cărui practică de mijlocitor de căsătorii îl făcuse un om expeditiv și viclean, găsi imediat soluția acestei probleme și se gândi s'o și pună în practică.

În acest moment cineva bătu la ușe. Deschise. Era Eufrosina Murescu.

— „Domnule Gheorghe, aș avea să-ți vorbesc ceva foarte important".

Și luând loc pe acelaș scaun pe care șezuse câteva momente mai înainte, fiica ei, începu să-i vorbească.

— „Eu sunt o femee de afaceri şi nu am timp mult, aşa că îţi voi spune în câteva cuvinte ce mă face să viu la dumneata".

— „Imi închipui cam ce-aţi dori.

— „Eu vreau ca fiica mea Elena să ia în căsătorie pe Aurel Penescu, ea însă îl iubeşte pe Carlo, vecinul dumitale. Dar omul acesta nu vrea să ştie nimic de afacerile mele, aşa că îmi trebue pe cineva care să preia magazinul meu, pentrucă eu nu mai am puterea să-l conduc. Imi trebue un om energic, credincios, pe care să mă pot bizui. Domnul Penescu pe lângă calităţile astea, mai are şi ceva bani şi apoi îi place şi fata; motive care mă fac să cred că ne-ar face fericite şi pe Elena şi pe mine. Dumneata trebue să-i scoţi din cap fetii, gărgăunii şi s'o faci să înţeleagă că-i vreau numai binele".

Gheorghe Băncuţă rămase însă pe gânduri.

— „Hm! da, va trebui însă să uzez de multă viclenie. O cam cunosc eu pe fiica dumitale. Mi se pare că în ceeace priveşte ambiţia, îţi cam seamănă.

— „E adevărat şi tocmai pentru motivul acesta, să ştii că am să te răsplătesc foarte bine, dacă vei reuşi să duci la bun sfârşit afacerea pe care ţi-am încredinţat-o.

— „Am să trimit o scrisoare fiicei dumitale din partea mea, rugând-o să treacă pe la mine. Dumneata să te faci că nu ştii nimic de toate acestea".

— „Foarte bine, domnule Băncuţă, eşti un om priceput. Fă dumneta cum crezi şi eu am să-ţi dau tot sprijinul".

Imediat ce plecă Frusina Murescu, Gheorghe Băncuţă îşi luă pălăria şi se îndreptă spre casa lui Aurel Penescu, a cărui adresă o avea scrisă de mult în catastivul lui unde erau trecuţi toţi burlacii candidaţi la însurătoare.

Ajuns la acesta, se anunţă şi fu primit imediat. Domnul Aurel Penescu era un om puţin încăruntit, cu nişte ochi mici şi rotunzi, ca două bobiţe de piper, cu'n obraz rotund, fără expresie, şters şi somnoros. Desigur, nu era omul care să placă Elenei şi dorinţa sa de a se căsători cu aceasta, se datora mai mult faptului că frecventa de câţiva ani casa văduvei Murescu, primind sugestia căsătoriei, ca o afacere binevenită care-i putea aduce o îmbunătăţire a situaţiei sale materiale.

— „Domnule Penescu, începu misitul — doresc să vă vorbesc în privinţa Elenei Murescu, pe care dumneavoastră vreţi s'o luaţi în căsătorie. Pe mine cred că mă cunoaşteţi, eu sunt Gheorghe Băncuţă, mijlocitorul...".

— „Cum de nu, domnule Băncuţă. Faima dumitale e cunoscută în tot orăşelul".

— „Ştiu că această fată are diverşi gărgăuni în cap şi cred că ar fi foarte nimerit dacă aţi renunţa la acest proect".

La aceste cuvinte, Aurel Penescu făcu o mutră foarte mirată, neştiind ce să înţeleagă dintr'o atitudine atât de bizară.

— „Vă miră desigur cele ce v'am spus. Dar să vă explic. Domnişoara Elena iubeşte pe un oarecare Carlo Alfieri, un italian răzbunător, iute din fire, ca toţi italienii. Omul acesta ar fi în stare să vă înjunghie, dacă i-aţi fura iubita. Pentru binele dv., deşi este în contra intereselor mele, eu vă sfătuesc să renunţaţi la un proect, care v'ar periclita viaţa. Vedeţi, cu câtă sinceritate vă vorbesc. Imi dau seama de situaţia dv., de renumele pe care-l aveţi în orăşelul nostru şi cred că ar fi nimerit să nu intraţi într'o afacere atât de scandaloasă".

La aceste cuvinte Aurel Penescu, deveni galben ca o turtă de ceară, groaza i se zugrăvi pe faţă şi cu un gest care exprima toată oroarea sa, spuse enigmaticului său interlocutor:

— „Nu, nu, nici nu vreau să aud de o astfel de chestiune. Renunţ la tot şi voi scrie chiar acum, doamnei Murescu, să considere promisiunile mele ca inexistente, pentru că nu vreau să mă compromit".

— „Şi de altfel, domnişoara Elena, mie cel puţin, nu mi-ar inspira prea multă încredere. Vorba cântecului „la Donna e mobile"....

— „Cum te-ai putut decide la bătrânul acela?"

După acest discurs mijlocitorul se despărţi de Aurel Penescu, asigurându-l încă odată că demersul lui a fost făcut numai din intenţia de a servi o cauză loială, chiar în contra propriilor sale interese.

Gheorghe Băncuţă satisfăcut de primul său succes, se îndreptă spre casa lui Carlo Alfieri. Negăsindu-l, îl aşteptă câtva timp în faţa casei. Era tocmai sa renunţe la acest demers, când zări pe Carlo îndreptându-se spre casă. Ii eşi înainte şi cu un salut foarte politicos se apropiă de el.

— „Mă iertaţi că vă acostez pe stradă; dv. sunteţi domnul Carlo Alfieri, nu-i aşa? Eu sunt Gheorghe Băncuţă, vecinul dumitale. De mult doriam să vă cunosc. E vorba de o chestiune foarte importantă despre care aş dori să luaţi cunoştinţă.

— „Despre ce e vorba, domnule Băncuţă?".

Inainte de a începe să-i vorbească, Gheorghe Băncuţă îşi scrută interlocutorul, cu o privire ageră şi exprimentată. Avea o figură calmă, inteligentă, nişte ochi albaştri visători, mâinile puţin prea lungi, în rezumat un om care îţi inspira încredere, chibzuit, calm, atribute care corespundeau perfect scopurilor mijlocitorului. Intrară în casă.

— „Eu mijlocesc căsătorii, domnule Carlo Alfieri, şi ştiu că dumneata ţii foarte mult să iei în căsătorie pe d-ra Elena Murescu. Chestiunea aceasta o cunosc chiar dela mama ei, care a venit să-mi vorbească. Dumneata ştii că văduva doreşte să aibă de ginere pe Aurel Penescu, un om care să se ocupe de comerţul ei. Din cauza dumitale însă, au început fel de fel de certuri în casă, fiindcă te opui proectelor văduvei. Aş putea spune că dumneata eşti un fel de spin în toată chestiunea aceasta, pentru că te-ai insinuat între mamă şi fiică zăpăcind capul unei fete atât de cuminte şi ascultătoare".

— „Cum puteţi spune aşa ceva despre mine? Eu sunt un om care nu mă bag în sufletul nimănui. O iubesc pe Elena şi ea mă iubeşte pe mine. Iar dacă mama ei are alte scopuri, acest lucru o priveşte, eu şi cu Elena credem că cine va avea de suferit de pe urma acestei chestiuni, va fi Eufrosina Murescu.

— „Dar nu vă gândiţi, domnule Alfieri, în ce nemulţumire, în ce certuri veţi trăi în casa aceasta, presupunând că veţi lua în căsătorie pe Elena? Mama ei vă va urî, vor fi vecinice certuri între dumneata şi soacra dumitale, certuri care au să aibă o influenţă nenorocită asupra soţiei dumitale care nu va întârzia să vă urască şi ea".

— „Noi ne iubim atât de mult, încât vom putea suporta toate mizeriile. Şi dacă nu vom fi fericiţi, acest lucru se va datora numai mamei ei, care caută să-şi sacrifice fiica din egoism, pentru binele ei, pentru ca ea să poată trăi fără griji. Nu noi vom fi pedepsiţi, ci ea. Ceeace a semănat, aceea va culege".

Gheorghe Băncuţă nu se aştepta la o replică atât de energică, care trăda tăria de caracter a acestui om, cu o aparenţă atât de calmă.

— „Ce spui dumneata, conţine mult adevăr; dar cunoşti bine caracterul femeilor. Eşti aşa de sigur de Elena? Crezi că într'o viaţă de certuri de familie, de răzbunări reciproce, nu va sfârşi prin a te amesteca şi pe dumneata? Crezi că ea nu va suferi? Iţi închipui că va putea rezista toată viaţa unei atitudini duşmănoase din partea mamei ei? Unde mai pui reproşurile pe care i le va face de fiecare dată, aducându-i aminte că nu i-a ascultat sfatul, de a lua în căsătorie un om atât de bun şi paşnic ca Aurel Penescu. Şi în afară de aceasta aş mai avea şi alte motive...".

— „Care?

— „Ar fi poate nedibaciu, din partea mea de a le spune".

— „Atunci nu-i nimic adevărat".

— „Şi totuş aşa este. Ce ar fi să o supui la o probă? Fă aşa ca şi cum ai vrea să te scapi de ea, ca şi cum ai renunţa la căsătorie. Nu-i scrie câteva zile şi ai să vezi dacă n'am dreptate".

Carlo deveni livid la faţă şi privia fix înaintea ochilor.

— „Nu-i adevărat, nu cred!".

— Pune-o numai la probă, dacă n-oi avea dreptate, e bine pentru dumneata; dacă voi avea dreptate, cu atât mai bine pentru dumneata. In orice caz, nu poţi decât să câştigi, de pe urma acestei încercări.

— „Mă voi gândi".

Rece şi scurtă fu despărţirea celor doi oameni. Gheorghe Băncuţă era foarte satisfăcut de demersul său şi se duse acasă să scrie o scrisoare Elenei, aşa după cum promisese Eufrosinei Murescu.

In acest timp, văduva primi scrisoarea lui Aurel Penescu, cam cu acest conţinut:

„Stimată doamnă Murescu,

Pentru a fi sincer, trebue să vă anunţ, că spre regretul meu, că din diferite motive pe care nu le pot expune aci, trebue să renunţ la căsătoria cu fiica dumitale. Motivele mele sunt atât de puternice că numai unui nebun i-ar trăzni prin cap să se amestece într'o chestiune atât de încurcată.

Rămân acelaş prieten ca şi până acum".

Aurel Penescu

Cu scrisoarea în mână, tremurând de enervare, Eufrosina Murescu se îmbrăcă, şi'n câteva clipe, plecă la Aurel Penescu. Fu imediat primită de acesta.

— „Cum crezi dumneata, că eu renunţ la viaţa mea cu una, cu două? Să fiu înjunghiat ca o vită de abator?" începu Penescu.

— „Cine să te înjunghie, domnule?

— „Italianul fiicei dumitale".

La aceste cuvinte Eufrosina Murescu, începu să râdă cu hohote.

— „Cine, Carlo? Omul acela care nu e în stare să facă nici un rău nimănui? Căruia îi e frică şi de o muscă? Fi serios, nu te credeam atât de influenţabil. Dar cine ţi-a spus toate acestea?".

— „Gheorghe Băncuţă".

— „Ce? Cum?" Gheorghe Băncuţă? Ce a înebunit? Dar te-a minţit cu o neruşinare ne mai pomenită".

— „A fost acum câteva ceasuri la mine şi mi-a istorisit toată chestiunea, dragostea Elenei pentru Carlo şi drept să-ţi spun, n'aş vrea să mă amestec într'o afacere de unde să ies în cazul cel mai bun cu coastele frânte".

— „Şi dumneata eşti bărbat? Asta se numeşte curaj şi energie? Să te dai înapoi în faţa unei gângănii? Te credeam cu totul altfel, domnule Penescu. Trebue numai să întinzi mâna şi Elena va fi a dumitale".

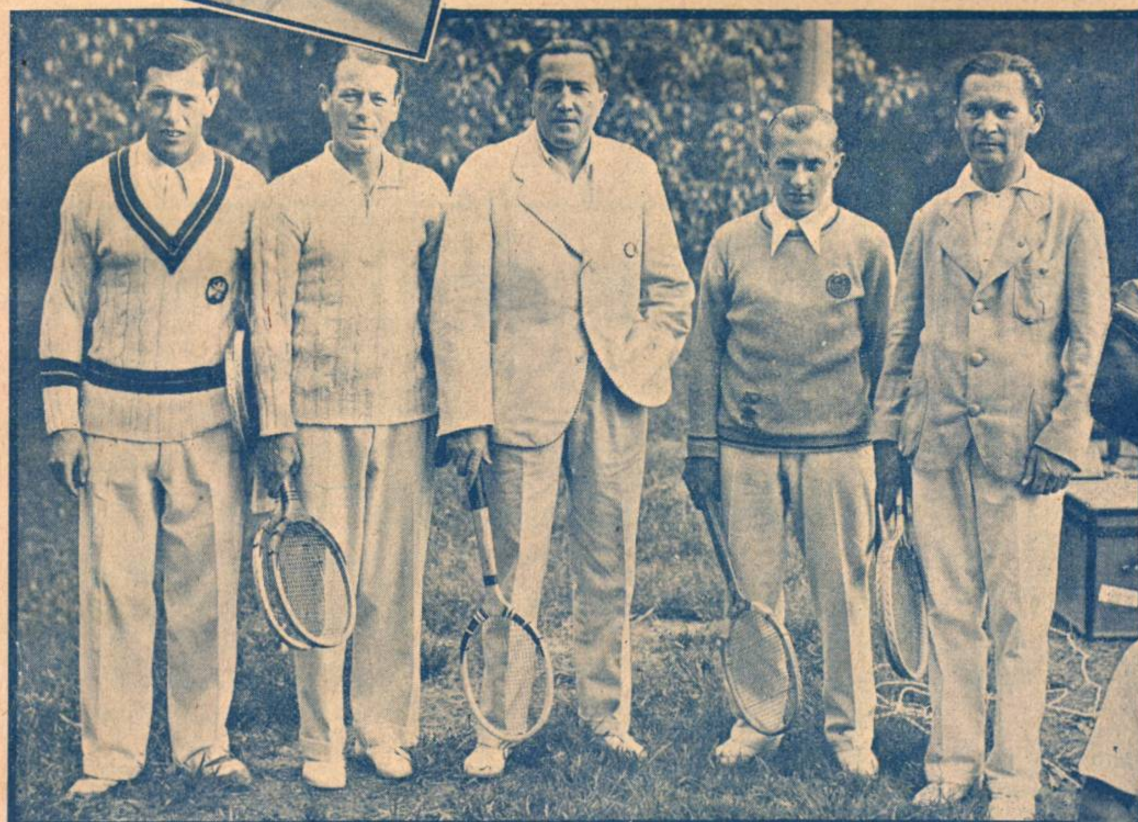
Imbărbătat de cuvintele văduvei, amândoi porniră la Gheorghe Băncuţă, spre a-i cere socoteală pentru intrigă.

După ce mijlocitorul plecă din casa sa, Carlo Alfieri se repezi ca o vijelie spre magazinul văduvei Eufrosina.

(Continuare în pag. 6-a)

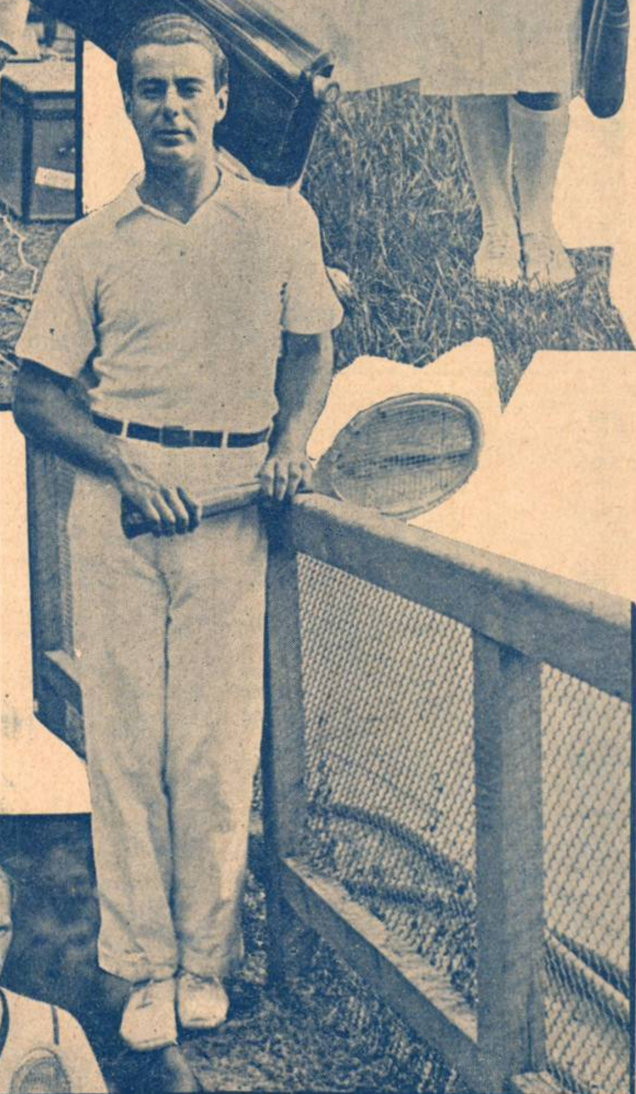

Campionatele internaționale de Tennis

La București s'au disputat săptămâna trecută campionatele internaționale de tennis ale Europei centrale.

Emulația sportivă a avut un deosebit succes și matchurile s'au bucurat de o mare afluență.

Fotografiile publicate în această pagină reprezintă: stg. sus: campionul Ungariei d. Kehrling; dreapta sus: Ex-regele George al Greciei și Ex-regina Elisabeta, urmărind ca membri ai juriului jocul; mijloc: un grup de concurenți străini: mijloc dreapta: două dintre campioanele străine; jos: un alt grup de jucători străini; dreapta jos: d. Bebe Cantacuzino, unul dintre așii români ai tenisului.

PEȚITORUL

(Urmare din pag. 4-a)

Elena era în prăvălie. Intră brusc oprindu-se lângă ușă cu o figură hotărîtă, sperând pe biata fată, care nu știa cărui motiv se atribuie apariția neașteptată a iubitului ei.

— „Ce e Carlo, ce s'a întâmplat?

— „Spune-mi te rog numai atât. Mama ta te-a forțat să te căsătorești cu Aurel Penescu? Am auzit că ai fi cedat stăruințelor ei".

— „Cine ți-a spus aceasta?".

— „Gheorghe Băncuță, mijlocitorul acela".

— „Cum, el? Pețitorul? Canalia! Desigur mama a fost pe la el și i-a promis o sumă mare de bani, ca să lucreze contra noastră. O să mi-o plătească el".

In acest moment intră un băețaș, aducând scrisoarea lui Gheorghe Băncuță, în care ruga pe Elena să-l viziteze, având să-i comunice o chestiune importantă. Cuprinsă de o furie nețărmurită de a se răzbuna, de a da o lecție acestui om ipocrit și incorect, plecă împreună cu Carlo, așa cum se găsia în prăvălie, spre casa pețitorului...

Gheorghe Băncuță, se pregătia tocmai să primească vizita Elenei. In acest scop se bărbierise proaspăt și scosese dintr'o ladă, un rând de haine de Duminică, pe care le scutură de naftalină. Era tocmai în exercițiul acestei operații, când ușa se deschise brusc și Eufrosina Murescu, împreună cu Aurel Penescu, intrară în casă.

— „Cine ți-a permis dumitale să umbli cu astfel intrigi? Aș vrea să știu în al cui interes lucrezi dumneata? Desigur, italianul te-a cumpărat".

Deabia își isprăvise fraza, că ușa se deschise din nou și Carlo Alfieri cu Elena, năvăliră în odae.

— „Ah, dumneata, domnule Aurel? Tocmai vroiam să-ți vorbesc; ce bine că ești de față, strigă Elena. „Aș vrea numai să întreb pe domnul de colo cum și-a permis să vorbească despre mine și să mă ponegrească în ochii lui Carlo?".

— „Și eu aș vrea să știu, pentru cine întrebuințează dumnealui trucuri din acestea? Ca să mijlocească o căsătorie pentru fiica mea? răcni văduva.

Gheorghe Băncuță asaltat de întrebările acestea violente, care denotau a apropiată manifestare războinică, se retrase într'un colț și palid la față, privia zăpăcit, neștiind ce să răspundă, ștergându-și cu mâneca sudoarea care-i aluneca pe fața.

„Dumneata mi-ai promis, începu Elena—să convingi pe mama să renunțe la domnul Aurel și în loc de aceasta, te-ai apucat să mă vorbești de rău lui Carlo?"

— „Cum, asta a făcut?" spuse satisfăcută mama Elenei.

— „Desigur, și-a dat toată osteneala să mă ponegrească, dar nu i-a ajutat la nimic.

— „Și pe dumneata domnule Carlo, spune Aurel Penescu, mi te-a înfățișat ca pe un criminal, ca pe un om periculos și răzbunător care rezolvi incidentele cu pumnalul".

— „Va să zică, dumneata ești Aurel Penescu?" spuse Carlo cu o voce tăioasă. Poți să-l crezi; dacă mi-ai fi luat-o pe Elena, s'ar fi întâmplat cu siguranță ce a spus pețitorul acesta ipocrit.

Aurel Penescu, simțind că atmosfera era cam încărcată pentru el, se pitulă lângă ușe și într'un moment, neobservat de nimeni, o sbughi pe ușe afară.

— Dar, domnule, începu văduva răstindu-se la Băncuță, dece ai căutat să îndepărtezi pe domnul Penescu de fiica mea? Ce, ai început să te prostești? Ce înseamnă toate acestea?

— „Poate că a vrut să mă păstreze pentru el!" spuse batjocoritor Elena.

Mijlocitorul, încolțit de atâtea întrebări, nu răspunse nimic; tremura într'un colț, ștergându-și numai sudoarea.

Nu știa cum să iasă din încurcătura aceasta și începu să se căiască de tot ce făcuse.

— „Desigur dracu și-a băgat coada și mi-a luat mințile! începu el să se bâlbâie. Simția că în câteva minute, trebuia să mănânce o tertă bătae și căuta o eșire.

— „Fiica mea! Auzi dumneata!" începu să strige Frusina gata să se repeadă.

— Cel puțin, dacă mama n'ar fi suferit din pricina asta!" spuse într'o doară Carlo, ca să îmbuneze pe Eufrosina...

La aceste cuvinte, fața lui Gheorghe Băncuță se lumină, ochii lui căpătară o strălucire neobicinuită și reluându-și calmul de om de afaceri, spuse pe un ton care afecta siguranța:

— „M'am înșelat. N'am găsit adevărata cale. Așa se întâmplă întotdeauna când te lași condus de inimă. Da. frumoasă doamnă, acesta mi-a fost scopul. Pe dumneata îmi pusesem ochii. Cred că mă cunoști ca pe un om priceput în afaceri și dacă odată n'am dus la bun sfârșit o chestiune care mi s'a încredințat, nu urmează că nu voi putea conduce alături de dumneata magazinul, care-ți cauzează astăzi atâtea neplăceri".

— „Și câte parale ceri pentru misitia asta, domnule Băncuță?" spuse râzând văduva.

— „Nimic altceva, decât mâna dumitale".

— „Drept să-ți spun nu m'am gândit niciodată, că aș mai putea să mă mărit. Dar fiindcă dumneata nu-mi ești antipatic, o să mă gândesc la propunerea dumitale. O singură condiție însă îți pun, dacă voi accepta: să te lași de mijlocitorie...

Peste câteva zile, tot orășelul știa că două căsnicii noui se întemeiaseră grație abilității cunoscutului mijlocitor Gheorghe Băncuță.

— „A fost un maestru vicleanul acesta", spuneau oamenii, clătinând din cap și surâzând cu subînțelesuri...

Răspunsurile la concursul nostru de cultură generală

GRUPA I

1. Apa este mai densă în stare lichidă decât în stare solidă.
2. Primul ziar imprimat de informațiuni a apărut în Franța la 1631 („La gazette" scos de Th. Renaudot).
3. Efemera, insectă ce trăește numai o zi.
4. 9 planete: Mercur, Venus, Pământul, Marte, Jupiter, Saturn, Uranus, Neptun și Pluton.
5. Anotimpurile se datoresc înclinației axei pământului pe planul eclipticei în revoluția lui anuală în jurul soarelui.
6. La bătrânețe dispar pigmenții coloranți dela rădăcina părului.
7. Napoleon I, care deținea după pacea de la Viena stăpânirea Europei centrale și occidentale și alianța Rusiei.
8. Piramidele egiptiene.
9. Din cauza unui organ al echilibrului situat în urechea ei internă și care printr'un reflex nervos acționează sistemul ei mușchiular.
10. Aplicând formula dilatației gazelor, se ajunge la concluzia că pentru o temperatură de — 273° C, volumul gazului este nul. Această limită neatinsă încă în practică se numește zero absolut.

GRUPA II

1. Leonardo da Vinci.
2. Primul vehicul automobil a fost imaginat și construit în 1770 de Joseph Cugnot, care utiliza pentru locomoțiune un motor cu aburi.
3. Viciul ținând să îmbrace forma virtuței, recurge la ipocrizie.
4. Cele 7 note ale gamei muzicale reprezintă primele silabe ale primelor versuri dintr'un imn latin în onoarea Sf. Ioan, compus de călugărul benedictin Guido d'Arezzo în sec. XI.
5. In matematică incomensurabil e un număr care nu are comună măsură cu unitatea și nu poate fi exprimat printr'o operație aritmetică.
Așa e d. ex. numărul pi = 3,14.
6. Prin termometre ultrasensibile montate pe telescoape și bazate pe principiul suplului termoelectric.
7. Grecii au dat arta, Romanii dreptul, Evreii monoteismul.
8. Din cauza vămilor interne, care existau pe vremuri în Moldova, contrabandiștii aveau mult de suferit. In general la vama Bacăului ei erau prinși și osândiți.
9. Existența paralaxei anuale a pământului și fenomenul aberației luminei dovedesc că pământul se învârtește în jurul soarelui.
10. Din cauza uscării și închircirii ligamentelor ce leagă oasele între ele.

GRUPA III

1. Adalbert de Chamisso, (1781-1838).
2. Budismul crede că după moarte sufletul se pierde în neant (nirvana).
3. Platon, filozof grec, a conceput cel dintâi o republică comunistă.
4. Metalele.
5. Combinația literaturei cu muzica în forma „dramei muzicale".
6. Telemecanica este domeniul transmisiunei acțiunilor mecanice la distanță, prin intermediul undelor.
7. Din cauza trădării lui Iuda Iscariotul, al treisprezecelea apostol al lui Isus Christos.
8. Sunetul se propagă în cer cu o viteză de 340 m. pe sec., iar undele hertziene cu o viteză de 300 de mii km. pe sec. Din această cauză sunetul poate ajunge în fundul unei săli mari de spectacol cu o fracțiune de secundă mai târziu decât în receptorul de radio.
9. Aparatele cu nisip.
10. François Villon, poet francez (1431—1489).

GRUPA IV

1. Pasteur a arătat prin experiențele sale că într'un mediu sterilizat fără germeni vitali nu pot apare dela sine organisme animale.
2. Leverrier a descoperit planeta Neptun numai pe calea calculului matematic.
3. Blaise Pascal.
4. Geometria, care nu admite cunoscutul postulat al lui Euclide printr'un punct la o dreaptă dată nu se poate duce decât o singură paralelă.
5. Romancierul rus Leo Tolstoi.
6. In piesa „Dușmanul Poporului" a lui Ibsen, în scena finală, eroul Dr. Stokmann exclamă această celebră frază.
7. Lombroso, bazat pe asemănarea unor stigmate fiziologice, a susținut că geniul e înrudit cu nebunia.
8. Galvani a descoperit din întâmplare că atingând corpul unei broaște jupuite, cu două metale diferite, aceasta execută o serie de contracții, datorite unui fenomen electric. Aceasta e geneza pilei electrice.
9. Napoleon I.
10. Proprietarul unui sclav poate dispune după voe de munca și viața acestuia; suzeranul unui serv dispune numai de munca servului.

GRUPA V-a

1. „Ochiul electric" este denumirea populară a celulei foto-electrice, organ, care transformă variațiile de lumină în variații co-

respunzătoare de curent electric.

2. Cuvântul pantalon derivă de la D-rul „Pantalon", numele personajului principal al unei vestite comedii italiene, personaj care purta culoţi lungi în genul pantalonilor moderni, fapt neobişnuit în acea epocă.

3. Celula vegetală, spre deosebire de cea animală, cuprinde în constituţia ei celuloză.

4. Gogol, la sfârşitul vieţii lui, inebunind şi-a ars o mare parte din ultimul său roman „Suflete moarte".

5. Marc Aureliu.

6. Filozoful german Nietzsche.

7. Jenner, medic englez, a descoperit principiul vaccinului antivariolic. Cu ocazia unei epidemii de variolă, el a constatat că sunt întotdeauna ferite de boală persoanele care atingeau ugerele vacilor bolnave, ceeace l'a condus să descopere în puroiul acestor vaci elementele vaccinului său.

8. Proletar derivă dela cuvântul latin proles (plod). Persoanele cu totul sărace, a căror unică avere sunt copiii lor, au căpătat de aci numele de proletari.

9. Graţie undelor ultra sonore, unde cu o frecvenţă mai mare decât a undelor acustice audiţiile emiţând de la suprafaţă spre fundul mării un convoi de unde ultra sonore, se poate deduce adâncimea fundului din măsurarea timpului de reflexiune a undelor.

10. Baptiştii cer ca botezul să fie administrat numai adulţilor.

Un mare concurs popular

Premiu un automobil

„REALITATEA ILUSTRATĂ", în dorinţa de a da cititorilor şi abonaţilor ei distracţii cât mai numeroase şi a contribui la buna starea lor, institue prin prezenta un concurs public, pe cât de original, pe atât de interesant.

Şi anume:

La 30 August 1931, va avea loc intr'unul din cele mai elegante parcuri ale Capitalei, o mare serbare populară, organizată de revista noastră.

In cadrul acesteia, vor avea loc concursuri de natație, curse de fond, concursuri de frumuseţe, de costume de bae şi de plajă, de dans şi mai ales un concurs în care şansa fiecărui concurent va avea să-şi spună cuvântul.

In centrul parcului va fi plasat

UN AUTOMOBIL NOU

marcă cunoscută, automobil care va fi câştigat de unul din abonaţii sau cititorii noştri, în condiţiunile pe care le vom publica în numărul viitor.

Pentru a participa la acest concurs, cititorii atât din Capitală cât şi din provincie vor strânge cupoanele pe care le publicăm în fiecare săptămână. Acestea vor fi lipite la rând de sus în jos, pe o bucată de carton şi vor fi prezentate atât la intrare, cât şi la concursul pentru automobil.

Abonaţii vor prezenta ultimele zece benzi de abonament.

Citiţi noui amănunte în numărul viitor.

Repetăm: pot concura atât cititorii şi abonaţii din Capitală, cât şi cei din provincie. In curând vom publica modul cum vor participa cei din urmă la concurs.

Bonul îl găsiţi în pag. 22-a.

„Miss România" a plecat la Galveston

„Miss România 1931", d-ra Erastia Peretz, s'a îmbarcat la 3 Iunie crt. în Hâvre, pe vaporul „Paris", cu destinaţia New-York—Galveston.

Aleasa noastră este însoţită de mătuşa d-sale, d-na Eufrosina Pallă.

In numărul viitor vom publica impresiile de călătorie ale „Miss României 1931", în care „Tia" descrie în fraze pline de lirism, modul cum a decurs traversarea Atlanticului.

Logodnicii princiari

Arhiducele Anton de Habsburg, logodnicul principesei Ileana a României, a sosit în ţară pe bordul unei avionete proprii, pe care o pilota personal.

In intâmpinarea ilustrului oaspe au ieşit regina Maria, marea ducesă Ciril a Rusiei, fiica dumisale şi principesa Ileana, care l-au salutat şi i-au urat bună venire în România.

Căsătoria principesei Ileana cu arhiducele Anton de Habsburg, se va celebra în curând, la Bucureşti sau la Sinaia.

Sfaturi pentru îngrijirea frumuseţii

D-na Ing. I. B. — Masagiile și bandajele sunt bune pentru picioare, comprese cu ceai de mușețel îndoit cu apă de flori de portocal pentru ochi și omleta cu ou și lapte de la Hamlet, pentru pete.

Visul meu. — De unde ai luat specialitatea de a-ți tăia cu forfecuța sprâncenile? Părul nu se îndesește în acest mod, dar se face aspru și țepos. O pensație ar fi mai de folos. In nici un caz apa oxigenată care va îngălbeni jumătate din sprâncene, dându-le un aspect de curcubeu.

Liliacul negru. — Pentru mâini: apă oxigenată 100 gr. Glicerină 50 gr. Zeama dela o lămâie. Apoi: glicerolat de amidon, Lanolină și Vaselină a 50 gr. Bismuth 5 gr. Hg. pp. alb 2 gr.

Fidelia. — Fii liniștită că vei deveni frumoasă. Iată ți-am spus-o chiar eu, așa cum dorești s'o auzi. Apa și crema mea ajută mult e adevărat, dar ten ca marmura nu dă decât mama: „Natura". Așa că...

Mariléne Détroit. — Nu cunosc eficacitatea cremei de care mă întrebați. Pentru pistrui aveți numeroase răspunsuri în revistă. Pentru obraz de șters fardul: Un pahar vin alb, zeama dela o lămâie, un pahar lapte dulce.

Luminița, Myriam Foliers. — Este adevărat că pistruii sunt un defect cam recalcitrant și greu de convins să plece de pe obraz. Totuș iată o recetă, sper eficace: Sublimat corosiv 1 gr. Alcool Levandula 150 gr. apă de portocal 100 gr. apă de Rosae 100 gr. Extr. hamamelis fluid 1 gr. Tigenol 1 gr. Veți spăla pistruii cu vată.

Monica floare de zarzăr. — Vrei gene lungi dese și răsfrânte în sus? Nimic mai usor: unge-le cu ulei de migdale în fiecare seară. De lungit se vor lungi ele dar nu garantez de răsfrângere în sus. Poate că se vor convinge însă și vor face și trebșoara asta după un lung tratament.

Miss Wittson. — Aparat pentru nas cârn? Nu știu unde ați putea găsi și nu cunosc exact prețul. Incercați la un magazin cu aparate de făcut masagii. Pentru a-ți face ochii din căprui negrii lucitori? Nu glumești deloc? Cunosc o mulțime de recete pentru a face ochii negri, dar mă tem că atunci vei vedea toate lucrurile în negru și deci.... Ochi roz însă cu plăcere dacă vrei oricând...

Lucette, Lilas-blanc. si tuturor cititoarelor mele cari se duc în vara asta la Paris la Expoziția Colonială, le dau sfatul să-și cultive frumusetea cu mult succes la D-na dr. Pavot, rue Richepanse 12, care face cele mai noui si mai admirabile tratamente. In țară la noi, d-na dr. Pavot are o singură reprezentanță în str. Vasile Lascăr 9.

Maura V. — Da, sunt eficace ambele pentru ten gras. In București la orice farmacie.

Suzanne, concetățeanca. — Vă puteti servi de apa Laura pentru șters fardul si pudra seara.

Un băiat din Roman. — Revino nenorocit băiat din Roman cu 2 intrebări mai presante. La 5 intrebări cam greu să răspund.

D'Ora. — Pentru râie? Soluția Wleminski si Ung Helmerich.

O adoratoare a dv. — Aveti grăsime la rădăcina capului? Cum vine asta oare. La rădăcina părului poate. Da, săpunul de gudron precum și Kaiser Borax în apa de spălat părul este bun. Deasemeni și Lemnul de Panama.

Polyscenia Ricu. — Pentru închis porii au apărut în revistă diferite recete. Iată una: Alcool 100 gr. Acc. salicilic 1 gr. Apă de rose 50 gr. Glicerină 20 gr.

Gion. — Pentru mătreață: Sublimat coros. 0,05 T-ră Jaboranti 20 gr. Vin de China 100 gr. Ulei Ricin 20 gr. Sau: Foi de Jaborandi 200 gr. Rom bun 500 gr. Semen Sabadila 10 gr. Se lasă să stea 5 zile. Cu această soluție îți fricționezi rădăcina părului de 3 ori pe săptămână.

Lidia Clarscaia. — Pentru petele ce aveți, așteptați sfârșitul sarcinii.

Ca să te scapi de ele, trebuie să scapi de cauză și cred că preferi un copil frumos unui ten curat. Răbdare deci și să-ți trăiască. In lehuzie vei recăpăta o față de zahăr.

Silica. — Scumpă d-ră la ce să te păcălesc și să-ți spun că pestruile se pot vindeca, așa cum s'ar vindeca de pildă coșurile sau punctele negre? Ar fi să te îndemn să cheltuiești zadarnic banii pe diferite preparate cum ai și făcut.

Nu poți decât să le eviți, ferindu-te de soare, printro cremă bună, apoi printr'un strat de pudră. Umbreluța să nu-ți lipsească. Impotriva coșurilor, spală-te seara cu apă caldă, săpun **Malacéine** și aplică crema Laura No. 2

Lorette. — Da, toate imperfecțiile de formă ale obrazului se pot lecui, d'asemeni reintinerirea mușchilor căzuți se poate obține la cabinetul de înfrumusețare al d-nei K. din str. Vasile Lascar 9.

Acolo veți găsi și un produs miraculos care vă va da o rară strălucire tenului când veți dori să fiți prin excepțiune de o mare frumusețe.

Pentru înegrirea durabilă a genelor și sprâncenelor, o aplicație savantă de henné lichid la un bun coafor, vă scapă de creion și alte mâzgăleli. Toată aplicația împreună cu aranjarea sprâncenelor costă numai 100 lei!

Iolanda. — Faci foarte bine de întrebuințezi apa mea, e minunată pentru pori dilatați. Cât despre cremă, vă sfătuiesc a lăsa No. 2 numai în caz de coșuri. Pentru ride, întrebuințați Nr. 1 în ușoare masagii. E singura indicată.

Filica. — De atâta disperare ce plutește în scrisoarea d-tale cum și în acelea ale altor drăguțe cititoare, am ajuns să disperez și eu. Zău că nu aveți creer nici cât o musculiță! Cum? pentru câte-va coșuri, ceva pistrui, visați toate moarte, otravă, glonț, sinucidere. Dar pentru D-zeu, fiți mai serioase. Ce o să faceți când veți avea o pierdere scumpă, o boală gravă, o prăbușire în situație, dacă pentu un coșuleț în vârful nasului vă căutați în poșetă revolverul. Apoi sînteți și prea distrate, ca să nu zic altfel. De mii de ori am dat la rubrica mea rețete pentru coșuri, am explicat cum se ține un regim Dar zadarnic. Fie-care crede că coșurile ei sint speciale, și au nevoie special de tratament aparte.

Dimineața pudrați cu pudra **Malacéine**, cred, că se găsește și la noi în țară. E un produs francez, și e minunată.

LAURA

DE VORBA CU CITITORII

Patru draci-Focșani. — V'a autorizat „Ucigă-l Toaca" să vă băgați coada și'n chestii de cinematograf? Adresa caselor sunt: Paramount Studios, Hollywood California. William Fox Studio, Hollywood, 1400 N. Western Ave, California. U. F. A. Tempelhof, Oberlandstrasse 26. A. G. V. Berlin S. W. 68, Kochstrasse 6.

Daniil Cionga. — N'ați abuzat de legile rubricei, și deci vă răspund. „O poveste de Paști" a dumitale, e deocamdată, o poveste... încurcată. Adresa Marlenei Dietrich este Paramount Studios, Holywood, California.

Muza nopții. — Deși ai luat un pseudonim femenin, spui că nu ești duduie. Atunci ești așa ceva „între... și între"? Și vrei să devii artist de cinema sonor? Foarte simplu. Te faci întâi artist de cinematograf mut și apoi... te sonorizezi.

Don X. — Probabil că dacă lipsesc tancurile, nu era nevoie de ele. Iți închipui poate că-i un lapsus al regisorului? Ești un trubadur sinistru, amice. Dacă n'au apărut, motivul a fost desigur, să concentreze atenția spectatorului asupra acțiunei sufletești, nu asupra manevrelor mașinilor de război.

Cât privește întrebarea, dacă Miss Cernăuți, Ethi Silbermann, s'a căsătorit, țin să te anunț că până 'n prezent n'am primit nici o invitație la nuntă, așa că sunt mâhnit că nu-ți pot afirma nimic în privința fericitului eveniment.

Fleurette. — Voyons! Ne me frappez pas à la tête! Soyez sage femme.

Rândunel. — Ești „impeiabil". Mirobolant... Se pare însă că ți-a rămas creerul de rândunică.

Cinicul. — Vrei să faci pe cinicul și nu sti ce-i „aia"? Să-ți spun eu. In cazul dumitale, un caraghios.

C. Al. — C. Al-ci in străchini, amice! In tot cazul iți dau adresa „icoanei" și câteva date biografice. Norma Shearer, s'a născut la Montreal, dacă n'a intervenit vre-un cutremur, încă în Canada; în anul 1901. A fost în serviciul lui Griffith. In 1913 își începe cariera de artistă. Unul din filmele unde deține un rol important: „Omul care primește palmele" adresa Metro-Goldwin-Mayer-Studios Culver. City, California. Și „pour la bonne bouche", iți mai spun că e căsătorită și are și un copil!

Șrub-Galați. — Ai înșrubat-o prost amice, cu chestiunea dumitale. Lasăte de profesiunea de „Don Juan". Caută-ți altă ocupație, de ex... grădinăritul.

Steluța. — Adresa d-rei Mariana Mirică, este: Bacău. Atât! A doamnei Agepsina Macri Eftimiu, Teatrul Național. Celelalte în numărul viitor.

Un cititor elev. — Dă-mi te rog câteva detalii asupra vieței dumitale. Accept chiar o scrisoare mai lungă. Mă interesează cazul dumitale.

Un spărgător de sticle. — Ai noroc amice că ești un spărgător de sticle și nu un spărgător vulgar. Cazul nu-i prea grav. Fă o convenție cu fabrica de sticle dela Azuga și talentul dumitale de-a sparge, devine rentabil.

Tică Ciofescu. — Artista Dorothea Vieck, n'are voce fonogenică și deci nu poate apărea în filmele sonore.

In ceeace privește cealaltă întrebare, mă voi interesa și veți căpăta răspuns la timp.

Gicu. — Instrumentul muzical pe care l-ai văzut dumneata se numește drâmbofon. Știu eu ce-ai văzut? Poate să fie un bason, haut-bois, flageolet...

Boerii dela Letea. — Cred că sunteți unicele exemplare depe glob, pe care-i lasă rece Greta Garbo. Spuneți că sunteți la fabrica de hârtie? Vă cred. De acolo și obicinuința de a face maculatură. Cât privește rangul de „boerie", dacă ar fi fost după mine, eu v'aș fi mazilit de mult. Nu mai stricați hârtia fâbricii, păstrați-o pentru propriul dv. uz. Noi avem destulă aci.

Blondinette. — Misiva dumitale, cu pretenții de spirit, mă face să cred că ți-ai împrumutat inspirația dela o vulpe șireată și cu ochelari de pedant, care nu vede decât până la vârful nasului.

Ai o concepție foarte greșită, dacăți închipui că această rubrică, este exclusiv cinefilă. Revista „Realitatea ilustrată", nu este o publicație de cinema, ci una care are drept scop răspândirea culturei generale, necesare ori cărui cetățean civilizat. Lucru pe care l'ai neglijat. Ori cum, trebuie să-ți spun că n'ai știut să-mi interpretezi răspunsul. Ți-am dat un sfat practic, crezând că ar fi mai bine să-ți cumperi un lucru util decât unul inutil. In definitiv poți să dai banii și pe „bigi-bigi". Și acum să-ți pun și eu o întrebare, care e în același timp și o reflecție. Cunoști dumneata proverbul... turcesc „Margaritas ante porcos?"

Para R. — Puteți trimite fotografiile, însă fără nici o obligație din partea noastră. Nu putem ști dacă sunt publicabile sau nu, așa dela distanță.

J'aime. — Să nu vă turmenteze ideea pedanteriei. Mi-am luat doctoratul în grafologie la Urlați și nu la Londra. In ce privește tratatele, pot să vă recomand: Crépieux-Jamin, L'Ecriture et le caractere", sau Louis Deschamps „La philosohie de l'écriture".

Trebuie să adaug însă, că studiul grafologiei singur nu este suficient pentru o justă diagnosticare a caracterului după scris. Va trebui să vă elaborați singură un sistem, apropiind grafologia de psihologie și de un studiu al tutulor exteriorizărilor provenite din activitatea sub-conștientului.

Pseudonimul d-tale este închinat zeității abstracte a grafologiei sau poate vreunui idol concret, pământean din casta grafologilor? J'aime croire que oui...

Duța Wanda-Sighet. — 1) Filmul nu are decât o singură copie și rulează deocamdată în orașele principale. 2) Mary Pickford este în aceeaș proverbială tandrețe cu „bătrânul" Doug. Ceva mai mult, pentru a pune capăt colportărilor, s'au lăsat fotografiați împreună, chiar la descinderea din transatlanticul, care i-a adus în Europa.

3) Marlene Dietrich este la Hollywood și turnează pentru Paramount. După cum vezi, am notat bine și ți-am răspuns repede; mai ales din cauza cernelei fulgurante, care m'a speriat.

Iliescu Compas. — Văd că ți-ai construit sentimentele cu aparate de precizie. Greta însă tot te-a făcut să-ți pierzi busola. 1) Desigur sunt de părerea dumitale. Nu din amabilitate, ci din convingere.

2) Trăește, dar nu mai filmează.

Pisulache infometat. — Dragă pisulache, (fără sedilă, nu?) mi se pare că-ai făcut multe excursii pe acoperișuri de ai flămânzit așa de rău! Șapte întrebări! Ce foame pantagruelică!! Am să-ți răspund însă, fiindcă nu vreau să te fac să miauni degeaba:

1) Ben-Hur, Marlene e la Hollywood-Paramount-Studios, California.

2) Da, e într'adevăr unul din cei mai apreciați și frumoși juni primi.

Acest lucru o să-l și nenorocească! Săracu R. N.!

3) Anny Ondra s'a născut la Tarnow la 15 Mai 1905. A început să filmeze în 1920.

4) „Der Prinz der Strasse".

5) Amândouă au mulți admiratori; Greta hotărât cei mai mulți.

6) Incă nu, dar e pe drum de seară.

7) Douăzeci și cinci.

Dacă pleci în Patagonia, după cum spui, adu-mi și mie un cotoi de ... Angora când te vei întoarce. Cu mulțumiri anticipate.

Dida Kidorff-elevă. — Ce notă ai matale la ortografie? Să lăsăm însă chestiile astea sinistre... 1) Coleen Moore First National Studio, Burbanks Hollywood; 23) Barrymore și Pikford, United Artist Studios Hollywood; 3) Clara Bow, Paramount Studio, Hollywood; 4 Joan Crawford și Marion Nixon, Metro-Goldvin-Mayer Studios-Culver City-California.

Mimi d'amour. — In primul rând țiu să-ți mulțumesc pentru frumoasa d-tale scrisoare și pentru rolul de confident pe care mi-l oferi cu atâta grație. Cazul d-tale m'a pasionat și iată părerea mea. Fă un efort și aratâ-te cât mai rece. Fii ironică, ascunde-ți sentimentalitatea naturală; el va fi mai întâi mirat de schimbarea atitudinei și apoi încetul cu încetul va vedea că nu-i sunteți o sclavă, ci tocmai contrar, că l'ați putea înlocui oricând. Trebuie însă să vă gradați atitudinea. Sunt convins că rolurile se vor schimba. Succes!

Cyrano. — Nu te supăra dragă amice, dar din personajul preamărit de Rostand n'ai decât... nasul. Spiritul se pare că s'a evaporat. Nu te „înforța"; rămâi în candoarea d-tale naturală, căci... a acelora este împărăția cerurilor.

Bufnița împăiată-Tulcea. — Grozavă inspirație, ai avut cu un astfel de pseudonim! Dita Parlo, Berlin W. 30. Metzstrasse 87. Nu cred însă să ai prea mult succes, deși în antichitate bufnița era simbolul înțelepciunii. Aceasta pentrucă ai capul... împăiat.

O adoratoare a lui Nils. — Ce păcat că trebuie să-ți dau o veste tristă! E căsătorit cu Vivian Duncan. Nu te dezola însă! Artiștii de cinematograf, schimbă nevestele, așa cum se schimbau odată caii la poștă; prin urmare, toată arta se rezumă, să prinzi un moment prielnic când e între două popasuri!

I. P. T. Isvoarele. — Adresați-vă la Mon-Ciné, 43, Rue Dunkerque Paris (X-e). Vi se vor da toate informațiile.

Două admiratoare ale lui Willy Fritsch. — Deși atributele de simpatic și gentil nu mi-au fost adresate mie vreau cel puțin să nu distrug tradiția, deci vă servesc cu aceeaș consțiinciozitate.

1) Willy Fritsch s'a născut la 27 Ianuarie 1901 la Kattowitz.

2) E greu de precizat. Vom anunța la timp.

3) Charles Morton are 28 de ani. Celalt 30.

4) A tras peste treizeci și unu.

5) In Iunie va începe filmul „Der Kongress tanzt". Rolurile principale le vor deține Willy și simpatica Lilian Harvey.

6) Iubita dumneavoastră Lilian, s'a născut în ziua de 19 Ianuarie 1906, la Londra.

Un cititor nou, dar pasionat. — 1) Fiindcă sunt preferate filmele sonore.

2) Și Mary va apare în acest gen de filme.

3) Căsnicia Doug.-Mary, e bine merçi!

4) Calomnii. Nu este nimic adevărat.

5) Unde trăește Mary Pickford? Pe apă și pe uscat. Eventual și în casă cu Doug. La Beverly Hills, California.

LOTHAR

Răpirea Domnişoarei Sainte-Croix

de **L. BATIFFOL**

în româneşte de GH. TUDOR

IATA o afacere care a pasionat mult timp opinia publică, prin lunile Martie-Aprilie, ale anului 1864. Puţin după aceasta, pesimiştii susţineau, că dacă nenorocirile se abătuseră asupra Franţei, aceasta era numai datorită faptului, că cerul se revoltase că autorii oribilului atentat nu-şi luaseră răsplata cuvenită.

Principalul personagiu era d. de Charmoy, sau mai exact Henri de Belley, sieur de Charmoy, un elegant căpitan din regimentul Piémont, descendent al unei familii de gentilomi notabili.

Se afla, ca gentilom de rând, în serviciul lui Gaston, duce de Orléans, unchiu al regelui Ludovic al 14-lea — care avea pe atunci numai zece ani — pe când fratele lui, Hercule de Belloy, era căpitan al gărzii aceluiaş duce.

De Charmoy vroia cu orice preţ să se însoare. După ce îşi risipise tineretea în aventuri şi dueluri şi-şi cheltuise averea nebuneşte, se hotărîse să-şi găsească o soţie cu avere.

Ultimul dintre prietenii lui, anume de la Morandière, îi vorbi despre unica fiică a lui Guillaume de Vipart, un bătrân foarte cumsecade, marchiz de Sainte-Croix, care locuia în Normandia, posesor al unei averi de 40.000 livre, ceeace însemna, la acea epocă, o sumă considerabilă.

Nevasta acestuia, o femeie foarte severă, îl pusese pe marchiz sub interdicţie, sub motivul că cheltuia mult; cu toate acestea, afacerea se prezenta strălucită.

Nimic nu era mai uşor dar, ca de la Morandière să-l ducă pe Charmoy la Caën şi să-l invite la un bal, unde să facă cunoştinţă cu fiica marchizului. Totul avea astfel să se aranjeze dela sine.

De Charmoy primi propunerea şi plecară amândoi la Caën, unde de la Morandière, după cum îi promisese, îl introduse în rândurile lumii distinse. Charmoy văzu însfârşit fata şi îi fu prezentat. D-ra de Sainte-Croix îi plăcu mult şi începu s'o curteze. Fie din neîncredere însă, fie din antipatie instinctivă, încercările lui rămaseră infructuoase. Tânăra fată nu dădea nici o atenţie curţii lui asidue. O revăzu de mai multe ori. Incepând Carnavalul, Charmoy veni costumat la un bal, unde se afla şi muza lui. Cu toate declaraţiile de amor ce i le făcu, la umbra măştii, nu ajunse la nici un rezultat.

Totodată mama fetei, care remarcase târcoalele lui Charmoy şi care între timp se informase bine, aflase că aventurierul era un individ interesat, de proastă reputaţie, că era în mare lipsă de bani şi că avea pe conştiinţă mai multe crime. Cât despre favoarea ce o avea pe lângă ducele de Orléans şi de care el făcea multă paradă, era ceva fără nici o importanţă.

Pe scurt, de Charmoy nu constituia o partidă bună pentru familia de Sainte-Croix.

Căpitanul de Charmoy înţelese bine situaţia şi se reîntoarse la Paris, cam plouat, ce-i drept, dar fără să se fi descurajat.

Câtva timp după aceasta, de Glatigny, fratele d-nei de Sainte-Croix reîntorcându-se dela Hâvre, fu încunoştiinţat că ducele de Orléans îl chiamă de urgenţă la palatul Luxemburg, din Paris. Ducele îi spuse cu multă curtenie, că ar avea intenţia s'o căsătorească pe nepoata-sa, d-ra de Sainte-Croix, cu un tânăr din anturajul lui, foarte cumsecade, şi distins, căruia îi vroia mult bine.

Mai îl încunoştiinţă apoi, că ar fi dispus să-i dea fetei o zestre de 100.000 de livre. D. de Glatigny însă, băgând de seamă de cine e vorba, răspunse, cam încurcat, că hotărîrea n'o putea lua în atare situaţie, altcineva, decât părinţii. Pentru ca aceasta să nu dureze mult timp, ducele însărcină pe doi gentilomi, d. de la Morandière şi Pallu, spre a-l întovărăşi pe Glatigny la familia de Sainte-Croix şi a-i aduce apoi rezultatul demersurilor.

Răspunsul fu că tatăl şi mama tinerei fete se simţeau nesfârşit de onoraţi de propunerea Altetei sale Regale, dar că-l rugau mult, să-i lase liberi, să dispună de copila lor, aşa cum înţeleg ei.

Charmoy se afla în culmea furiei. Iată, spunea el, ce'nseamnă să-ţi laşi interesele pe mâna unor mijlocitori neîndemânatici!

Nu! Să se sfârşească odată cu aceste tărăgăneli! De-aci'nainte se va ocupa el însuşi, de viitoarea lui soţie!

Aflând că d. Sainte-Croix, tatăl fetei, se găsia la Rouen în acel moment, se duse acolo şi i se prezentă.

Linguşindu-l, îi spuse că-i apreciase meritele de mult timp şi că se mira cum un personagiu de aşa mare importanţă ca el, nu avea până acum un loc de frunte la Curte. Ii propuse să-l recomande ducelui de Orléans, ca să fie numit sambelan sau gentilom princiar. Marchizul rămase uluit. Astfel stând lucrurile, de Charmoy ajunse cu convorbirea până la capitolul cel mai interesant pentru el: căsătoria fiicei acestuia. Ii oferi marchizului o mare sumă de bani ghiaţă şi, încetul cu încetul, îl făcu să cedeze, punându-l chiar să semneze un contract de căsătorie, în bună regulă, semnat şi parafat de propria lui mână, căci pe acele timpuri, fetele minore erau la dispoziţia tatălui lor. Târgul lui Charmoy reuşise. Cu acesa act el avea dreptul să reprezinte voinţa paternă şi dacă s'ar întâmpla ca familia să refuze, Charmoy avea să întrebuinţeze forţa, în numele privilegiilor dreptului roman, asupra deplinelor puteri ale unui *pater familias*. După ce se sfătui astfel cu mai mulţi prieteni, aventurieri curagiosi, ajunse la hotărîrea, ca în caz de împotrivire să recurgă la obiceiul răpirii.

Va da prin urmare o mână de ajutor unui tată care nu e ascultat de o odraslă încăpăţânată şi în cele din urmă, fata, impresionată de pasiunea unui tânăr bine făcut ca Charmoy, va sfârşi — în captivitate fiind — prin a-i ceda şi totul se va sfârşi cu bine. In acest timp, familia neliniştită, încunoştiinţată de cele întâmplate, sau având oarecari presimţiri, luă măsuri. Fata trebuia logodită cu orice preţ. I se găsi dar imediat o partidă frumoasă, — lucru nu prea greu de altfel — în persoana lui Antoine de Nicolai, tânărul prim-preşedinte al Curţii de compturi. In urmă, d-na de Sainte-Croix rugă pe cumnată-sa, d-na de Glatigny s'o ducă pe fiică-sa la ţară, undeva departe şi la adăpost. D-na de Glatigny îşi duse nepoata prin împrejurimile Rouenului, într'un castel izolat, înconjurat de o minunată varietate de flori ce formau o grădină dintre cele mai frumoase.

Tatăl d-rei de Sainte-Croix, aflând de dispariţia fiicei şi auzind de povestea logodnei ei, făcută fără autorizaţia lui, mâniat, intentă mai întâi, — împins de Charmoy, — un proces familiei, pentru anularea logodnei. Cât priveşte pe tânărul Charmoy, acesta, din ce în ce mai înflăcărat, prin înseşi rezistenţele ce i se puneau în cale, era nespus de înfuriat şi-l căuta pretutindeni pe d. Nicolai, cu intenţia nestrămutată de a-l sugruma. Odată chiar, crezând că-l va găsi la un cetăţean anume Colmolius, pătrunse în locuinţa acestuia, mânuind spada în aer cu furie, întovărăşit fiind de alţi câţiva spadasini, adunaţi în grabă.

Altădată, întâlnind, la un colţ de stradă trăsura d-nei de Sainte-Croix şi având încredinţarea că văzuse pe rivalul său, se repezi să împlânte spada în el. Din fericire însă, înăuntru nu se afla decât un lacheu.

Charmoy se hotărî astfel s'o caute pretutindeni pe tânăra fată, care mulţumită contractului, îi aparţinea, în mod legal. Din informaţiile pe care le primise dela un bun amic, află că aceasta se găsia în împrejurimile oraşului Rouen. Cutreeră asa dar ţinutul din cătun în cătun. Intr'o bună zi, avu fericita ocazie s'o întâlnească pe d-na de Sainte-Croix, în trăsură. O idee diabolică îi fulgeră creerul şi o şi puse în aplicare, fără multă cumpănire. O arestă — ajutat de mai mulţi prieteni — la 21 Ianuarie 1648. Apoi, sprijinit de câteva personalităţi cu vază, ducele d'Amville şi ducele des Duches, precum şi alţii, ce făceau parte din curtea ducelui de Orléans, o sechestră în la Grosbois în castelul ducelui d'Angoulême, unde socotia s'o ţină, fără ştiinţa acestuia, până când va consimţi să-i cedeze fiica.

Din nenorocire pentru el, planurile lui nu avură succes. Ducele d'Angoulême aflând ceeace se petrece în castelul său, se făcu roşu de mânie şi ordonă ca prizoniera să fie imediat eliberată, prezentându-i-se toate scuzele şi onorurile.

Puţin timp în urmă, Consiliul Regelui, întru rezolvarea plângerii depuse de bătrânul tată, al cărui cuvânt fusese nesocotit, dădu dispoziţia formală ca d-ra de Sainte-Croix să fie imediat adusă la Paris şi restituită fără nici o obiecţie, aceluia care-i dăduse viaţa.

Familia, foarte consternată de data aceasta deoarece ordinul venia dela Consiliul Regal, încercă la disperare ca fata să intre în rândurile Ursulinelor din Rouen. Dar atât marchizul cât şi Charmoy obţinură scrisori de împuternicire, cari ordonau autorităţilor din Rouen, s'o predea pe fată unui notar, întovărăşit de doi marchizi, cari s'o aducă fără întârziere la Paris.

D-şoara de Sainte-Croix avusese un început de variolă şi avea temperatura foarte ridicată. Disperarea familiei era mare. Pe deasupra se svonia că, în timpul drumului dela Rouen la Paris, Charmoy avea să ră pească fata, cei doi guarzi şi notarul nefiind îndeajuns pentru a se opune unei trupe de spadasini, decişi la orice. Se luară astfel măsuri severe de pază. Mama fetei apelă la toţi gentilomii normanzi, amici ai familiei, ca împreună cu toţi valeţii lor, să vină călare spre a excorta trăsura, cu care fiica lor va fi dusă la Paris.

Un spectacol mai frumos ca acesta, nici nu se poate! Trei sute de călăreţi, stăpâni şi servitori, alergară într'un suflet ca la o partidă de vânat.

Drumul fu făcut în condiţiuni destul de bune. Cortegiul, sosit odată la Paris, fu îndreptat la mănăstirea Filles-Dieu, al ordinului de Fontevrault, din strada Saint-Denis, unde d-soara de Sainte-Croix fu încredinţată superioarei, d-na de Beauquemare, o Normandă, bună prietenă a familiei lor. Aci, bine păzită de zidurile groase şi înalte, d-ra de Sainte-Croix se găsia la un foarte bun adăpost.

Charmoy era însă scos din sărite. Piedicele din calea-i, se înmulţeau. Dar de data asta se hotărîse bine; o va răpi chiar din mijlocul sfintei instituţii şi cum era un bun ofiţer, îndeajuns de obişnuit cu afaceri de acest fel, îşi aranjă lovitura cu multă îndemânare.

Mânăstirea Filles-Dieu era situată pe strada Saint-Denis, nu departe de marile bulevarde de astăzi. Biserica, grădiniile şi chiliile erau închise între strada Saint-Denis şi strada St.-Foy, care se numia în secolul al 17-lea, starada Filles-Dieu. Dealungul străzii Bourbon, denumită azi Aboukir, se afla zidul grădinii. Strada era îngustă şi pustie. In faţă nici o casă, ci doar câteva grădini părăsite. Fără nici o îndoială că pe-aci trebuia dată lovitura.

Charmoy îşi făcuse amănunţit planul. Zidul era prea înalt ca să poată fi sărit, dar avea o poartă condamnată; împinsă cu un stâlp gros de o echipă de oameni puternici, avea să cadă.

E adevărat că asta ar fi făcut sgomot, dar se vor grăbi.

Charmoy căută ajutoare. Mijlocind o bună sumă de bani îşi asi-

gură concursul unui individ, anume Saint-Ange, un excroc, foarte solid de altfel și care avea pe conștiința lui atâtea fapte negre, încât ar fi meritat să moară de zece ori pe roată.

Spre a fi bine călăuziți înăuntrul mânăstirii, Saint-Ange, fu de părere să cumpere tăcerea grădinarului.

Ascuns sub manție și mască, Charmoy, asigurat că Saint-Ange nu va fura și nici nu va omorî pe nimeni, se puse pe lucru. Găsiră apoi pentru scopul lor un grădinar dela spitalul Sainte Catherine și alți trei indivizi; unul căruia i se spunea „Elvețianul" și care nu era cunoscut decât sub acest nume, ceilalți doi neputând fi identificați.

Măștile pe cari le purtau împiedicară pe martorii de mai târziu, să precizeze faptul.

Erau în totul șapte. După spusele grădinarului, odată primul zid sărit, avea să ajungă la al doilea, a cărui poartă trebuia asvârlită în aer cu ajutorul unei bombe cu dinamită.

Dacă avea să profite repede de învălmășala produsă de detunătură, lovitura avea să reușească de minune.

Totul fusese bine pregătit, pentru noaptea de 24 spre 25 Martie 1648 (Buna-Vestire) la ora 3 de dimineață. Charmoy alesese această dată, pentrucă Regina regentă Anna de Austria, lipsia atunci din Paris, fiind dusă la Chartres și fiindcă superioara generală a ordinului de Fontevrault era plecată la Hautes-Bruyéres.

La ora convenită toți se găsiau la postul lor, înarmați cu pistoale și mascați, afară de Charmoy și Saint-Ange cari nu mai vroiseră să se mascheze.

Era o noapte dintre cele mai întunecoase, iar liniștitul cartier dormea în cea mai adâncă tăcere. Se apropiară cu toții de poarta primului zid unde Saint-Ange așeză dinamită. Se deteră apoi înapoi. In timp ce diabolica bombă exploadând, făcu un sgomot infernal, înlăturând poarta și lăsând astfel loc liber de trecere întregei echipe care în câteva minute numai, ajunse la cel de al doilea zid. Deastădată însă, dinamita pusă la poarta de a doua, dădu greș și nu mai avea o alta. Se consfătuiră cu toții în grabă: nu le mai rămânea altceva de făcut decât să sară zidul improvizând ei înșiși o scară. Fără să piardă timpul, pătrunseră împreună în grădină.

La explozia bombei însă, toată suflarea din mânăstire se deșteptase speriată, întrebându-se ce se întâmplase și își dădu seama, după sgomotele ce se auziau în grădină, că acolo avea să aibă loc ceva îngrozitor. Intr'o clipă panica îi cuprinse pe toți. Călugărițele alergau prin dormitoare, îmbrăcate pe jumătate și căutând să se salveze, încotro vedeau cu ochii: câteva înfășurate în mantale scoborâră înebunite de spaimă, îngenunchind la picioarele altarului.

Deșteptată brusc, ca și celelalte, d-șoara de Sainte-Croix, avu presimțirea că despre ea era vorba, închipuindu-și imediat că Charmoy, în disperarea lui, se decisese să comită un asemenea act de tâlhărie nemaiauzită, pentru a o răpi. In prada unei frici, ușor de închipuit, se dete jos din pat și îmbrăcându-se în câteva clipe, plecă, urmată de o altă călugăriță tânără, spre ușa clopotniței, care, din nenorocire era închisă cu cheia. Ajunse până în fața podului, luă o scară, și urmată de tovarășa ei, se sui în pod, închise bine capacul și se așeză deasupra, cu capul între mâini, plângând de durere și spaimă.

Jos, în mijlocul unui vacarm asurzitor, Charmoy își căuta victima. Aprinsese mai multe torțe și călăuzit de grădinar alergă întocmai ca un nebun, nebăgând în seamă pe bietele călugărițe inerte parcă de spaimă. Fu condus apoi în odaia tinerei fete a cărei ușe era deschisă. Inăuntru nu se afla nimeni. Charmoy adună în fugă toate vestmintele, lingeria, batistele și jupele pe cari le găsise acolo și în urmă cercetă, prin toate ascunzișurile, fără să poată ajunge însă la vreun rezultat.

Deodată, grădinarul observând că scara dispăruse dela locul ei obișnuit, își aruncă privirea spre intrarea podului și cât ai clipi din ochi, se duse într'acolo și suindu-se pe scară, forță cu furie, capacul ascunzătoarei strigând cât îl ținea gura:

„Am găsit-o!... Veniți aci după mine!"

Toți briganzii veniră acolo, năvălind în pod. D-șoara de Sainte-Croix se afla întinsă pe podele, pe jumătate desvelită, scrâșnind din dinți, de durere, frică și frig. Trebuia luată imediat de-acolo. Când se încercă să pună mâna pe dânsa, se împotrivi cu o îndârjire supraomenească și fără să spună nimic și să privească la nimeni, se agăța de tot ce găsia la îndemână. Tânăra ei tovarășe, cu care se închisese acolo și care plângea cu sughițuri, își încleștase mâinile de trupul d-șoarei de Sainte-Croix și nu vroia să-i dea drumul cu nici un preț. Vrând să le despartă, unul dintre indivizi îi rupse rochia, astfel că în timpul gestului instinctiv al acesteia, Charmoy reuși să-și descătușeze prada, care însă nu vroia să se dea bătută cu una, cu două. Pentru a o stăpâni, fu nevoe să se dea o luptă în toată regula. O luară însfârșit de-acolo și o deteră jos cu mare greutate: unii o țineau de picioare, alții de brațe, alții de cap.

Charmoy îi vorbia, scuzându-se, de ceeace se întâmplă, spunându-i că aceasta constituia ceva foarte penibil pentru el. Ii mai spunea afectându-și vocea, că regretă mult și că o va consola.

Tânăra fecioară, cu buzele strîns închise, nu scotea nici o vorbă măcar.

Ajungând în grădină fata deveni din ce în ce mai protivnică, lăsându-se să fie târâtă pe pământ, de către acești indivizi aventurieri, cari începuseră să fie violenți până la brutalitate, lovindu-i brațele atunci când se agăța de vre-un alt obstacol și dându-i lovituri cu picioarele și cu spadele. Rochia ei se rupse în mii de petece.

Ajunsi însfârșit la picioarele zidului, trebuiau s'o facă să sară în partea cealaltă. Grea problemă!

Incercară s'o facă să se urce cu forța pe scară. *Zadarnic!* Incercară s'o ridice trăgând-o de păr. I se puse țeava unui pistol la tâmplă, amenințând-o cu moartea: nu făcu nici o mișcare, oricât de mică.

Unul fu de părere s'o lege de spinarea celui mai solid dintre ei; acesta era „Elvețianul".

Nenorocirea făcu însă ca scara să se prăbușească sub greutatea lor.

In acest timp situația devenise din ce în ce mai usturătoare pentru ei. La sgomotul exploziei, se deșteptară nu numai cei din mânăstire, dar chiar întreg cartierul, oamenii deschizând astfel ferestrele și căutând să vadă ce se întâmplase. Desordinea din grădina mânăstirei Filles-Dieu îi făcu să înțeleagă că lăcașul sfânt este teatrul unei groaznice tâlhării și alergară cu toții într'acolo, înarmați cu ciomege, topoare și săbii. Călugărițele cereau ajutor trăgând clopotele cu toată furia disperării, ceeace dădu naștere la o alarmă înspăimântătoare. Parohia vecină, de la Saint-Sauveur, răspunse trăgând deasemenea clopotele.

Din toate părțile sosiau curioși. In stradă se auziau țipete venite din grădină. Era momentul ca Charmoy să se grăbească. Sbătându-se d-șoara de Sainte-Croix se desfăcuse din frânghia cu care fusese legată, dar fu din nou strânsă și cu mai multă putere. Incepu să strige după ajutor. I se puse un căluș în gură și pentru a pune odată capăt tragicei situații, Charmoy și Saint-Ange se suiră pe zid și începură să tragă de frânghia cu care fata fusese legată de umeri. Aceasta scoase un țipăt înăbușit. După o sforțare înverșunată Charmoy și Saint-Auge, reușiră s'o ridice lângă ei, dar fata simțindu-se mai puțin ținută, se aruncă, pe pământul grădinii, la picioarele zidului, cu riscul de-a muri.

Nu mai era nici un chip de a o răpi. In stradă, în semi-întunerec, lumea zărind pe cei doi oameni pe zid, îl ocăra, insultându-i cu violență. Aruncară apoi cu pietre în ei. Două focuri de armă străbătură aerul. Aventura promitea astfel să ia o întorsătură și mai periculoasă. Charmoy spuse lui Saint-Ange că e decis să renunțe și cuvântul de ordine fu ca toți s'o șteargă încotro vor putea.

Dar cum să-și facă loc prin mulțimea care se strânsese în stradă?

„Foc! Trageți în oameni!" strigă Charmoy.

Trei sau patru oameni din stradă căzură morți. Restul, cuprinși de panică, o luară la fugă.

Mulțumită spaimei provocată briganzii se risipiră în umbră și dispărură, unul câte unul, fără să poată fi prinși, abia fiind văzuți doar de câțiva martori, cari nu putură da decât niște semnalmente foarte vagi, deoarece măștile îi împiedecaseră să le vadă figurile.

Numai Charmoy și Saint-Ange fură recunoscuți.

A doua zi, tot Parisul nu vorbia decât de această întâmplare. Oamenii cumsecade spuneau că așa ceva era scandalos, nemai auzit și că nici o pedeapsă nu va fi îndeajuns de crudă, pentru răsbunarea unor asemenea orori.

Se mai povestea pe deasupra — cum era și firesc — că dacă scara se prăbușise sub greutatea „Elvețianului" care o legase pe tânăra fată de spinarea lui, aceasta a fost grație Maicii Domnului. Cât despre făptașii tâlhăriei, se zicea că aceștia s'ar fi refugiat în ținutul Flandrei.

In cursul dimineții o mulțime de persoane cu vază, sosiră la mânăstire, în frunte cu ducesa d'Angoulême. Călugărițele ținură un *Te Deum*. Timp de opt zile, tot cartierul a fost sub impresia nelegiuirilor săvârșite.

Regina Anna de Austria și ducele de Orléans susțineau că trebue să se facă dreptate fără nici o întârziere. Parlamentul nu așteptă o clipă măcar și însărcină, în ziua de 26 Martie pe procurorul general, să se ducă împreună cu doi comisari, la mânăstirea Filles-Dieu, spre a face ancheta și a lua mărturiile d-șoarei de Sainte-Croix, superioarei călugărițelor și ale oaoamenilor din cartier.

Cercetările justiției ținură o lună întreagă. Nici unul dintre briganzi nu fură însă prinși.

Prin decretul dela 4 Mai 1648, Parlamentul făcu cunoscut că Charmoy, Saint-Ange și cei cinci complici ai lui erau condamnați să fie sfâșiați de vii pe roată pentru sacrilegiile comise.

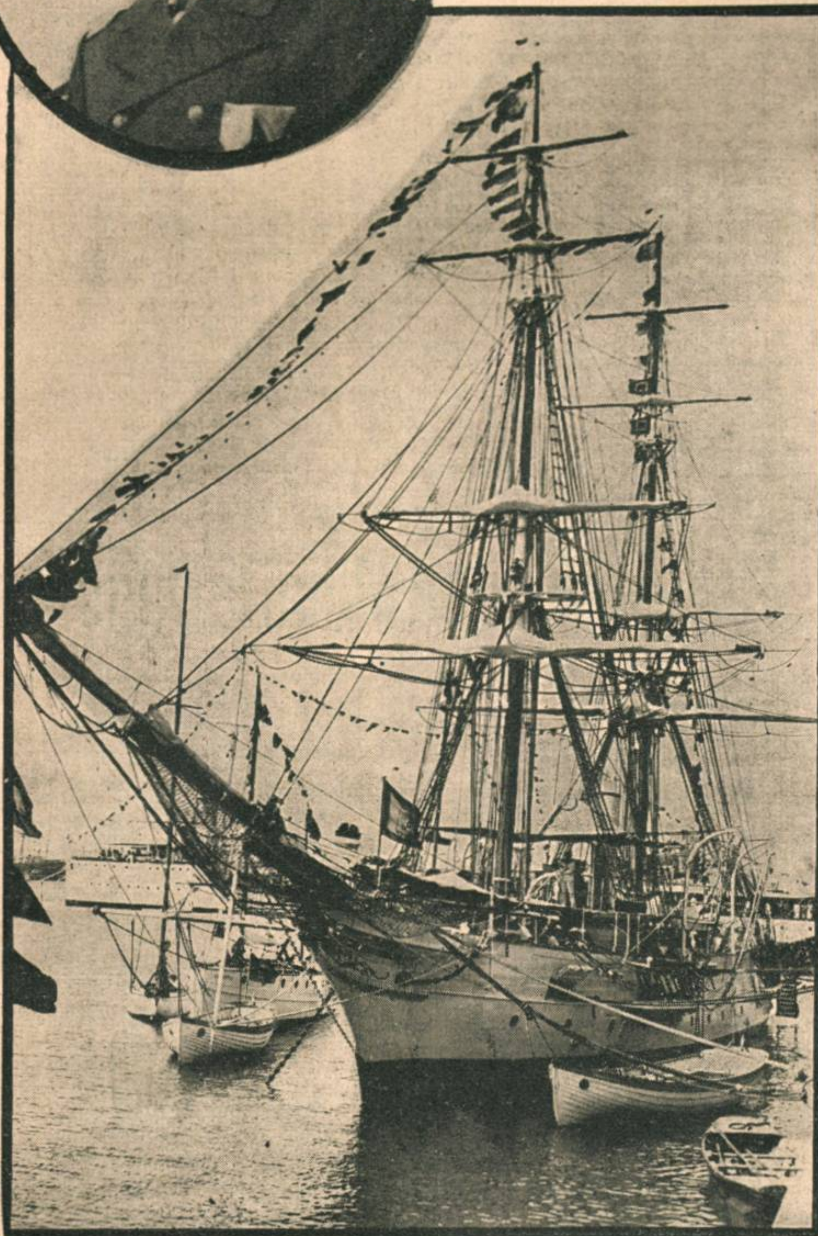
In acest timp, Charmoy și Saint-Ange fugiseră la Thionville. Primul trecu în Luxemburg. Puțin mai în urmă, când turburările Frondei dădură alte griji și necazuri pe capul oamenilor, reveniră, amândoi la Paris unde nu li se făcu nici o obiecție. Charmoy își luă din nou serviciul în primire și muri pe câmpul de luptă, la 4 Iulie 1674, în bătălia dela Sinsheim, dată între trupele lui Turenne și cele ale marelui ducat al Badenului.

Cât privește pe d-șoara de Sainte-Croix, care ieși dela Filles-Dieu abia în anul 1651, se căsători imediat în cea mai mare liniște cu un anume Loudovic de Pardaillan de Lesparre, machiz de Montataire și după câte se spune... avu o mulțime de copii!

Mastela

O VIAȚĂ EROICĂ ÎN LARGUL MĂRII

Brikul „Mircea"; sus, în medalion, Mastela

SE NUMIA Andrei Constantinescu, născut la 21 Februarie, în orașul T.-Măgurele, județul Teleorman, voluntar în corpul flotilei, clasa anului 1883.

Avansat caporal la 14 Martie 1884, sergent la 1 Aprilie 1885, și-a terminat serviciul militar la 26 Aprilie 1886, când eliberându-se, s'a reangajat în aceeaș zi pe termen de doi ani, iar la expirarea lor, și-a reînoit angajamentul pe încă cinci ani.

La 19 Mai a fost avansat sergent-major.

In anul 1903 fiind mutat de pe canoniera Grivița, a trecut pe vasul școală, bricul „MIRCEA" pe care a funcționat tot timpul, în calitate de șef de echipaj.

In anul 1908 a fost scos la pensie conform legii, însă contra dorinții lui de a-și continua reangajările.

Din seriile de elevi ai școalei de marină precum și din contingentele care s'au perindat pe vergile și țapapiile bricului „Mircea", sub sifleia și salmastra nostromului *Mastela*, au eșit cei mai buni marinari, ofițeri, ca și grade inferioare.

Pe vremea aceea, în programul naval era prevăzut, ca formarea echipagiilor necesare vaselor flotilei precum și a ofițerilor de punte, să se facă pe mare, prin îmbarcarea lor pe „Mircea", în călătorii de instrucție.

Cu câtă venerație nu ne aducem astăzi aminte de popularul profesor al influenției vântului asupra pânzelor?!

In serile calde de mare, după ce se făcea rugăciunea și bordurile se schimbau, iar facționarii își luau posturile de noapte în primire, cei rămași pe punte pentru a fi gata de manevră, ne strângeam pe teugă, în jurul lui *Mastela*, pe trinchetinul răsfoit, spre a-i asculta povestirile.

In campania de vară a anului 1890, „Mircea" sub comanda locot. comandorului Koslinski, secund fiind căpitanul Poenaru Dumitru, a întreprins o călătorie de studii, vizitând orașele Varna, Sinope, Trebizonda, Batum, Kerci, Mânăstirea Afon, Sebastopol și Eupatoria; în anul următor a străbătut întreg arhipelagul atingând porturile Hios, Rodos, Suda, Pireu, Salonicul și Cospoli; iar în 1892 sub comanda locot. comandorului C. Mănescu, secund fiind căpitanul I. Spiropol, înlocuit cu căpitan Barbieri, „Mircea" a străbătut Mediterana și Adriatica, vizitând orașele Messina, Brindisi și Ancona, apoi Neapole, unde s'a întâlnit cu crucișetorul „Elisabeta", cu care a plecat împreună la Genova, spre a lua parte la serbările ce se dădeau în amintirea lui Cristofor Columb, cu ocazia împlinirii a 400 ani dela descoperirea Americei.

In primăvara anului 1893, „Mircea" fiind din nou armat sub comanda rigidă și energică a comandorului C. Mănescu, secund fiind căpitanul C. Periețeanu, într'una din eșirile lui în largul mării, a fost surprins de o teribilă furtună, care i-a rupt picul și l-a silit să se refugieze în Bosfor, de unde apoi a întreprins o lungă călătorie, vizitând porturile Sinope, Trebizonda, Sevastopol bântuit de holeră și Odessa.

In 1894 sub comanda locot. comandorului Sebastian Eustațiu, secund fiind căpitanul Petru Ponici, bricul „Mircea" a vizitat iar Veneția, iar în 1895 sub comanda căpitanului Ioan Coandă, secund fiind căpitanul Pavel Popovăț, în ziua de 1 Aprilie bricul „Mircea" și-a virat ancora spre a merge la Kiel pentru a lua parte împreună cu crucișătorul „Elisabeta", la serbările ce se dădeau cu ocazia deschiderii canalului.

Din cauza timpului rău „Mircea" a fost nevoit să facă un popas la Philippeville, altul la Lisabona și apoi la Dartmouth, ajungând cu bine la Kiel, de unde s'a întors în țară la 15 Septembrie, după ce a vizitat la înapoiere toate porturile europene de pe coasta oceanului Atlantic.

In anul 1896, „Mircea" sub comanda locot. comandorului N. Barbieri, secund fiind căpitanul Cezar Boerescu, după câteva eșiri în Marea Neagră, pentru antrenarea recruților din acel an a întreprins o călătorie de exerciții, vizitând porturile Benderecli,

Trebizonda, Sinopi şi Samsun, după care s'a reîntors în apele noastre la 28 August, spre a lua parte la manevrele navale, cu restul celorlalte mici vase militare.

După obiceiurile 4 wiVj snamns După obicinuitele reparaţii în Arsenalul Marinei din Galaţi, bricul „Mircea" a trecut în anul 1897 sub comanda locot. comandor P. Popovăţ, secund fiind căpitanul Brătoianu.

In ziua de 6 Iulie a aceluiaş an, pe când „Mircea" se afla ancorat în portul Constanţa, a suferit însemnate avarii, în urma violenţelor unui uragan, care smulgând ancorele altor vase din apropiere, le-a aruncat peste el rupându-i port-sarturile şi aproape întreaga arboradă.

Apoi a fost detaşat serviciului hidrografic, pentru a face sondagii între Constanţa şi Mangalia.

In primăvara anului 1903 bricul a fost armat sub comanda locot. comandorului N. Negrescu, secund fiind căpitanul D. Grecescu.

După obicinuitele exerciţii cu pânze, la 1 Iulie, „Mircea" cu toata velatura bombată de un vânt bun, a pornit din rada portului Constanţa spre Alexandria—Egipt.

Dela 1904 până la 1918, „Mircea" n'a mai avut norocul de a călători sub alte orizonturi.

La 3 Iunie 1908 bătrânul şef de echipaj Mastela nostromul nedespărţit şi obicinuit al marinarilor de pe bricul „Mircea", a fost trecut în elementele corespunzătoare vârstei şi avansat la gradul de sublocotenent, în rezerva marinei militare.

Aducându-ne aminte de Mastela, retrăim clipele frumoaselor zile de călătorii petrecute pe „Mircea" în largul binefăcător al mării, pe care răsunau comenzile de manevră, despicate de rafalele vântului:

— *„A face volta 'n vânt!"*

— *„Ghiul la mijloc".*

— *„Filaţi flocurile, la braţe tribord inapoi!"*

— *„In sart brăţaţi!"*

Jean Bart pe atunci sublocotenent de marină, într'o frumoasă schiţă din jurnalul său de bord, după descrierea manevrei desfăşurării pânzelor, povesteşte următoarele:

— „In amestecul sgomotului de şoapte, întretăiate de respirări scurte, deasupra scârţâitului macaralelor, vibrează mai tare sunetul argintiu al sifleei lui Mastela.

Minunat şef de echipaj mai e şi vechiul Andrei Mastela.

Om înalt şi bine legat, oacheş, cu mustaţa groasă şi ridicată, smolit la faţă, dar cu ochii vii şi plini de veselie. Putem spune chiar că-i chipeş Mastela, când apare el pe punte cu galoanele de aghiotant la mânecile şpenţerului, purtând pe după gât întotdeauna şnurul alb de care-i legată sifleia. Greu şi cu foarte anevoie ar fi să răscolim adâncul vremurilor trecute pentru a da de urma poreclei sale, căci şi în foaia matricolă şi în livretul individual, îl găsiui trecut cu nume românesc, având şi un escu la coadă, ca orice român curat.

Noi însă aşa l-am pomenit, aşa l-au cunoscut şi cei dinainte şi cei de după noi; şi-i cam de multă vreme şi multe generaţii au trecut pe sub mâna lui. Pe câţi nu i-a primit de copii, i-a învăţat meseria şi după un an de zile, unii au ajuns bine, ofiţeri de bord pe vase de comerţ, pe când el a rămas acelaş, pururea la postul său, vechi şi neclintit şef de echipaj al lui „Mircea".

Altminteri nu era om rău, chiar blând putem zice, doar aşa câteodată de-ajungea cu sfârcul salamastrei pe vreunul mai moale şi asta numai ca să-l iuţească la lucru, cum e datoria unui şef de echipaj, căci de-aceea se chiamă sufletul bordului.

Atunci, în ziua aceea a anului când cheiul şi vasele din port gem de furnicarul omenesc, atunci când se află faţă amirali, generali, ofiţeri, cucoane, civili, pescari, lumea toată a mahalalelor venită să privească la curse, atunci trebue să priveşti pe Mastela. De cum răsună cuprinsul de bubuitul tunului dela şalupa de poliţie, semnalul de plecare, el nu se mai potoleşte.... acum sus... lung la apă... nu te da... încăodată băeţi... aşa... încă.. şi mai...

Cei zece oameni ameţiţi trag în disperare, cu ochii închişi şi capetele goale, cu trupurile ghemuite stăpânindu-şi respiraţia, pentru a-şi grămădi puterea în braţele ce trosnesc din încheeturi. Şi pe când braţele lor repezite în lovituri de manivelă, taie apa dinainte, el, cu mâna încleştată pe cârmă îi îndeamnă, aplecându-şi trupul la fie care lovitură, pentru a da vânt bărcii, care sboară ca o săgeată pe luciul de oglindă al mării.

Cu cât bărcile se apropie, cu atât creşte mai tare haosul strigătelor şi aplauzelor mulţimii, aţâţate de această întrecere de cheltuială a puterilor omeneşti.

Cea dintâi barcă ce străbate din învălmăşagul celorlalte ajungând la semn cu ramele sus, se ştie întotdeauna că-i barca No. 1 a lui MIRCEA.

Şi omul care se ridică în ea mândru, cu o mână pe cârmă şi alta la şapcă, lucindu-i şirurile de galoane pe mâneci şi cele două decoraţii pe piept, îl cunoaşteţi cu toţi... e Andrei Mastela, vechiul şef de echipaj al bricului MIRCEA."

* * *

In urma bunelor îndrumări ale lui Mastela s'a format personalul contimporan epocei sale, de pe vasele aparţinând marinei comerciale şi autorităţilor de port, din care o bună parte s'a împrăştiat în diferite alte ramuri de activitate ale vieţei.

Astfel de pe puntea bricului MIRCEA şi din mâna lui Mastela au eşit comandori şi amirali, şefi de gară, magistraţi şi avocaţi, negustori etc... şi dacă le-am lua urma să-i găsim pe fiecare, vom putea descoperi în persoana actualului şef al serviciului de pilotaj din Buenos Ayres, — un bun elev a lui Mastela.

Devotat serviciului militar, Mastela şi-a dedicat întreaga sa viaţă bricului MIRCEA, pe care nu l-a părăsit decât prea puţin, când era trimis la uscat, în interes de serviciu.

După 25 ani de navigaţie efectivă, Mastela eşise liniştit la pensie, mulţumit că a putut să învingă şi să treacă peste riscurile inerente traiului de mare.

Făcând parte din convoiul pornit de armatele ruse în retragerea lor din Dobrogea la finele toamnei 1916, Mastela, după 25 ani de navigaţie, căzând dintr'o căruţă şi-a rupt o mână, din care cauză puţin mai târziu a decedat la Tecuci.

Ironiile vieţii!!...

De biografia lui Mastela fiind legată povestea călătoriilor bricului MIRCEA din prima fază a desvoltărei Marinei Militare nu am putea vorbi de unul, fără să nu ne aducem aminte de celălalt nume.

C. TONEGARU

fost gabier pe bricul „Mircea"

Marele Voevod Mihai la Constanţa

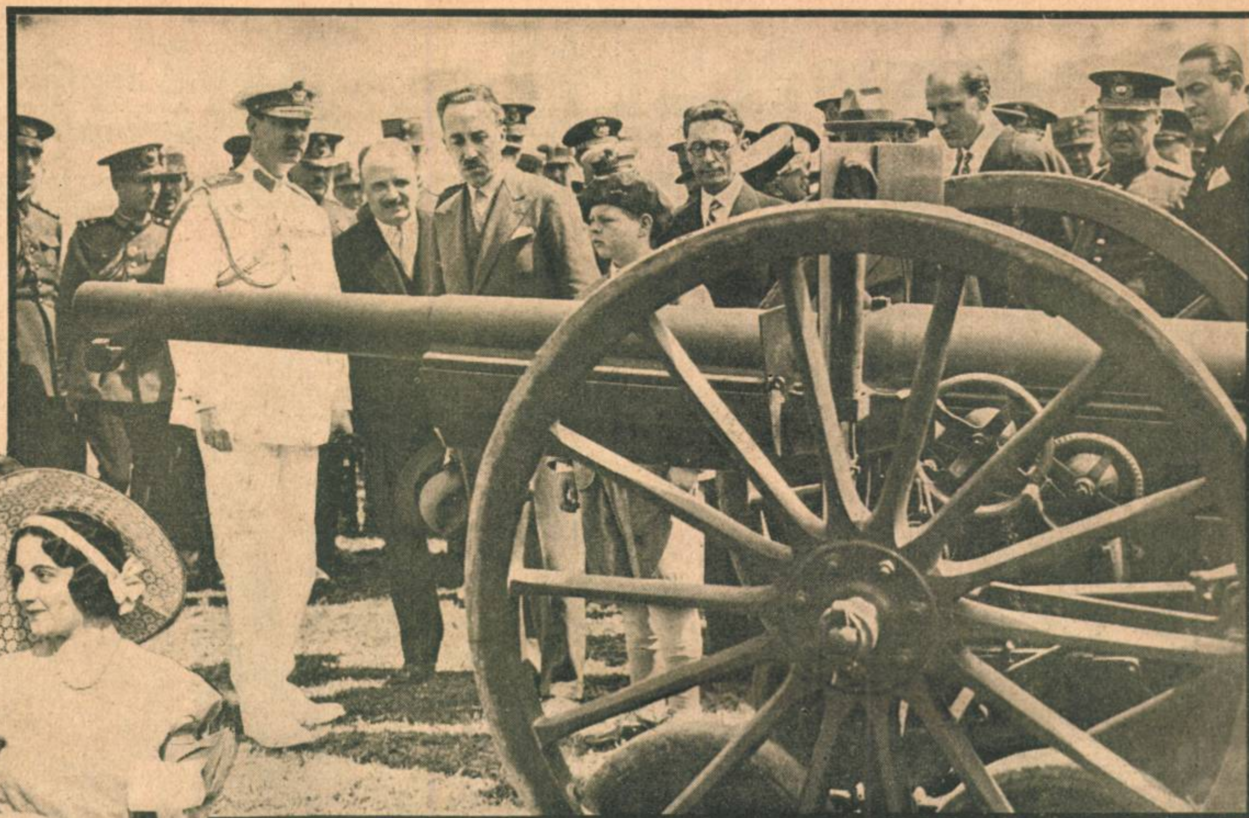
Marele Voevod Mihai a vizitat de curând uscătoria de porumb din Constanţa.

Lămuririle au fost date de d-nii ing. Gâlcă şi arhitect G. Mazilu.

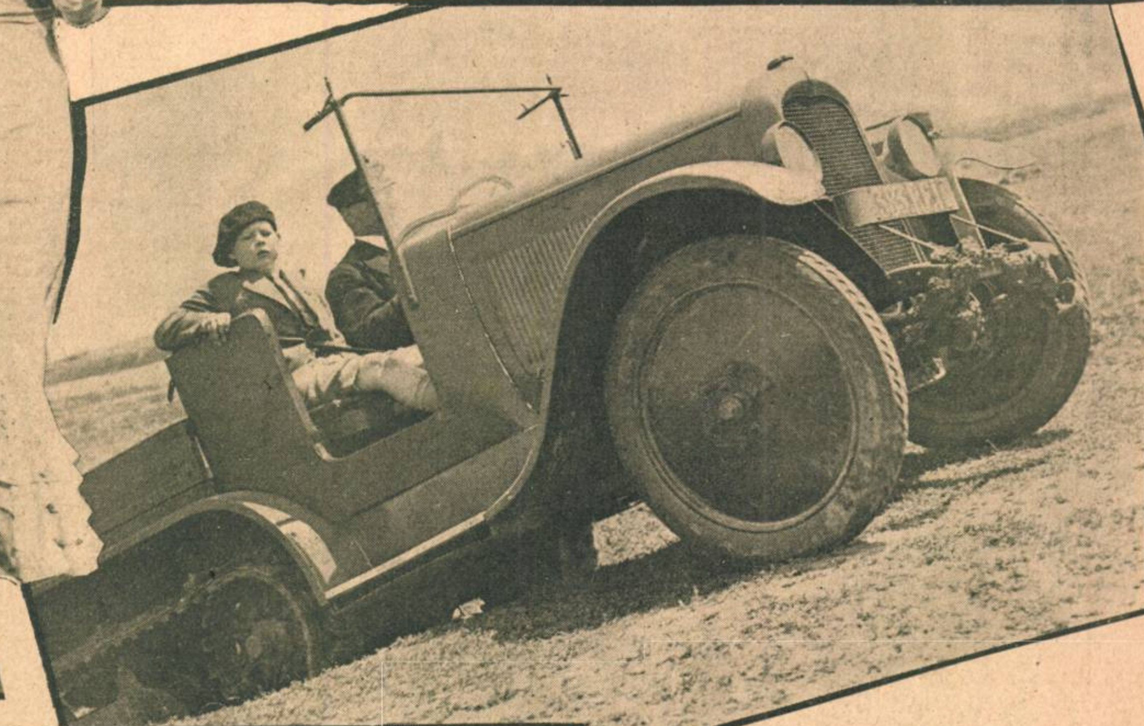
DIN ŢARĂ

România a fost vizitată săptămâna trecută de caravana „Citroën", care a făcut demonstraţii automobilistice în toată ţara.

Fotografia de sus reprezintă pe Regele Carol, primind explicaţiuni din partea reprezentantului fabricei, asupra transportării unui tun de câmp prin tracţiune automo-

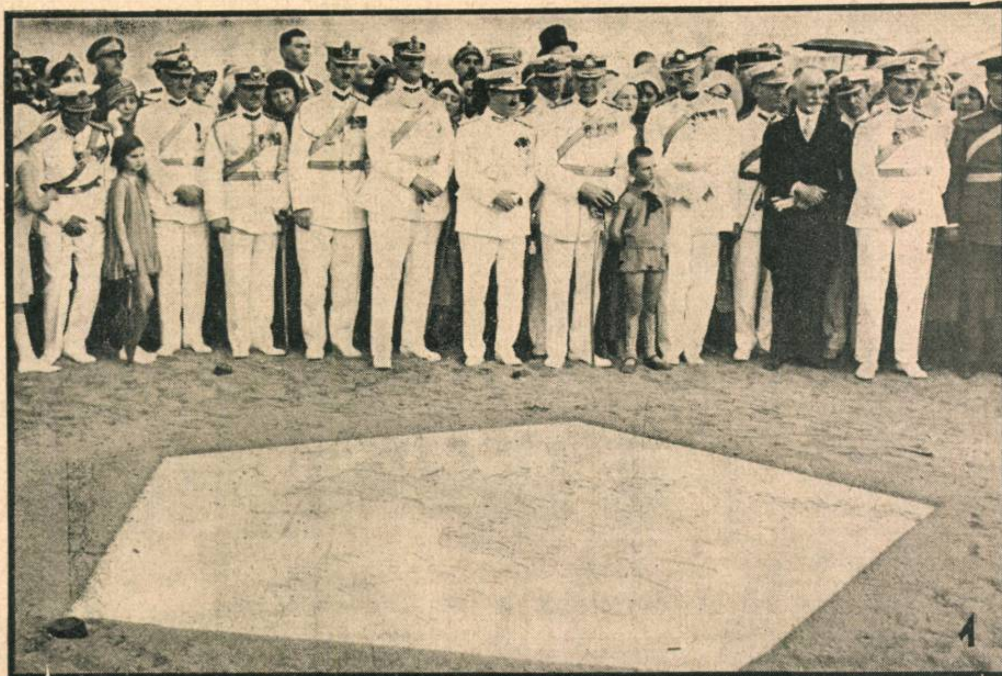

bilă. Mijloc: *Marele Voevod Mihai în automobilul care remorchează tunul.*

Joia trecută a avut loc la Băneasa „Ziua modei". Stânga: *D-ra Magda Demetrescu, aleasă „Miss România 1929" de revista noastră, purtând o splendidă toaletă de vară la Băneasa, în „Ziua Modei".* Stânga: *un instantaneu din concursul de stafetă al grănicerilor.* Jos: *Delegaţia sub-ofiţerilor de rezervă, în faţa palatului regal, în ziua de 8 Iunie.*

Serbările aviatice

Ziua de 8 Iunie, aniversarea de un an dela urcarea pe tron a Regelui Carol, a fost serbată cu un deosebit fast în toată ţara. In afară de serviciile religioase oficiate în toate bisericile, s'au organizat reviste militare şi meeting-uri de aviaţie în oraşele de reşedinţă ale escadrelor aeronautice.

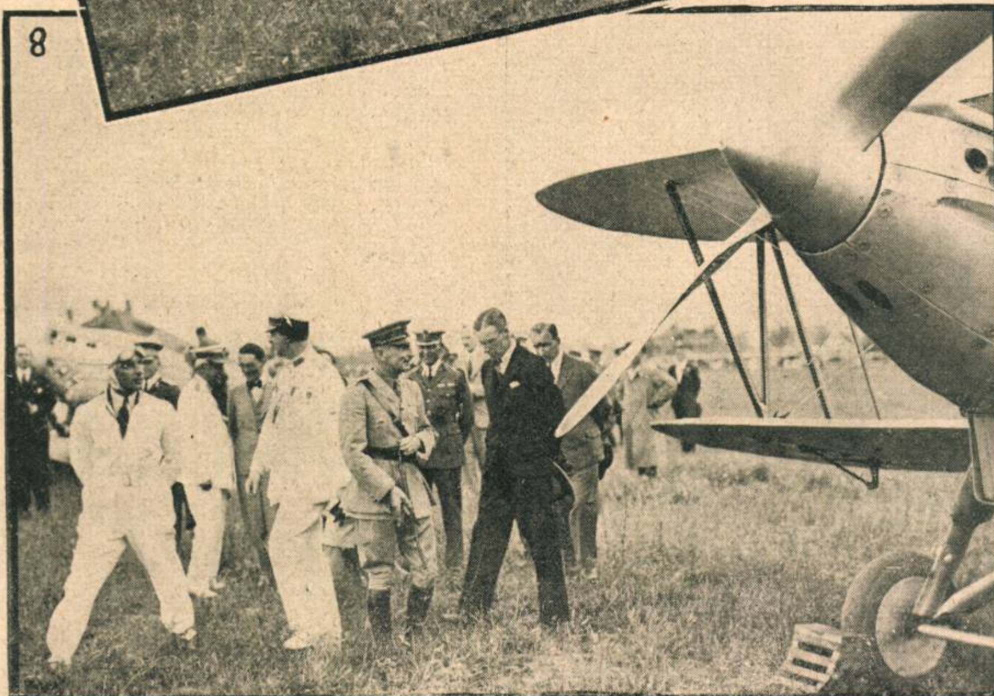
Serbările din Bucureşti, — concomitente cu congresul internaţional de aviaţie,— au dat prilej unor excelente manifestaţii aeriene, printre care şi un rallye internaţional, cu punctul de reper Bucureşti.

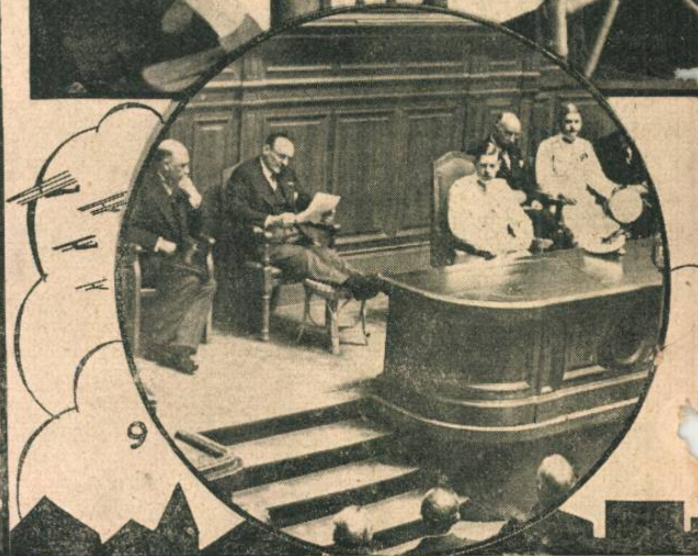
Totodată s'a desvelit la Băneasa placa comemorativă, pe locul unde a aterisat avionul, care l-a adus pe regele Carol, la 6 Iunie 1930.

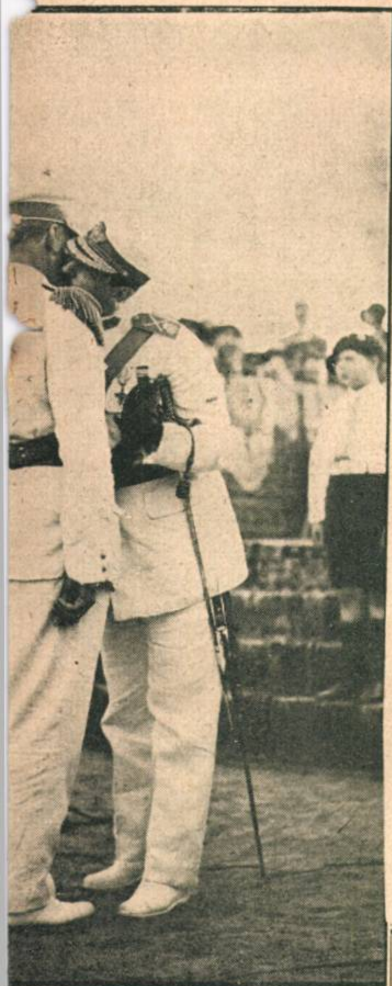
Fotografiile publicate în această pagină reprezintă: 1) Solemnitatea desvelirii plăcii comemorative de pe aerodromul Băneasa. 2) Regele Carol

din ziua de 8 Iunie

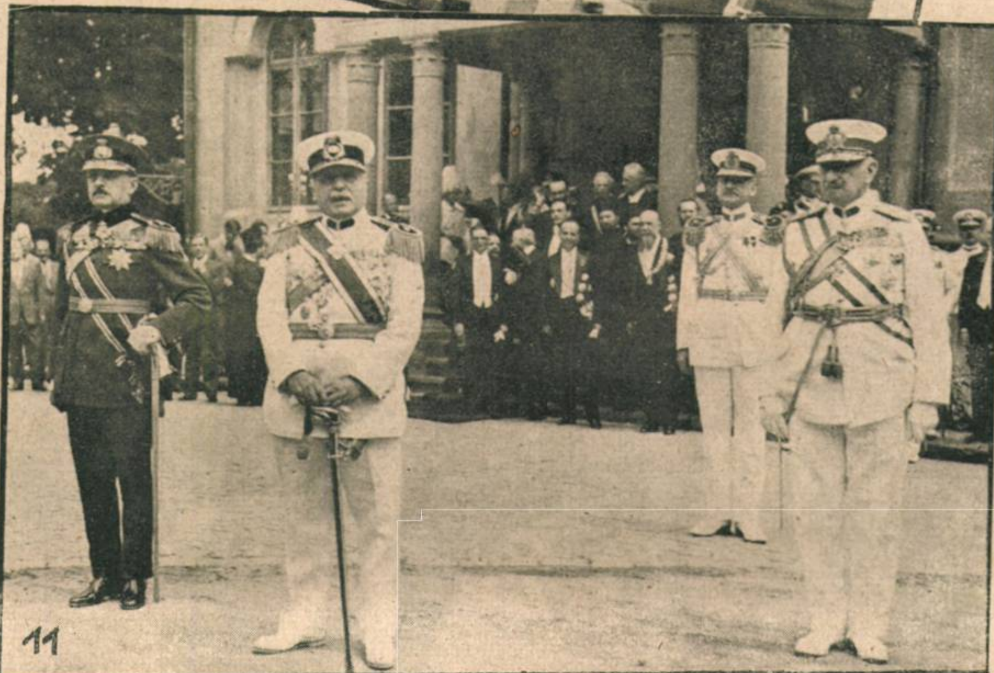
dând acolada unui ofițer decorat. 3) Suveranul și Marele Voevod Mihai asistând la plecarea ștafetei grănicerilor, care va face ocolul României. 4) Trecerea în revistă a trupei, pe aerodromul Băneasa. 5) D. Valentin Bibescu, președintele „Federației Aviatice Internaționale", d-na Martha Bibescu și d. ministru Manoilescu pe aerodrom. 6) D. Valentin Bibescu plecând în întâmpinarea unui concurent la rallye. 7) Atașații militari străini urmărind exercițiile de sbor. 8) Suveranul intreținându-se cu unul dintre concurenții sosiți pe aeroportul Băneasa. 9) D. Valentin Bibescu citindu-și discursul de deschidere a congresului internațional de aviație. 10) Membrii guvernului în fața microfoanelor radiofonice, pe aeroportul Băneasa. 11) Membrii guvernului și inalții demnitari militari, după Te-Deum-ul dela Patriahie.

3

6

7

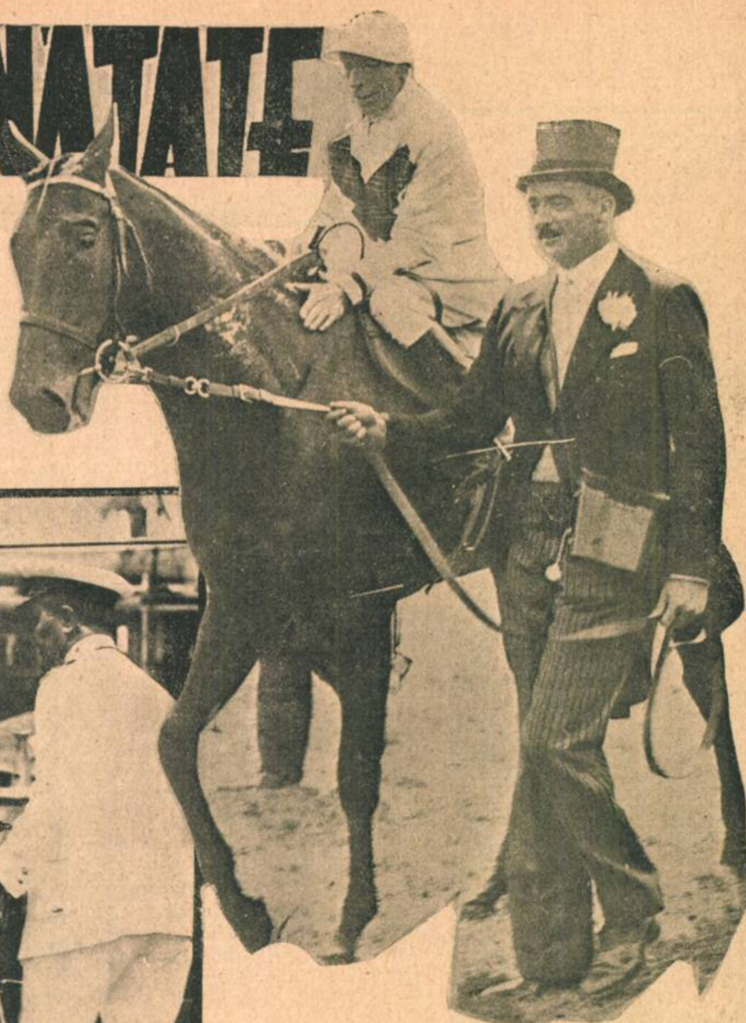

10

11

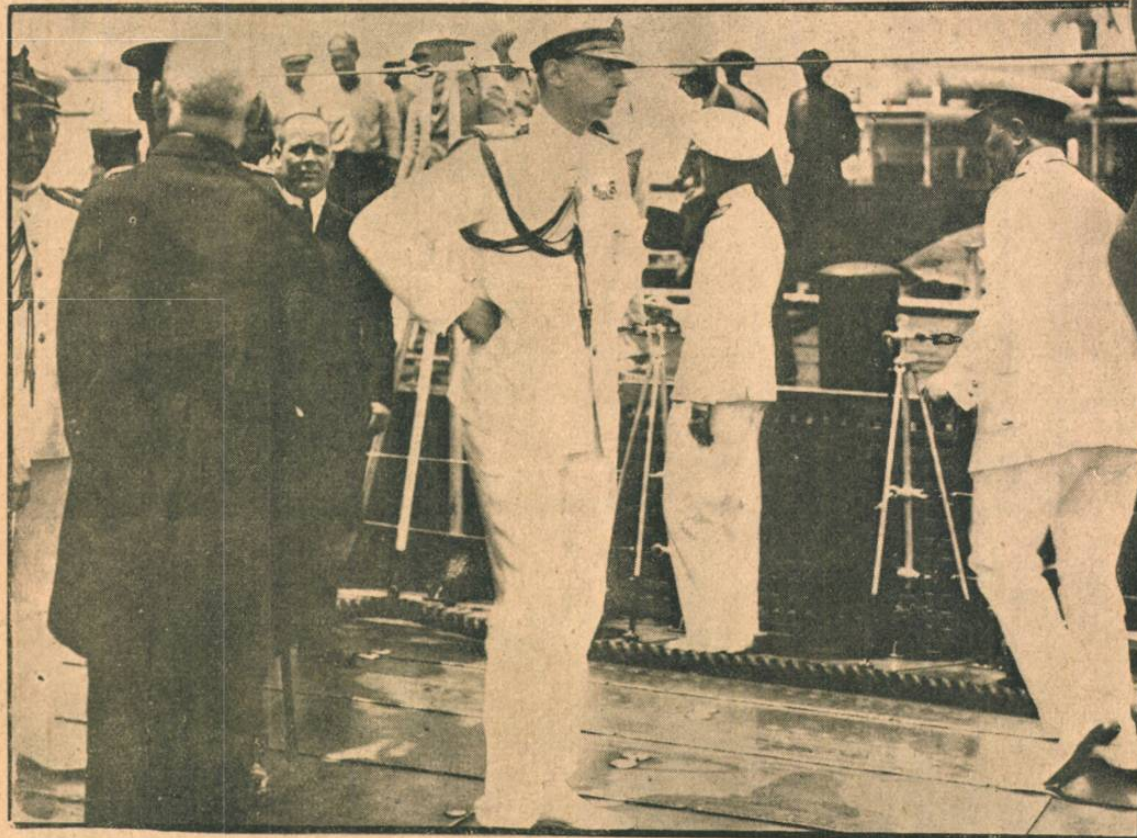

DIN STRĂINĂTATE

Stânga: *domnişoara Cilly Aussem, campioana de tenis a Germaniei, a luat şi campionatul Franţei la recentul concurs internaţional.*
Jos: *Principele Nicolae al României, comandantul escadrei navale, care a vizitat Malta, fotografiat în portul Pireu, la bordul distrugătorului „Mărăşti".*

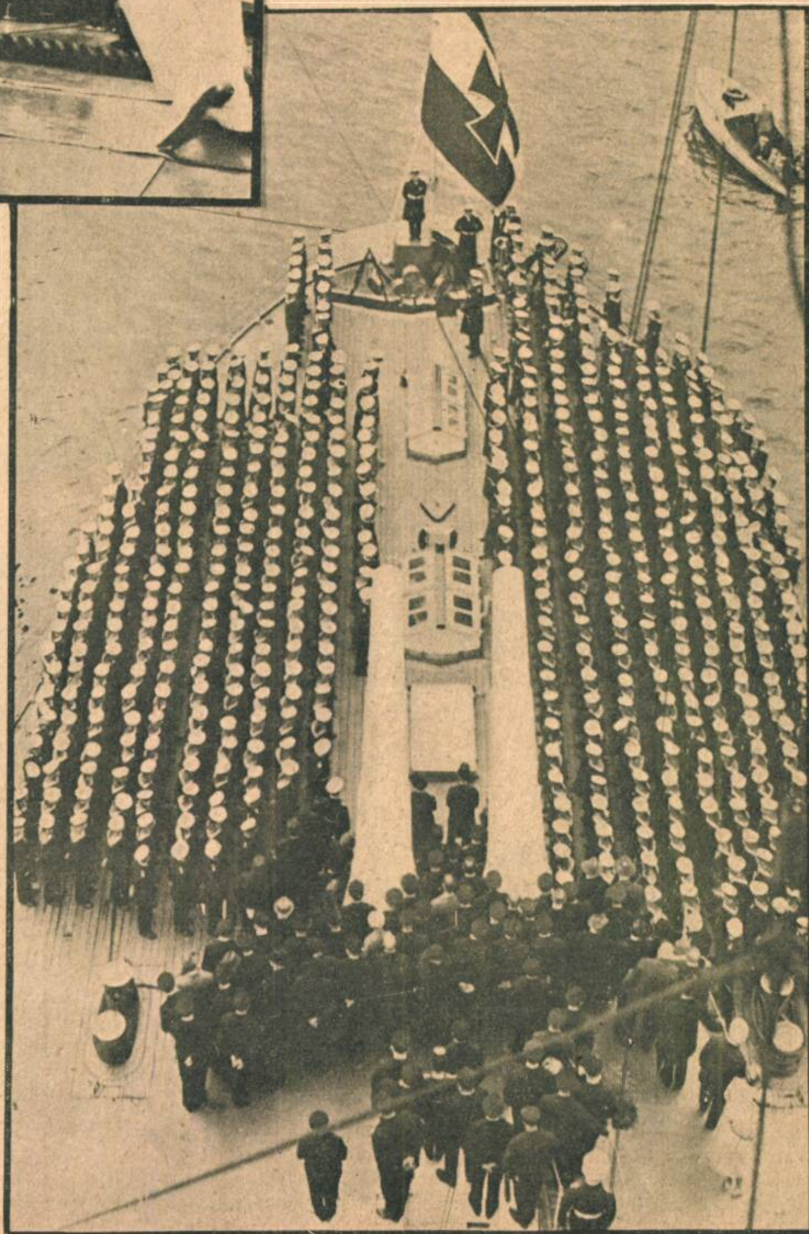

Sus: *Armăsarul „Cameronian" al d-lui J. A. Dewar, câştigătorului derby-ului englez dela Epsom, cursă care s'a alergat de curând.*

Jos: *Miniştrii germani Brünning şi dr. Curtius, împreună cu ambasadorul englez la Berlin, Sir Rumbold, înainte de plecare la Chequers.*
Dreapta: *Implinindu-se 15 ani dela marea bătălie navală dela Skagerrak, s'a oficiat o slujbă religioasă la faţa locului, pe bordul crucişătorului german „Hessen".*

reportaj

CAPONE

ŢARUL BANDIŢILOR din CHICAGO

Capone se „odihneşte" în vila sa

IN AMERICA, patria originalităţilor şi a recordurilor, banditismul a luat proporţiile unei imense organizaţii, ale cărei frâne le deţine actualmente Al Capone, supranumit „ţarul banditilor din Chicago".

Activitatea acestui bandit ne apare de un fantastic greu de conceput, cu atât mai mult, cu cât aveam asupra Americei o concepţie ideală, cu cât eram convinşi că acolo totul e perfect, mai ales poliţia şi nu ne vine să credem că ea nu poate face nimic împotriva acestui şef de bandă sau că ar fi complicea lui.

Nick Carter şi toţi acei detectivi de uimitoare perspicacitate sunt doar legende, invenţii de ale foiletoniştilor? Poate!

In orice caz, biografia lui Al Capone, — scrisă de Fred Passley, — întrece tot ce s'a imaginat până acum în materie de banditism:

La zece ani părăseşte şcoala, sub pretextul de a da o mână de ajutor părinţilor săi.

In realitate hoinăria pe străzi şi-şi trecea timpul şterpelind tot ce-i cădea sub mână.

Rebel, îndrăzneţ, bătăuş, un adevărat demon de agilitate, micul Capone se impune repede în mediul său.

Mărindu-se, intră în teribila bandă „Five Points", în calitate de locotenent.

Un mare bandit, anume Johnny Torrio îl distinse şi mai târziu, la Chicago, în 1920 când simţi nevoia unui ajutor, îl chemă. Capone avea să devie însă curând maestrul său.

Incepu prin a-şi deschide un magazin de mobile şi curiozităţi — un fel de paravan pentru înşelarea poliţiei. Capone era pe vremea aceea foarte necioplit: avea apucături grosolane şi se îmbrăca ţipător. Torrio avu mult de furcă şi-i refăcu întreaga educaţie.

Incetul cu încetul intră în marile cercuri banditeşti, unde se impuse numaidecât. Prima sa crimă senzaţională a fost asasinarea unui anume Joe Howard, pe care-l perforă cu 6 focuri de revolver.

Motivul? „Războiul berii".

E cheia unei serii întregi de crime şi explicaţia impunităţii de care se bucură asasinii.

Lupta se dă între „gangsteri" şi „bootleggeri" (contrabandişti ai alcoolului). Adevărate măceluri au loc între bande, pentru monopolizarea acestui comerţ ilicit şi atât de bănos. Fiecare crimă e în fond un fel de epurare, căci victima nu valorează mai mult decât asasinul. Printre cele 500 de persoane asasinate, nu e una demnă de compătimire.

Astfel, opinia publică nu reacţionează, îi lasă să se omoare între ei, probabil, sub motivul că fiecare crimă e un serviciu adus moralei.

Spaţiul nu ne permite să-l urmărim pe Capone, crimă după crimă, să povestim masacrele care debarasându-l de adversari neplăcuţi, au făcut din el autocratul banditismului, un adevărat „Ţar al gangsterilor".

Indrăsneala sa n'are margini; poliţia e cumpărată, magistratura şi politicienii sunt deasemenea de partea lui.

Al. Capone la biroul de lucru

N'are a se teme de nimic... în afară de gloanţele asasinilor. E pururi însoţit de o gardă mai numeroasă decât a preşedintelui Statelor Unite. Dacă se duce la teatru, 18 gentlemeni în smoking, răspândiţi strategic în sală, se ridică toţi ca la comandă când „şeful" iese să fumeze o ţigară în pauză. Se plimbă într'un automobil care l-a costat 20.000 dolari, (3.300.000 lei), o limuzină de şapte tone, blindată de sus până jos, prevăzută cu duble panouri de sticlă, spre a-l feri de gloanţe. E precedat de un „Ford" şi urmat de un autocamion încărcat cu bandiţi.

Agenţii fiscului au evaluat averea sa la 20 mi-

milioane de dolari. Posedă un imens domeniu, *„Palm Island"* la Miami, în Florida şi prezidează cursurile de înot ale invitaţilor săi, concursuri organizate într'o piscină de marmură.

Cu ocazia interview-ului pe care i l-a luat celebrul reporter francez Geo London, — care a fost recent şi la Bucureşti, — Al. Capone a admis cele 100 de crime ce i s'au pus în socoteală, căutând totuş să treacă drept un filantrop, arătând că n'a suprimat decât pe nemernici; e adică un fel de judecător şi călău care de altfel face mult bine organizaţiei sociale a Statelor Unite.

Are o mare admiraţie pentru Landru: cele 11 femei asasinate fără a lăsa vre-o urmă, îi excită curiozitatea în cel mai înalt grad.

Cea mai teribilă lovitură a lui Capone este cea etichetată în analele crimei, sub numele de „masacrul dela Saint Valentin".

Şapte adversari de-ai lui Capone se aflau într'un garaj, descărcând un camion. La un moment dat, se opreşte un automobil al poliţiei, din care coboară trei agenţi în uniformă şi doi civili.

— „Sus mâinile!" strigă agenţii şi gangsterii se supun, aruncă armele, ştiind că graţie magistraturii corupte, îşi vor recăpăta curând libertatea.

Poliţiştii le ordonă să se rânduiască la zid, spre a fi percheziţionaţi. Imediat, cei doi civili pătrund în garaj cu o mitralieră Thompson. Dau drumul unui foc rapid şi cei şapte gangsteri cad ciuruiţi în câteva secunde, cosiţi de un tir precis.

După această ispravă, falşii agenţi de poliţie dispărură cu mitralieră cu tot. Natural, acest sălbatec asasinat rămase nepedepsit, ca şi asasinatul de mai târziu al reporterului Jak Lingle, care în realitate era complicele unei bande de gangsteri.

Al. Capone are totuş momente de slăbiciune, când mărturiseşte că meseria sa nu e de loc simpatică, că s'a săturat, dar că odată intrat pe calea crimei, nu mai poate ieşi.

E căsătorit şi are o fetiţă de 11 ani, pe care o adoră şi nu se simte fericit decât între soţia şi copilul său. Dar momentele sale de destindere sunt rare, căci duşmanii veghiază să-i sfârşi poate, prin a-l răpune. Au pus 50.000 dolari pe capul său şi un astfel de premiu poate ispiti pe orice criminal dibaciu.

In această aşteptare, Capone îşi continuă fabuloasele afaceri.

R. TEOD.

Concursul filatelic

SERIA IV

1) Ce pictor a executat desenul mărcilor româneşti dela expoziţia din 1906?

2) De ce depinde creşterea valorii unei mărci?

3) De ce o marcă ştampilată este mai scumpă decât una neuzată sau invers?

4) Când şi unde s'a ţinut primul congres filatelic European?

5) Cine a prezidat acest congres?

6) Cine a întocmit prima enciclopedie filatelică.

7) Care au fost primele începuturi ale poştei?

8) Ce rege European este un mare colecţionar posedând şi o însemnată colecţie?

9) Ce artist de Cinema este un pasionat filatelist?

10) Care ar fi cel mai bun mijloc de propagandă filatelică în România?

Curierul filatelic

Ionel Stanciu-Iaşi. — Cele din categoria I, adică erorile sunt mai scumpe, decât celelalte normale. Valoarea lor depinde de tiraj şi de vechime.

O filatelistă înflăcărată.-Tg. — In Franţa apare revista „L'Echo de la Timbrologie", cu un tiraj foarte mare şi cu un numeros material documentar, care cred că te va satisface în totul. Un număr de probă se trimite contra 10 lei în mărci poştale de către d. Felix Gruen C-lea Victoriei 60, Buc., reprezentantul pt. România.

Dealtfel în curând va apare şi la noi o revistă filatelică care sperăm că va putea compensa toate lipsurile de până acum.

Cornel V. Coposu. — Da, se continuă, cu greu însă din cauza lipsei de spaţiu. Totuşi cred că trebuie să vă resemnaţi aşteptând!

EUG. LU.

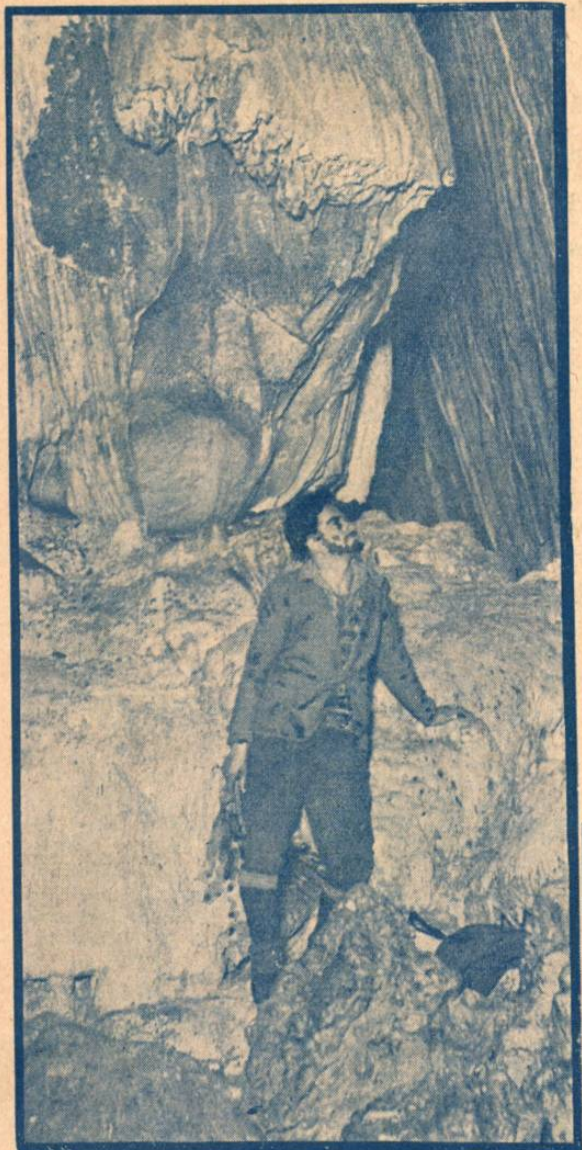
Moare în vârstă de 108 ani

In Detroit Mich. Statele Unite a murit în vârstă de 108 ani, femeia Anna Karolski. Până la moarte femeia fusese perfect sănătoasă. Nu purtase ochelari niciodată şi până în ultimele zile băga aţa în ac, cu mare uşurinţă. Pe urma ei rămân 5 copii, 19 nepoţi, 25 strănepoţi şi doi copii dela unul din strănepoţi.

O femeie îşi vinde copilul

In Juarez (Mexico), o femee în vârstă de 18 ani şi-a vândut băiatul de doi ani, pentru suma de 22 dolari. Aceasta fiindcă fusese părăsită de soţul ei. Legile mexicane nu se opun acestor vânzări.

Răsbunarea lui Iussuf Behri

IN SALA redacţiei, în uruitul asurzitor al maşinile şi fumul orbi t[illegible]rile, Henri Margaud era pe punctul de a sfârşi articolul lui cotidian despre „Oamenii şi întâmplările zilei". Sosise cu întârziere şi căuta cu orice preţ, să nu piardă nici-o secundă, ştiind bine, că rotativele ediţiei de provincie trebuiau pu se în mişcare, exact peste un sfert de oră.

Işi reciti la repezeală manuscrisul, sună şi dete foile servitorului; apoi se sculă de pe scaun fluerând, satisfăcut.

Cineva îi întinse câteva telegrame.

— „Nu pot să le citesc, mi-e imposibil, sunt surmenat... Citeşte-mi-le d-ta"...

Ştirile venite din America şi Europa nu întreceau cu nimic, cu nici un fapt mai de seamă, pe cele primite, cu o zi mai înainte; câteva noutăţi privitoare la revolta din Mexic, confirmarea câtorva pronosticuri făcute de un om politic, acum puţin timp, asupra economiei internaţionale, problema şomajului, etc. Nimic interesant prin urmare. Deodată, tânărul redactor avu o tresărire la auzul unui paragraf. Colegul lui îi citise următoarele:

Belgrad. — *Teroristul albanez Yusuf Behri a fost arestat în momentul când pătrunsese la preşedintele consiliului de miniştri spre a-l omorî.*

— „Dar pentru numele lui Dumnezeu, ce ai, Margaud? Eşti palid" interveni foarte îngrijat reporterul rubricii „Tribunale". „Ce ţi s'a întâmplat?"

Ca un automat, Henri Margaud şi stinse nervos ţigara, turtind-o în scrumiera de porţelan ce se afla pe birou.

— „L-am cunoscut pe Yusuf Behri, zise el cu vocea aspră şi gravă.

Un reporter bătrân, dornic de lucruri inedite, insistă mult să afle amănunte. Henri Margaud nu se mai putea da înapoi şi caşicum amintirea i-ar fi provocat o puternică sguduire nervoasă, se aşeză cu grijă pe scaun:

— „Ascultaţi-mă, începu el, ştiţi bine doar că tatăl meu...."

— ...„Cel mai mare şi unul dintre cei mai curagioşi poliţişti ai noştri", adăogă brusc reporterul.

„Un talent care ar întuneca, fără îndoială, chiar reputaţia detectivilor descrişi de pana lui Conan Doyle".

— „Străinătatea chiar, continuă Margaud, a recurs, foarte des, la serviciile tatălui meu. Cunoştea foarte bine pe toţi criminalii internaţionali.... Acum doi ani ani, când tatăl lui Yusuf Behri asasină pe generalul italian care comanda la Vallona şi Durazzo, ucigaşul se ascunsese aşa de bine, încât fu căutat zadarnic, în toată Albania, timp de două trei luni. Dar regele Italiei voia un exemplu.

Până la venirea zilei procesului, asasinul fu închis într'o închisoare din Neapole. Instrucţia însă se făcea încet şi astfel albanezul, avu tot timpul să-şi procure o sumă destul de bunicică şi să cumpere cu ajutorul acesteia, încrederea gardienilor. Din nenorocire însă pentru el, sentinelele militare veghiau.

Ajunsese fără multă bătae de cap, sus pe crenelurile ultimului zid, când fu zărit de un soldat. Aflându-se pe punctul de a fi prins şi dându-şi bine seama că dacă ar fi chiar graţiat dela moarte, l-ar aştepta oribilul chin al celulei perpetue, într'o tăcere groaznică, fără să poată vedea măcar pe acela ce aduce mâncarea, preferă să se sinucidă şi se aruncă astfel la pământ, dela înălţimea de zece metri...

— „Ca Tosca, sărmana, care s'a aruncat şi ea de pe acoperişul, castelului Saint-Ange..."

— „Taci. Nu ne întrerupe! interveni corul celor care-l ascultau pe Margaud cu nespusă atenţie.

St.: *Funicularul morţii.* Sus: *Râpa în care trebuia să se prăbuşească victima lui Iusuff Behri*

— „Moartea lui însă nu puse capăt dealtminteri chestiunei albaneze, iar turburările lăuntrice ale acestei ţări îşi urmau mereu calea...

Tatăl meu uită repede această întâmplare, pentru a se ocupa în întregime de cele două pasiuni ale lui, foarte distonante dealtfel; vânatul bandiţilor şi studiul arheologiei. Plănuise de mult timp să viziteze Calabria. Plecând dela Cosenza părăsi drumurile parcurse de autocare şi se înfundă în Silla Greca, ce oferia un aspect atât de pitoresc prin costumele albanezilon emigraţi, aci încă de pe timpul tiraniei turceşti.

Răsbunarea Ini Jussuf Behri (Urmare din pag. 21)

După puțin, când se depărtase cu totul de civilizație, un individ se apropie de el și-i zise:

— „*Signorul* este străin".

— „Da.

— „Atunci ceeace am a vă spune are să vă intereseze mult. Cunosc un colț al muntelui, la trei ore depărtare de-aci dacă mergeți cu catârul, unde se află foarte multe pietre, cu inscripții vechi. E o descoperire a mea, fiindcă, sunt sigur că oamenii de-aci din sat nu cunosc acel loc. Numai eu singur vă pot călăuzi până acolo deoarece timp de doi ani am păzit caprele pe acel petec de pământ. Jur, *signor*, pe Madona della Neve, în care albanezii de-aci nu cred, că spun numai adevărul si că munca mea merită o sută de lire.

„Tatăl meu care nu prea voia să arate că era în culmea bucuriei, se tocmi; țăranul însă, stăpân pe situație, voia să tragă cât mai mari foloase de pe urma secretului pe care numai el singur — după cum pretindea — îl cunoștea. In cele din urmă, târgul se încheiă pentru șaptezeci și cinci de lire.

Cele trei ore trecuseră deabinelea și ei mergeau încă înainte. Drumul era foarte greu de făcut, dar excursia, afară de interesul arheologic era și mai interesantă prin aspectul necunoscut încă ce-l oferea acel ținut. La un moment dat, ghidul se opri lângă colțul unei stânci și se aplecă spre o prăpastie imensă.

„Țineți-vă bine de acest colț de stâncă și priviți în jos, spuse el cu voce tare tatălui meu; veți avea cea mai grozavă impresie!

„Tatăl meu lăsă animalul deoparte și făcu întocmai. Intr'adevăr, ghidul nu-l mințise. Ceeace vedea era minunat și înspăimântător totodată. De sus până jos, dealungul prăpastiei, muntele era acoperit de o massă imensă de pietre lunguețe, ascuțite sub acțiunea torentelor din timpul iernii.

„Deodată, când voi să se întoarcă înspre catâr, tatăl meu fu aruncat cu putere la pământ și în neputință de a se apăra, îl legară cu frînghiile.

„Mai erau încă bandiți prin Calabria, deși locuitorii și poliția afirmau contrariul?

„Prizonierul fu dus la o depărtare de o sută de metri, dar tot pe marginea prăpastiei. Se uită în juru-i și văzu șase oameni, ce ascultau de ordinele celui ce-i servise drept ghid. Nu păreau să fie țărani. Fostul ghid, avea deastădată un aer oribil,

„La un fel de interogatoriu de identificare pe care acesta încercă să-l obțină tatăl meu nu răspunse.

— „Nu te numești tu oare Margaud, care locuește în Paris și care se ocupă cu poliția?

„Intrebarea aceasta deschise orizonturi noui, tatălui meu.

— „Nu ești tu acela care ai arestat acum câtva timp un albanez în Italia? Adu-ți bine aminte! Dacă mă 'nșel, spune-mi-o. E foarte grav pentru tine. Albanezul omorîse un general italian si s'a omorît în urmă, ca să nu fie condamnat la moarte sau la celula veșnică. Iți mai aduci aminte?

„O idee străfulgeră prin creerul tatălui meu. Il văzuse pe asasin adeseori. Isi amintea bine trăsăturile lui, astfel că deodată, găsi o oarecare asemănare, între cel care ședea în fața lui și acel care murise. Apoi răspunse:

— „Era tatăl unui anume Yusuf Behri...

— „Da, și acest Yusuff...

— „Ești tu. Eram sigur.

— „Cu atât mai bine", spuse el. Explicațiile noastre vor fi astfel și mai scurte. Ne vom înțelege așa dar mai ușor.

— „Cât vrei să-ți dau? zise tatăl meu, cu toate că bănuia adevărul.

— „Vrei să-mi dai bani? Ești nebun? Ne crezi cu mii de ani în urmă, când sufletele se vindeau pe bani? Eu sunt Albanez, polițistule Margaud, și'n munții noștri, sângele n'are decât un singur preț; prețul sângelui.

— „Asasinule! Semeni cu tatăl tău mai mult decât aș fi putut crede!

— „De pe urma ta, tatăl meu a a fost prins și numai tu ești vinovat, că s'a aruncat la pământ de pe înălțimea zidului.

— „Nu-ți pregătesc, cine știe ce supliciu", dar vei muri întocmai ca și tatăl meu. Te vom agăța de cablul electric al trenului aerian și te vom lăsa să aluneci până la mijlocul drumului."

„Bietul meu tată se cutremură de groază. Oamenii aceia erau de o cruzime într'adevăr orientală și totuș el încă nu-și dăduse bine seamă de toată oroarea supliciului, la care avea să fie supus. Se gândia că ziua era încă mare și că fără îndoială, aveau să fie zăriți acolo de cineva. Era doar imposibil ca nici un țăran, nici un păstor, să nu treacă pe-acolo.

„Dar nădejdea-i fu de scurtă durată.

— „Și-acum s'avem puțină răbdare. Ș'așteptăm să se mai întunece, zise Yusuff Behri.

— „Strânse din nou frânghia în care era legat tatăl meu, apoi îl lăsă în paza unui Albanez, până la apusul soarelui, când, Yusuff își făcu din nou apariția.

„Deastădată prizonierul lor fu perchiziționat; i se luă revolverul, dar i se lăsă la el portofelul, ceasul și briceagul care avea nu mai puțin de zece limbi. Oamenii aceia se mândriau că nu erau hoți și nu urmăriau altceva decât să-l ferească de o moarte prea grabnică, ci din contra, voiau dârzi, să-l chinuiască.

„Tatăl meu fu apoi agățat de o rotiță cu ajutorul unei frânghii solide care-i fusese trecută pe sub braț și peste mijloc. Legară apoi de acea rotiță un fir gros de sârmă, al cărui nod îl încercară toți pe rând.

Nu mai era nicio speranță de scăpare.

„Yusuff se apropiă, ținând în mână o sticlă și zise:

— „Cred c'ai început să ne înțelegi, nu este așa? Nu? Nu răspunzi! Atunci am să-ți explic. Cu ajutorul acestui fir gros și lung de sârmă, voiu împiedeca scoborîrea ta pe cablu, până jos. Cât despre soluția corosivă, pe care o am aci în sticlă, voiu îmbiba numai zece centimetri din frânghie, în așa fel ca de-acum într'un ceas, să cedeze mâncată de puterea acestui preparat și atunci... atunci... se va rupe și vei cădea la pământ, murind astfel de aceiaș moarte ca și sărmanul meu părinte, pe care nu-l voiu uita niciodată.

— „Lașilor! Nemernicilor! se mulțumi să răspundă bietul meu tată.

„Răzbunătorul Albanez dădu doar din umeri, iar călăii începură să-și pună planul în aplicare.

„Yusuff, mai înainte de a îmbiba frânghia, cu lichidul infernal, arătă condamnatului eticheta sticlei. Nu mai putea dar exista nici o bănuială.

„Deslegară apoi mâinile tatălui meu, dintr'o ciudată cruzime, voind cu tot dinadinsul, ca, încercând să se salveze, fără nici un rezultat, de altfel, să moară așadar în spasmele nebuniei.

„Bandiții îl împinseră pe cablu, iar prizonierul se afla acum suspendat în aer.

„Soarele se ascunsese încetul cu încetul, în spatele munților; amurgise. Peste o jumătate de oră avea să fie noapte.

„Tata vedea dedesubtul lui, întinsul văei alături de care colțurile stâncoase păreau mai albe și mai ascuțite decât în realitate, căci întunerecul se apropia.

„Niciun semn de viață în cuprinsul Sillei. Liniștea domnea pretutindeni atotputernică și apăsătoare. Condamnatul astfel părăsit, era cu desăvârșire pierdut. Făcuse aproape jumătate din drumul ce-l separa de celălatl capăt al cablului, când se simți oprit, rămânând astfel agățat deasupra prăpastiei. O! Dac'ar fi putut rupe firul ce-l ținea la mijlocul acelui cablu afurisit! Nădejdi zadarnice! Cu toate astea, întinse mâinile într'o doară și atinse firul. Nu era gros afară din cale, dar cum putea oare să-l rupă?

„Nu voia să moară. Frânghia ce fusese îmbibată cu acel lichid corosiv despre care am vorbit mai sus, devenea din minut în minut mai puțin groasă și mai puțin rezistentă... Ce putea face? Energia tatălui meu era pe punctul de a se nărui... Dar nu voia, pentru nimic în lume, să piară fără să lupte, cutoatecă bandiții luaseră toate măsurile de precauție.

„Un singur gând îi lumină firea. Scoase repede din buzunar briceagul pe care-l lăsase Yusuff si pe care i l-ar fi luat, dac'ar fi bănuit că posedă și o pilă.

„Cu o răbdare de fier, tatăl meu într'o poziție zdrobitoare, cu mâinile deasupra capului, lucra cu o atenție desăvârșită, pentru a nu se înșela, căci o singură secundă pierdută, l-ar fi costat viața poate.

„Pila fu pusă în funcție cu mișcări fulgerătoare... După puțin, tatăl meu scoase un strigăt. Firul cedase și acum se simțea alunecând. Briceagul îi căzuse. Se agăță cu amândouă mâinile, de roata de pe cablu, care își continua astfel liberă mersul; frânghia cu care era încătușat, nu se rupsese încă, dar nu mai ținu mult. După zece metri cedă brusc, astfel că tatăl meu se afla deasupra abisului, susținut numai de puterea mâinilor încleștate, de roata salvatoare.

„Deodată se auziră — cu atât mai bine cu cât noaptea coborîse într'o liniște apăsătoare — niște lovituri repetate.

„Tâlharii, dându-și repede seamă, de ceeace se întâmplase tăiau cablul. Viața nu mai depindea acum decât de câteva secunde, iar roata aluneca grozav de încet pe cablu, deoarece panta era foarte puțin aplecată. Nu era nici un mijloc de a o face să iasă din acea încetineală ucigașe. Trebuia să-și încordeze ultimele forțe. Sgomotul loviturilor continua. Degetele tatălui meu începură să se cam desprindă. Forțele aveau să-l părăsească.

„Deodată, ochii lui, cari se obișnuiseră cu întunerecul, zăriră că celălalt capăt nu era prea departe. O ultimă sforțare... Inchise ochii... Işi pierduse cunoștința. Numai instinctul de conservare era acela care îi mai susținea încă nervii... Dar grozăvie!... Cablul se rupse; Albanezii reușiseră după o muncă încordată să-l tae.

„Senzația unei căderi dela înălțime e ceva feroce; stai cu mâinile înainte, cașicum ai vrea să te aperi de ceva...

„Dar norocul nu-l părăsise pe tatăl meu. Căzuse dela trei metri doar și încă pe niște clăi de fân.

„Liber, însfârșit, după o zi de chinuri groaznice, scoase un suspin de ușurare și începu să plângă de bucurie, întretăiat și nervos, întocmai ca un copil."

Cupon de participare la concursul pentru un automobil!

1

O noapte la Texas Guinan's Club, din New-York

TEXAS GUINAN, AMAZOANA ALCOOLULUI

S'A născut într'un *ranch*. La vârsta de zece ani se agăța cu virtuozitate de coama vreunui mânz îmblânzit și străbătea astfel în galopul nebunesc al calului, câmpii sălbatice, vreme de ceasuri întregi.

Sus: *Mis Texas Guinan, între avocatul și procuristul ei.* Jos: *Miss Texas Guinan, după citirea verdictului, într'un proces unde este achitată.*

La doisprezece ani călărea tot atât de bine un cal sălbatec, cași cel mai bun dintre cow-boy-i tatălui ei.

Până la șaisprezece ani nu purtase decât haine bărbătești și îi ședea minunat cu pantalonii cei largi, împodobiți cu franjuri multicolore de piele ce pocnesc puternic, întocmai ca niște bice luate de curentul vântului...

Cam pe timpul acela, Texas se lăsă răpită de un hoț de cai.

— Ah! și ce frumos era! povestește celebra Guinan. Niște oameni de-ai tatălui meu îl înhățaseră într'o noapte, pe când dădea târcoale barierelor... Il aduseseră astfel la ranch... O poveste ca la cinema... Era un om dela Sud cu ochii negri, gene lungi, ca de femee și părul închis și aspru. Până atunci nu mă uitasem așa de amănunțit la un bărbat. Mă 'ndrăgostii însă de acela ca o nebună și chiar în aceeaș noapte fugii cu el. La trei zile după întâmplarea aceasta, iubitul mă părăsi, lăsându-mă într'o fermă pustie, unde sta adăpostit un indian bătrân și alcoolic și care se ocupa cu vânzarea de cai furați.

După zece zile și zece nopți de așteptare zadarnică, de plânsete și de desnădejde, îmi dădui seamă cu amărăciune de adevăr. Nenorocirea cea mare era că nu mă mai puteam înapoia la tata. Am plecat atunci, singură, la voia întâmplării, luând cu mine doi mânji din herghelia indianului... Ah. Ce viață!!..."

Texas Guinan fu întâlnită, apoi, în California, într'un *saloon* unde cânta și umbla cu cheta.

— Dar gândul meu era veșnic la *el*. Timp de cinci ani nădăjduiam într'una să-l regăsesc. Am colindat astfel toate orașele principale. Veni și prohibiția. Eram la Chicago. Am început să vând alcool. Dar îndeletnicirea aceasta este foarte dificilă pentru o femee singură. Adversarii mi-au aruncat de două ori în aer localul. Am plecat atunci în Filadelfia. Cum aduceam neajunsuri *bootlegger*-ilor cari erau de acord cu poliția, mi s'a închis cabaretul pentru totdeauna, sub pretext că cineva fusese asasinat în local.

Măcar dacă s'ar închide toate „saloanele" unde au avut loc asasinate...

Am venit în cele din urmă, la New-York și unde, după cum vezi, îmi merge destul de binișor..."

CUM AM CUNOSCUT-O PE FAIMOASA TEXAS GUINAN

Intr'o zi, la New-York, într'un ascensor care ne urca pe terasa hotelului Baltimore, unde se afla un dancing, i se rupsese colierul de perle. Negrul dela ascensor și

Intr'o pivniță a cabaretului deschis în Filadelfia de Texas Guinan, poliția a descoperit cadavrul unui polițist dispărut cu vreo câteva luni mai în urmă. Să fie vre-o ispravă de-a aventurierei sau o simplă coincidență?

cu mine, ne grăbirăm să-i adunăm prețioasele bijuterii, ce se rostogoliseră pretutindeni. Deodată ne trezirăm cu revolverul sub nas.

Texas Guinan împreună cu câteva „girls” ale ei așteptând în Havre autorizația de stabilire în Franța

Crezuse că vroiserăm să-i furăm perlele. In aceste împrejurări i-am făcut cunoștința.

* * *

Ne aflam în seara aceea la una din mesele renumitului *Texas Guinan's Club.*

Dansatoare micuțe blonde pe trei sferturi goale, lovesc cu putere podelele, cu tocurile lor presărate cu strass. In jurul parchetului cheflii bat din palme în cadență, sau lovesc cu mici ciocănașe de lemn, în sticlele de șampanie.

Jazz-ul cântă când furtunos și asurzitor, când cu intonații blânde.

Anul trecut fusese omorît un om, aci. Chestie de afaceri.

Spre a evita neplăcerile, Texas Guinan pleacă la Paris. Am întâlnit-o într'o noapte de Martie, pe rue Fontaine; era în căutarea unui local unde și-ar fi putut instala un cabaret de noapte.

— Aș vrea — îmi spuse ea — să existe în toate capitalele lumii câte un *Texas Guinan's Club*. Vreau să ajung un adevărat Ford al cabaretelor.

Cifra de afaceri realizată de Texas este dintre cele mai importante. Whisky-ul nu este dealtfel rău deloc. Texas a fost onorată de mai multe ori de vizitele ucigașilor. Bootlegger-ii n'o prea au deloc la inimă, iar poliția n'o protejază niciodată contra acestora, pentru motivul că Texas nu dă mită nici celor dela vamă, nici agenților prohibiției... Dar Texas are mult noroc...

— *Happy in business... Un happy in love...* (Fericită în afaceri, nenorocită în dragoste)...

Texas are o voce profundă și oarecum aspră.

Câteodată, când clienții sunt plecați și nu mai rămân în cabaretul cu luminile voalate, decât prieteni de-ai ei, începe să cânte. Fredonează astfel, lungi melopee negre, sau de-ale *gauchos*-ilor, așa cum făcea pe când era copilă, peînserate, acompaniată cu acordeonul...

Se lumina.

Cum ii plecaseră toți ceilalți clienți, Texas ne arătă, cu un gest foarte amabil, că este momentul de a-i părăsi localul!!...

Apoi sboară desigur, cu mașina, spre Brooklin, oprește automobilul în dreptul docurilor și dispare în labirintul de antrepozite, străzi încrucișate și hangare. Se 'ndreaptă spre oamenii cari îi furnizează alcoolul, ba câteodată rămâne zile întregi în mijlocul lor, împărtășind toate riscurile.

A UCIS VREODATĂ SAU NU?

Activitatea depusă de Texas Guinan, această amazoană a alcoolului, este un lucru foarte rar la *bootlegger*-ii cari, întocmai cași ea, au făcut averi imense. Dar Texas e pasionată pentru emoții.

A omorît vreodată?

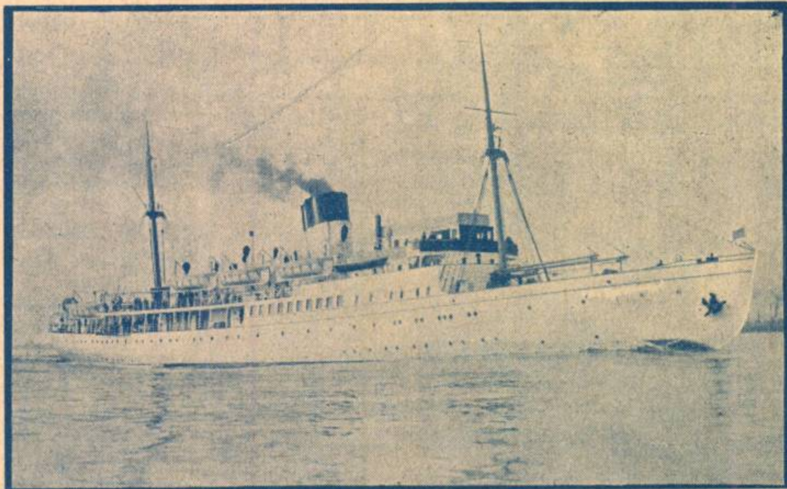
Probabil că da. Amănuntul acesta face parte, dealtfel, din activitatea ei și n'ar fi deloc de mirare, ca într'o bună zi, urmărită fiind de vreun polițist indiscret, să se fi folosit cumva de revolverul pe care mi-l pusese sub nas, în ascensor.

— E o distracție — mi-a mărturisit Texas — căci n'ai idee ce farmec au pentru mine clipele în care te afli între viață, moarte și închisoare. Imi reamintesc momentele pe care le petreceam la *ranch*.

— Tatăl d-tale ar fi mândru, Texas, dac'ar ști ce-ai ajuns.

— Tot așa spun și eu. Mi-am propus deseori să mă duc să-l văd. Mă gândesc însă și la amintirile triste pe care mi le-ar evoca această călătorie.

Apoi, cași jenată de mărturisirea ce-avea să-mi facă, întoarse capul și adăugă:

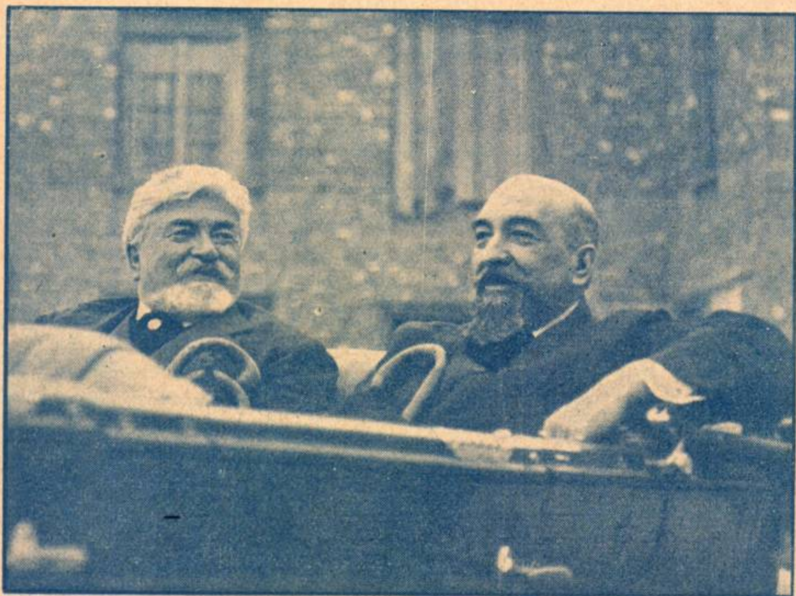

Vaporul propriu al celebrei Texas Guinan, cu care aceasta a venit în Europa

— Și dac'ai ști că de fiecare dată când plec în călătorie, am speranța fermă că va trebui să mă'ntâlnesc cu *el*.

G. T.

O vizită oficială la Iași

D-nii prof. dr. I. Cantacuzino, ministrul Sănătății și ocrotirilor sociale, și prof. dr. Alex. Slătineanu, secretar general ,au vizitat de curând Iașii.

(Foto Gusty—Iași)

Femeia de azi în arta înfrumusețării

IN TIMPURILE noastre, când ceasurile ar trebui să fie duble, ca să putem îndeplini, întreg programul unei zile, s'ar crede că femeia prea ocupată, fie cu lucruri serioase, fie cu sport, petreceri felurite, nu ar mai găsi clipele necesare pentru a se înfrumuseța cu artă, cu răbdare, ca altă dată.

Totuș, s'ar părea un paradox, dar faptul este că tocmai aceste multiple ocupații silesc pe femeie să fie totdeauna cochetă, îngrijită, deci tânără și frumoasă.

Numai că știința asta a înfrumusețării ei, a variat enorm. Cum altădată ea se mulțumia să producă numai aparențele tinereții și grației pe un chip lipsit de ele sau obosit, astăzi ea caută cauzele profunde ale unui obraz ravajat și remediile stau alături de rău.

Printre marile mijloace întrebuințate de știință cu succes, în înfrumusețarea și reîntinerirea femeii, masajul feții joacă primul rol.

Dar nu un masaj făcut la întâmplare, fără nici o cunoaștere a anatomiei, de orice nechemat sau nechemată. Acesta strică mai mult decât folosește frumuseții. Ci un masaj inteligent, ieșit din mâini savante, învățate sub egida unui doctor cu renume, în toată această dificilă artă a înfrumusețării.

Astfel de masagii făcute de persoane cu studii desăvârșite putem obținea numai în centrele mari.

Bucureștii noștri se bucură și ei de câtva timp, de un astfel de templu al înfrumusețării savante, condus de o minunată maestră, în tot ce privește obrazul, reîntinerirea și înfrumusețarea lui.

Aci, cu o competință rară, d-na K., unică în această artă așa de subtilă și de grea când e conștiincios aplicată, transformă numai în câteva ședințe, cu degetele ei miraculoase, ca niște baghete vrăjite, orice chip de cochetă, redându-i o frăgezime durabilă.

Câteva zile de masagii și un sânge proaspăt circulă sub pielea aceleia ce s'a încrezut în stăpâna acestui locaș de înfrumusețare. Tuturor cititoarelor mele, tuturor femeilor ce doresc să-și mărească, să-și întreție și să-și creeze o frumusețe, le recomand o vizită în str. *Vasile Lascar 9*, și sper că toate îmi vor mulțumi.

LAURA

VOEVODUL a fost LA MOŞI

Sus: Voevodul Mihai în vagonet; st.: o producţie emoţionantă: doi invalizi pe o bicicletă; jos: Regele şi Voevodul în loje regală

TÂRGUL Moşilor şi-a pierdut ceva din farmecul naiv de odinioară, s'a industrializat şi aceasta desigur nu poate fi pe placul copiilor. Chiar Marele Voevod Mihai, vizitând deunăzi Moşii, se pare că a avut această impresie, deoarece nu l-am văzut amuzându-se excesiv, pe când era plimbat prin marile magazine de ceramică, prin expoziţia etnografică, prin pavilionul industrial...

E adevărat că s'au rărit acum barăcile acoperite cu câte-o rogojină, corturile zdrenţuite, dar a pierit odată cu ele şi ceva din sgomotoasa veselie de altădată. Incercarea puterii şi-a schimbat capsa pocnitoare, cu un bec electric, caruselul e pus în mişcare de un motor de automobil, iar lampa de carbid, e înlocuită cu lumină electrică.

Pare că nici circurile nu mai sunt atât de interesante ca atunci când Marele Voevod, avea numai câţiva anişori şi când vedea pentru prima oară elefanţi, cu pielea ca de pneu de automobil şi maimuţe ridicule. Acum Marele Voevod, a privit cu oarecare blazare, — e aproape un adolescent — cu o seriozitate nedesminţită de nici un zâmbet, agilităţile groteşti ale maimuţelor şi clownii pudraţi din arene.

Tot sportul a rămas ultimul refugiu, chiar în acest târg al Moşilor în care distracţiile americane abundă. Un sport nou pentru Măria Sa Mihai a fost în întortochiatul Montagne Russe. Insoţit de colonelul Grigorescu, Marele Voevod s'a suit cu un curaj imperturbabil în vagonet şi a făcut întreaga călătorie uruitoare, cu hopurile ei şi vira-

(Continuare în pag. 28)

ASEW, TRADATORUL

ROMAN DE FRANZ LARWIN

REZUMATUL CAPITOLELOR PRECEDENTE

Asew, un tânăr student din Rostow-Don, după ce delapidează o sumă de bani, pleacă în Germnia, la studii. Acolo își ia diploma de inginer, pătrunde în cercurile revoluționarilor ruși, pe cari îi trădează, devenind unul din cei mai abili spioni ai poliției ruse.

Nu se știe dacă Asew culegea toate aceste informațiuni, ca apoi să tragă foloase de pe urma lor, să-și poată procura bani, cu cari să plece regulat să-și vadă iubita; fapt era că a doua zi, tânărul Asew, atunci în vârstă de 23 ani, făcu o scrisoare poliției din Petersburg, prin care se obliga — contra unei mici recompense, să-i furnizeze informațiuni precise despre viața revoluționarilor ruși, cari trăiau acum în Germania.

In Martie 1893, poliția din Petersburg primi o scrisoare din Karlsruhe Un necunoscut, ascuns sub următorul pseudonim: „**Supusul dv. gata oricând pentru servicii**", se oferia să dea indicațiuni precise despre felul de viață al tinerilor studenți ruși din Karlsruhe. A se răspunde la adresa W. Sch. Post-Restante.

Scrisoarea nu era de prea mare importanță pentru poliția din Petersburg. Studenții dela universitatea din Karlsruhe n'o îngrijorau prea mult.

Abia după cinci săptămâni i se răspunse că viața tinerilor ruși din Germania era prea bine cunoscută poliției din Petersburg; interesant ar fi însă, dacă ar putea furniza indicațiuni relative la scrisorile secrete ce se trimit și se primesc din Rusia și totodată să-și dea adevăratul nume și adresa precisă. I se promise un salariu frumușel fiind rugat totodată să fie discret.

Nu durâ mult și o a doua scrisoare a necunoscutului ajunse în mâinile poliției ruse, în care descria detailat ce fel de informațiuni e în stare sa furnizeze. Totodată formulează și pretențiile: 50 ruble lunar.

Aceeaș scrisoare ajunse în acelaș timp in oraș Rostow pe Don. Pe atunci nu existau încă mașini de scris. Administrația jandarmilor din acel ținut nu trebui să cerceteze mult, până să recunoască scrisul trimițătorului. Stabiliră imediat că scrisoarea sosia din Karlsruhe, dela Ewno Asew, care nu de multă vreme părăsise gimnaziul din Rostow. După ce se răscolì toată copilăria lui și se stabili sustragerea de fonduri făptuită de el, comandantul departamentului știrilor politice din Petersburg, un anume Semjakin îi trimise o scrisoare foarte interesantă.

El oferi 50 de ruble pe lună și îi dădu diferite instrucțiuni. Era sfătuit să nu dea amănunte prea multe, să scrie cât se poate de puțin și fără concluzii. Semjakin termina în felul următor:

„**Cred că nu greșesc, domnule, când te numesc ASEW și te rog sămi comunici dacă-ți pot adresa corespondența în Schützenstrasse 22, sau nu.**

In urma acestei scrisori, Asew semnă scrisoarea a treia, cu numele său adevărat și de acum încolo el rămase timp de șase ani, corespondentul extern al poliției din Petersburg. Din scrisorile sale se putea deduce talentul său de agent secret, care se desvolta din ce în ce mai mult. Una dintre primele sale scrisori trimise poliției ruse, purta încă observațiunile șefului Semjakin:

„**Asew e rugat ca în viitoarea scrisoare să fie mai concis, să indice mai precis nume și adrese, ca să se poată ști dacă e vorba de femei sau de bărbați".**

In anul 1896 o altă scrisoare a lui Asew purta următoarea observație:

„**Comunicările lui Asew sunt surprinzător de exacte și nu conțin nici o vorbă de prisos".**

Legăturile între Asew și poliția rusă, în timpul când era student, mai existau încă atunci când el avea o carieră stabilită. Nu rămâne un simplu angajat, ci ajunge să-și formeze, un sistem, care cunoaște toate secretele organizației ruse a social-revoluționarilor. In următorii 15 ani nu rămâne numai partidul revoluționar rus condus de Asew, ci se formează o altă asociație, (aceasta tot în urma sfaturilor lui Asew), aceea a dușmanilor revoluției.

Singur Asew nu avea habar de extinderea ce o va lua trădarea sa. Deocamdată știrile pe care le furniza poliției petersburgheze, îi aduceau un câștig destul de frumușel, care-i permitea să-și urmeze studiile și să poată pleca foarte des să-și vadă iubita, la Berna.

Asew studiază doi ani la Karlsruhe, apoi se înscrie la școala din Darmstadt, renumită atunci prin sistema practică de predare a electrotechnicei. Grație îndrumărilor poliției din Petersburg, Asew înodă legături cu persoane mai distinse și-și putu permite să aducă pe domnișoara Mankin la Darmstadt, unde trăiau împreună. In anul 1895, dânsa născu un fiu.

Doi ani mai târziu, Asew își trece examenul de inginer și primește diploma. Și aci se poate vedea diferența între el și colegii săi, cari se consacraseră exclusiv revoluției. In toate acțiunile lui Asew, e consecventă și logică. Nu face nimic pe jumătate. In felul cum știa să înainteze în carieră, putea fi conducătorul unei școli speciale de agenți secreți trădători.

Sistema lui era următoarea:

„**Du-te în străinătate, desobicinuește-te de cei de acasă; stai retras de cei ce ți se par curioși ca înfățișare, arată-te om liniștit și serios; atitudinea aceasta îndepărtează de tine pe oamenii nepericuloși și cari nu interesează poliția.**

Dacă arăți că ești o fire închisă, toți oamenii tăcuți se vor împrieteni cu tine; nu face nimănui confidențe; toți te vor face confidentul lor. Prin tăcere câștigi încrederea tăcuților. Și numai dela aceștia poți afla mai multe".

Diploma de inginer, îl urcă pe Asew, pe o culme imposibil de ajuns de compatrioții săi ruși, cari majoritatea aveau numai școala primară. El trecea în fața lor drept cel mai serios, cel mai consecvent, și e singurul care e bine văzut între ei. Asew știe că în asociație trebue să fie și un agent secret; cine caută să afle dela alții ce se petrece în partid, e prost informat. Asew însă nu-i omul care să se mulțumească să fie un simplu membru al partidului; el trebue să fie capul mișcării. Pentru asta însă îi trebue altă știință, decât acea a ingineriei.

Când însfârșit Asew ajuns în capul mișcării revoluționare, norocul îl ajută să fie numit și șef al agenților secreți; astfel că dânsul juca cu cărțile deschise și îi înșela tovarășii și într'un loc și într'altul.

Era într'adevăr o artă să te menții în capul a două mișcări atât de diferite și totodată dușmane. Asew trăi cincisprezece ani cu o femee și n'o lăsă un moment să întrevadă că n'ar fi cu tot sufletul atașat de partidul revoluționar. Pentru dânsa el era eroul, era

cel mai puternic revoluţionar; era mândră şi fericită, că poate trăi lângă un astfel de om. In timp ce Asew risipia mii de ruble, prin localuri de noapte, cu alte femei, Mankin trăeşte singura, povestind celor doi baeţi ai săi, despre părintele lor, care sacrifica soţie şi copii, pentru revoluţie.

Va veni o noapte, cand această tovarașe sincera, va alerga pe strazile Parisului, tremurand de emoţie, îmbarbatandu-şi soţul şi blestemand revoluţia, care nu era recunoscatoare martirului — recte Asew.

Când trădarea lui e descoperită, dansa tot nu poate crede; trec ani de zile până când e convinsa de aceasta.

Cu toate ca o înşela la toate ocaziile, totuş Asew se simţia ataşat de soţia sa. Intre prieteni el îşi bate joc de ea, dar imediat ce e langă dânsa, se simte liniştit şi ocrotit. Se parea că Asew o ţinea ca un fel de talisman, care-i aducea noroc. Mankin avea o încredere oarbă în el, aceeaş pe care i-o acordase la începutul legăturii lor. Aceasta îl liniştia. Aceeaş încredere o căpătară şi cei din jurul lui în el şi astfel avu posibilitatea să-şi ducă mai departe afacerile, cari pe langă bani mulţi, îl amuzau şi-i încordau voinţa şi mintea.

Inainte de întoarcerea în Rusia, Asew intră ca inginer la A. E. G. din Berlin. După şase luni însă fu transferat la sucursala din Petersburg. Astfel reuşi Asew să se întoarcă în patrie, fără sa deştepte vreo banuială. Dânsul lăsa sa se intrevadă că nu ţinea prea mult la slujba sa. Nu era punctual, se desinteresa de ceeace trebuia sa facă şi îndrumarile şefilor săi le primia cu surâsuri ironice. După ce se infurie intr'o convorbire cu unul din şefii săi, a fost concediat. Asew avu un acces de mânie.

Planul pentru anii următori, era de-acum făcut de omul pe care revoluţionarii îl cred conducatorul lor şi pe care poliţia secretă din Petersburg îl socoteşte cel mai bun agent.

Inca în Germania, Asew intrase în partidul social-revoluţionar, care se conducea după vechiul sistem terorist „Narodnaja Wolja".

In Rusia deveni membru al clubului revoluţionar socialst de Nord. Imediat dupa ce Asew intră în această asociaţie, poliţia află adresa tipografiei care scotea ziarul partidului. Tipografia se afla în oraşul Tomsk din Siberia. Imediat maşinile şi toată instalaţia au fost distruse, redactorii şi tipografii arestaţi şi apoi condamnaţi. Asta a fost isprava cu care a debutat Asew în patria sa.

Asew era foarte prompt la plata datoriilor, ceeace-i făcu un renume foarte bun printre compatrioţi.

Imediat după distrugerea tipografiei, Asew arăta atata calm la şedinţele revoluţionare, încât tovarăşii căpătară şi mai multă încredere în el. Asew a fost delegat să stabilească frăţie între revoluţionarii din Sud şi partidul al cărui şef era. Asew fericit, se simţi onorat şi linguşit şi-şi frecă mâinile în semn de bucurie.

III

Atentatul contra ministrului Sipjagin

Işi frecă mâinile cu drept cuvânt: această afacere îi aducea un venit lunar sigur de 800, mărci, separat speze şi gratificaţii pentru lucrări, săvarşite cu un deosebit talent. Şi în afară de aceasta, tot materialul i se aducea în mâini, fără ca el să se deranjeze.

Ce simplu a fost să indice poliţiştilor adresa exactă a tipografiei secrete din Tomsk! Inginerul Asew propuse poliţei să urmărească pe un camarad revoluţionar; acesta urma să plece cu o misiune a partidului revoluţionar din Petersburg, prin Moscova spre Tomsk în Siberia. Nu trebuia decât să-l urmărească pas cu pas şi vor afla însfârşit adresa exactă a tipografiei mult căutate.

Asew nu mai trebuia să se obosească acum; încrederea căpătată în urma sângelui rece cu care a primit vestea distrugerei tipografiei din Tomsk, îi dădu puterea să joace acum pe degete cele mai puternice grupe teroriste, împrăştiate prin toată împărăţia ţarilor; doar el era cel însărcinat să facă din toate partidele o singură asociaţie. Toată Rusia secretă nu mai avea nci un secret faţă de el, mai multe mii de oameni erau supuşii lui. Dacă ar fi vrut, ar fi putut, cu un singur semn să facă sa fie condamnaţi mii de revoluţionari, ar fi putut sa decapiteze hidra revoluţiei, numai cu un singur gest făcut poliţiei.

Dar Asew nu era atat de prost.

Fiecare revoluţionar preţueşte bani şi era mai bine sa-şi păstreze forţele pentru mai târziu, când poate i-ar fi servit mai bine. Asew lucra încet; el îşi vindea isvorul de viclenie şi ticăloşie cu picătura. Şi aştepta ora cea mare, care — pentru el mai ales — trebuia sa vină.

Denunţuri s'au găsit întotdeauna, au fost tot atâtea câţi agenţi provocatori există. Ceeace ce facea Asew, era mult superior activităţii obicinuite a unui agent secret. El nu desvăluia numele aţâţătorilor, superiorii lui poliţişti aşteptau dela el numirea oamenilor, cari în fond păreau a nu fi periculoşi, dar cari pe ascuns aţâţau partidele revoluţionare. Adevaraţii conspiratori, capii partidelor interesează poliţia, acei cari nu vorbesc, acei cari din umbră conduc mişcarea revoluţionara. Pare ceva de necrezut, că Asew, agentul poliţiei secrete, se lupta sa aducă toate partidele revoluţionare sub o singura conducere, se străduе sa le clădească un fundament, care sa reziste furtunilor celor mai grozave. El nu suferă nesiguranţa; numai cu material forte poate opera. Partidul revoluţionar de Nord, trebue sa fuzioneze neapărat cu cel de Sud, înainte ca cel dintai sa se distrugă. Asew se consacra deocamdată acestei însarcinări.

Cea mai importantă persoană, pe care Asew trebue s'o câştige, e Gerschuni. Şi Asew desigur ca reuşeşte. Ca un copil cade acest revoluţionar înfocat, în ghiarele cinicului cu sânge rece. Gerschuni admiră la Asew toate calităţile ce-i lipsesc lui. Numai conlucrării acestor doi, se datoreşte existenţa până în 1901 a partidului revoluţionar-socialist. Fundamentul revoluţiei creşte în lărgime şi adancime.

Asew nu poate suferi cum dorm oraşele, în timp ce revoluţionarii lucreaza intens. Dansul se gândeşte la o fuzionare cu mişcarea socialista ţărănească. Dupa ce o înfăptueşte, începe sa lucreze detaliat la planul său de razboi.

Michael Gotz aderă la partidul revoluţionar şi Asew e fericit, căci nimeni altul decat Gotz nu poate avea influenţă mai mare asupra masselor ţăranilor. Chiar Asew începe să lucreze intens. Dânsul nu pierde din ochi nici cea mai mică secţiune, îndeamnă la muncă pe toţi tovarăşii, cari crede ca-i pot fi de folos.

Pentru lucrătorii ruşi, tocmai Asew e omul potrivit, omul care poate avea o influenţa asupra lor. Dânsul câştigă încrederea lor, datorită seriozităţii sale, felului sau tăcut şi sfaturilor pe care le dă. Lucrătorii îşi dau seama că dânsul e altfel decât ceilalţi conspiratori şi că toate sfaturile lui dau mai mult rod, decât ale tuturor conducătorilor de pană atunci. Cine vine în contact cu Asew, ştie că acest om urât şi greu de convins, e o mână de fier la conducerea întregei mişcări revoluţionare. Tovarăşii lui sunt convinşi că dacă vor fi supuşi chiar chinurilor Siberiei, sau închisorii pentru întreaga viaţă, tovarăşii lor vor reuşi — graţie priceperii lui Asew — să ajungă „Ţara făgăduinţei".

O puzderie de broşuri revoluţionare au fost trimise peste graniţă, vârâte în butoaie de grasime şi sunt împărţite apoi printre revoluţionari; în Nordul şi Sudul ţării se instalară depozite de dinamită şi laboratoare pentru construirea bombelor. Puţin înainte de bătălia decisivă, Asew pleacă spre Elveţia. Acolo dânsul se întâlni cu Gerschuni, care venind din Sud, aducea cu dânsul toate notiţele privitoare la activitatea din ţinutul Volgei.

Mai târziu se formează un partid în centrul Rusiei, a cărei conducere o iau Asew şi Gerschuni.

Asew ajunsese culmea.

Gerschuni nu era un rival pentru Asew. Deocamdată însă Gerschuni era un tovarăş de care Asew are nevoe, cu toate că acesta din urmă nu-l preţuia decât ca autor romantic teatral. Dânsul nu se putea mira îndeajuns de influenţa pe care o are Gerschuni faţă de tovarăşii lui, ţărani.

(Va urma)

Urmare din pag. 25

jele ce ameţesc, gustând farmecul acestei viteze, plină de surprize.

Când vagonetul, — după ocolul aerian — a ajuns în punctul de unde pornise, Voevodul a cerut să se mai dea odată în Montagne Russe.

Evident însă că se cere oarecare prudenţă, atunci când e vorba de ameţitorul Montagne Russe şi de un vlăstar de viţă regală, aşa că d. colonel Grigorescu a sfătuit protocolar pe Măria Sa să renunţe la prelungirea unei călătorii pe eşafodajul din Luna Park.

Se pare însă că Voevodul a pus condiţiuni: l-au atras nişte automobile electrice, ce fac un sgomot asurzitor şi au trolee ca tramwayele şi iată pe severul colonel alături de Marele Voevod la volan, în acel automobil-cărucior, care are o cârmă de direcţie atât de rudimentară, încât merge într'adevăr pe două poteci, luând-o când la dreapta când la stânga.

Dar ameţirea intră în farmecul distracţiilor dela Moşi.

Infine, dacă n'ar fi fost Montagne Russe, Voevodul n'ar fi plecat cu impresii atât de puternice din Târgul Moşilor. La plecare, potrivit tradiţiei, un invalid i-a oferit baloane, care fâlfâind în urma maşinei provocau exclamaţiile trecătorilor :

— „Voevodul a fost la Moşi".

S. V.

O fotografie cu bucluc

O TÂNĂRĂ *poloneză foarte bine văzută în societatea pariziană plecă într'o călătorie de agrement în America. Un hotelier din Los Angeles a avut ideea să instaleze pe vârful Buildingului său de 40 de etaje, o piscină cu apă sărată şi o terasă pentru băi de soare. Tânăra fată frecventa acest „Strand" la mare altitudine, în costumul redus al innotătoarelor.*

O romancieră franceză trecând şi ea prin Los Angeles, hotelierul, — în speranţa că scriitoarea va acorda în presa pariziană o deosebită atenţie hotelului său, — îi înmână o serie de fotografii, între care şi pe aceea a polono-parisienei, în costum de baie, pe terasa hotelului.

Când tânăra fată îşi convocă la Paris prietenele, spre a primi complimentele lor pentru modul cum o bronzase soarele Americei, se pomeni cu duduile surâzând cu două înţelesuri şi având fiecare câte un magazin-ilustrat sub braţ. Care nu fu decepţia polonezei, să-şi găsească fotografia în costum de baie în acea publicaţie, alături de portretul unei alte dudui nostime, cu titlul: Două fete frumoase la Riviera.

Aprecierea era măgulitoare şi motivată — dar nimeni nu mai credea că tânăra poloneză plecase în America. In plus d-ra era de părere că farmecele ei nu pot fi expuse în revistă fără autorizaţia ei specială şi a dat în judecată pe proprietarul publicaţiei cerându-i 200.000 franci daune interese. Pro cesul se va judeca zilele acestea la Paris.

A postit 65 de zile... cetăţeanul Londrei Sacco, bătând recordul în această privinţă, dar plătind cu viaţa biruinţa sa. După a 65-a zi de nemâncare, a murit în vârstă de 48 ani.

Un succes de librărie

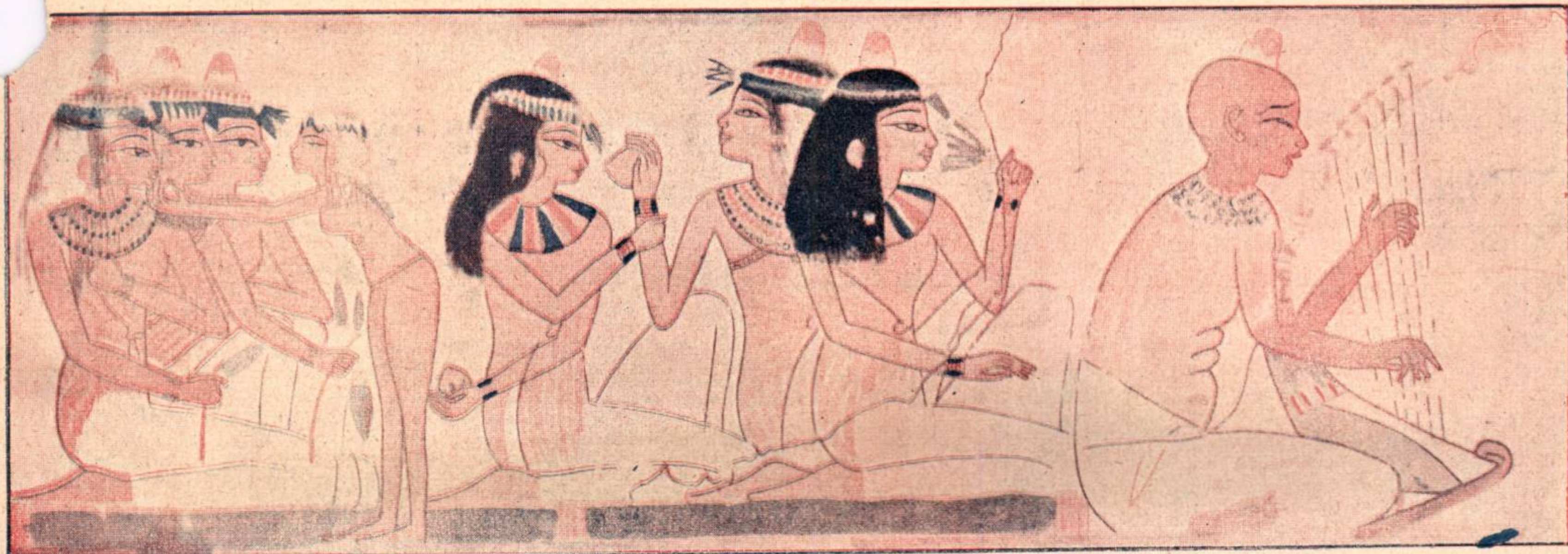
Librăria Alkalay din Bucureşti a aranjat o vitrină specială pentru volumul „Mi-e foame" de Georg Fink, volum care a înregistrat un frumos succes şi la noi în ţară.

Un original proces în lumea circului la Paris

TÂNĂRA *fecioară-elefant în vârstă de 24 ani, Mary a murit subit. Intâmplare tragică, fără îndoială şi pentru d-ra Mary şi pentru proprietarul şi ocrotitorul ei. Mary — după spusele acestuia, — era un adevărat elefant-minune. Inzestrată cu un deosebit simţ muzical, duduia elefant ştia să cânte la harpă, la saxofon, şi chiar să cânte Marsilieza la pian. Ori d-ra Mary — aşa susţine proprietarul — a murit în urma unei călătorii cu trenul, iar proprietarul circului a dat în judecată calea ferată franceză, cerând despăgubiri de 600 mii franci.*

Direcţia căii ferate refuză să plătească această sumă, motivând că Mary înebunise de dragoste. In furia ei sfărâmase un vagon întreg de cale ferată, pricinuindu-şi o comoţie cerebrală.

De ar fi ca una din părţi să ceară despăgubiri ,atunci calea ferată e mai în măsură s'o facă — declară reprezentantul ei la proces, — vagonul fiind complet deteriorat din cauza elefantului. De fapt experţii juridici şi medicali au constatat că duduia Mary suferise o comoţie cerebrală. Tribunalul (a-

In vechiul Egipt

CIVILIZAȚIA, după majoritatea savanților, a început în Egipt acum vre-o 6000 de ani, întinzându-se încetul cu încetul de-acolo, peste întregul pământ. Viața ce s'a desfășurat în acest colț al lumii, credințele, obiceiurile, distracțiile acestor părinți ai civilizației, ne interesează deci în cel mai înalt grad...

Mai tot ce se știe în această privință, s'a aflat numai din vestigiile funerare și mai ales din picturile murale ce împodobiau mormintele.

„Metropolitan Muzeum of Art" din New-York a tipărit patru interesante volume ,descriind și reproducând frescele ce oglindesc detailat vechia civilizaițe; din ele s'a reconstituit oră cu oră viața privată a anticilor egipteni.

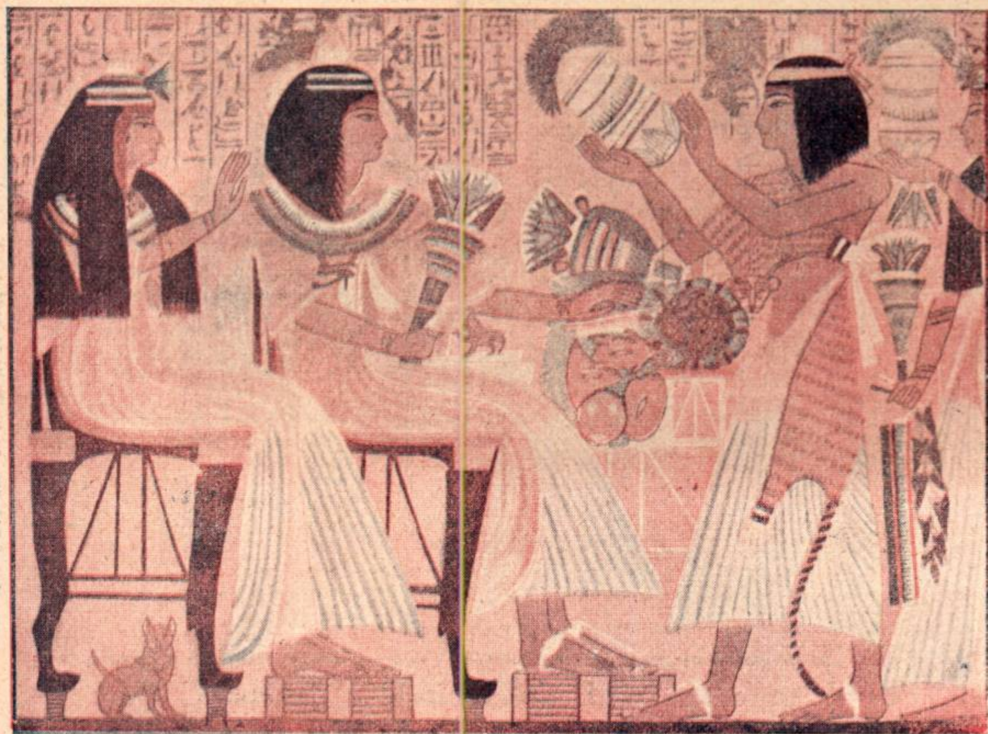
Privind în aceste timpuri străvechi, vedem numeroase credințe și obiceiuri ce s'au păstrat surprinzător de neschimbate dealungul secolelor până în zilele noastre. Spre exemplu acoperirea cosciugului și a mormântului cu flori, vine dela egipteni, cari credeau că mortul aspira parfumul florilor. Astăzi nimeni nu crede; totuș, tradiția se păstrează.

Mumia nu era un obiect de întristare; pentru ei nu era o ființă moartă ci credeau că se bucura de toate distracțiile oferite.

Se pare că în mințile lor nu exista o demarcație între viață și moarte. O persoană era pentru ei un mănunchi de entități spirituale, care la moarte se împrăștiau, luând diferite căi. Sufletul o lua către miazănoapte, ducându-se în lumea umbrelor, unde era judecat de Osiris.

Sufletul, — pe care-l numiau „Ba" — avea un frate gemen, anume „Ka". „Ka"-ul era un fel de înger păzitor în timpul vieții, — iar după moarte se învârtia în jurul mumiei, intrând în ea când îi abătea, animând-o și pălăvrind cu „Ba", care revenia din când în când, ca să vadă cum îi mai mergea mumiei.

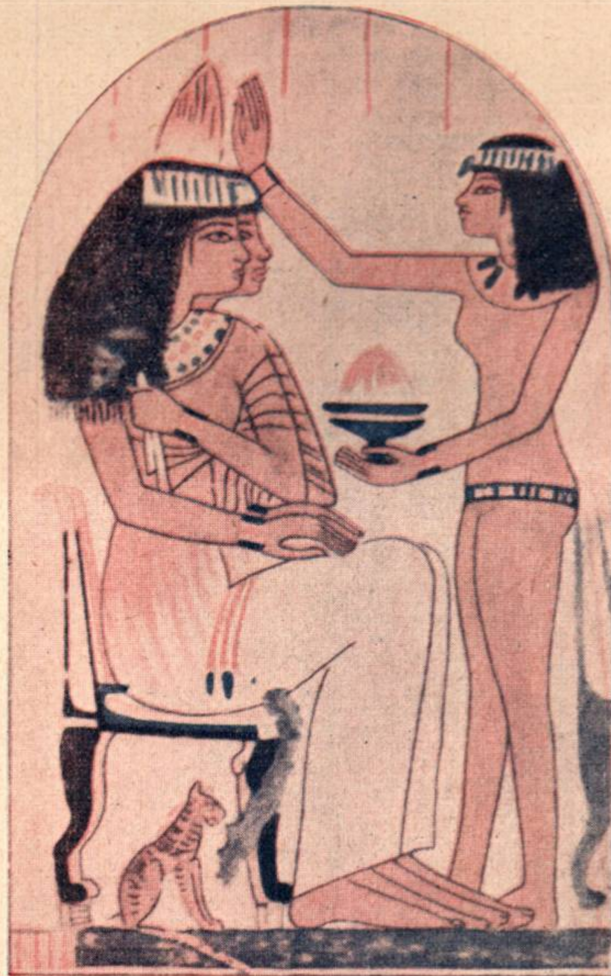
Morții nu erau puși în morminte, imediat după procesul mumificării. Soțul sau soția obicinuia să țină acasă trupul celui care muria, pentruca să poată merge apoi împreună la locul veciniciei odihne. Uneori treceau foarte mulți ani între îmbălsămare și înmormântare.

Fiul și fiica lui Nakht aducând daruri părinților lor morți.

Imbălsămarea își are originea tot în Egipt, dar atunci avea un scop determinat, întrucât ei credeau că sufletul reintra după un timp în corp; acesta trebuia deci păstrat în condițiuni cât mai bune. Imbălsămarea se mai practică și astăzi, dar e numai o inutilă extravaganță, întrucât acum se crede într'o înviere spirituală.

Cel mai important act în viața vechilor egipteni, era ospățul, la care se spune că figura întotdeauna o mumie, spre a le aminti că „viața e trecătoare". De aci a rămas expresia „Stă ca o momâie" pentru cei cari, cu posomoreala lor, aruncă o umbră asupra veseliei generale.

O sclavă împodobind părul unei invitate

Festinurile pentru şi în compania mortului, se dădeau de mai multe ori pe an, mai ales la începutul anotimpurilor. Când familia era bogată, se ţineau lunar, ba chiar din două în două săptămâni. Se considera un mare păcat, dacă nu se ţineau cel puţin la anul nou şi la înălţarea stelei Sirius „Steaua Câinelui" când începea revărsarea anuală a Nilului.

Se invitau rude şi prieteni, şi nu se cruţa nimic, pentru delectarea comesenilor. Cu cât aveau să petreacă mai bine, cu atât mai mulţumit avea să fie mortul.

Muzicanţii şi dansatoarele casei, încântau ochiul şi urechea. Se pregătiau numeroase feluri de mâncare: pulpă de gazelă, friptură de struţ, de oaie sălbatecă, de hienă sau de porc mistreţ. Apoi linte, fasole, mazăre, ridichi, ceapă şi lăptuci, curmale şi smochine.

Când totul era aranjat, — femeile de-oparte şi bărbaţii de cealaltă parte a mesei, — era adusă în odaia banchetului de către un preot mumia, pe care toţi o salutau ca pe un oaspe de onoare şi ospăţul începea.

Mai întâi mumia şi oaspeţii erau împodobiţi cu flori. Sclave drăguţe aduceau vase pline cu bere şi cu vinuri, apoi se serviau diferitele feluri de mâncare, din care se oferiau mai întâi mumiei.

Din când în când sclavele ungeau capetele comesenilor cu uleiuri parfumate. Mumia în tot acest timp nu era o clipă neglijată şi nimeni nu o considera „moartă"!

Sclave ungând oaspeţii cu uleiuri parfumate

Reproducem aci frescele găsite în mormântul unui anume Nakht, fresce care oglindesc amănunţit aceste ospeţe. Nakht era un scriitor, care a trăit cam prin 1425 a. Chr. un om bogat, un nobil, desigur un favorit al faraonului. Işi clădise cu mult înaintea morţii cavoul pentru el şi pentru soţia [...] necropolă, marele cimitir al [...]bei.

Una din fresce reprezintă [...]miile celor doi soţi, primind daruri dela fiul şi fiica lor. Intr'alta, se văd câteva din dansatoarele lui Nakht şi harpistul său orb. La început s'a crezut că aceşti muzicanţi erau intenţionat orbiţi, cu gândul că lipsiţi de vedere, ar fi cântat mai duios; dar mai pe urmă s'a aflat că orbirea era boala cea mai frecventă la egipteni în acele timpuri şi se crede că mulţi din aceşti nenorociţi deveniau muzicanţi în urmă, asta fiind tot ce le mai rămânea de făcut. Una din picturile mai mici ,reprezintă o sclavă împodobind părul unei invitate.

Fireşte, aceste festinuri erau de cea mai mare importanţă în viaţa vechilor egipteni, întrucât credinţa lor era, că mortul trebuia hrănit şi amuzat.

Barbarul obiceiu de a se înmormânta dansatoarele, muzicanţii şi sclavele împreună cu mumia, n'a existat decât în timpuri străvechi.

Cu avansarea civilizaţiei egiptene, aceste sacrificii au fost înlocuite cu picturi.

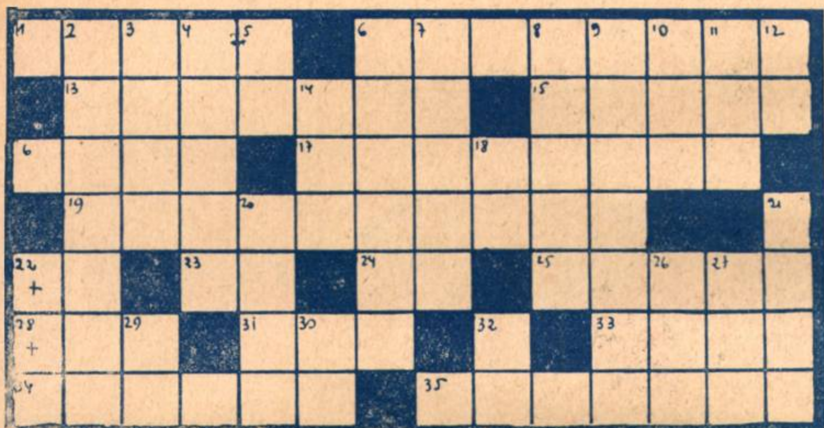
W.

JOCURILE REALITĂȚII

Joc de cuvinte încrucişate

(10 puncte) de X.

ORIZONTAL: 1) *Revista jocurilor!* 6) De specialitate. 13) Publicație periodică. 15) Erou transilvănean. 16) Animal domestic. 17) Calificativ pentru 1 și 13 orizontal. 19) Formațiune pietroasă, datorită picăturilor de apă calcaroasă. 22) Măsură de greutate. 23) Pronume (fr.). 24) Pronume. 25) Livant. 28) A face sgomot ascuțit (căsuța însemnată conține o silabă. 31) Plasă de pescuit. 33) Fluviu în Spania. 34) Locul de naștere al papei Nicolaie IV. 35) Toc-

VERTICAL: 2) Celebru umanist. 3) Băut. 4) Lucrare. 5) Notă muzicală. 6) Sticlă. 7) Diviziune. 8) Adunare de bani cu talerul. 9) Personagiu mitologic (fem). 10) Prescurtare gramaticală. 11) Fiica lui Laban. 12) Fluviu în Franța. 14) Localitate în Belgia. 18) Verb. 20) Orest. 21) Pavăză. 22) Ierta (în căsuțele însemnate se află câte o silabă). 26 Tânăr în serviciul unei prințese. 27) Interjecție (Buc. viu în Spania. 34) Unde s'a noscut papa Nicolaie IV. 35) Tocmit.

Campionatul de jocuri pe 1931

Ca în orice ramură sportivă, vastul domeniu al problemelor intelectuale distractive, este presărat la fiecare pas cu concurenți dornici de luptă și victorie.

Peste tot, ca și pe terenul sportiv, lupta este aprigă, iar rezultatele pasionante. Cu o diferență numai: de data aceasta maxilarele sunt dispensate de orice cutremur dăunător, coastele răspund toate la apel, odată cu fiecare părticică din dantură, iar nasul n'are nici un amestec...

Așa dar, odată integritatea fizică asigurată ,individul (în cazul nostru „dragul cetitor") s'așează la lucru ,bineînțeles cu un plan preconceput! Dicționare, hărți, atlase, și careuri de cuvinte încrucișat, cu atâtea *cuvinte lungi*, la atâtea *puncte negre!*

Incepând din 1926, laurii victoriei erau pășcuți pe nerăsuflate de combatantul care — pe acelaș ring cadrilat — avea careuri negre mai puține obținând și majoritatea cuvintelor lungi. Acesta era marele „SFYNX„ compunătorul încercat, în domeniul acestor jocuri.

Mărturisesc, lupta aceasta, care dura uneori luni întregi, era urmărită, cu un deosebit interes, fiind susținută în mod inteligent de massele concurenților. Atât, numai, că normele sortite să definească asul erau insuficiente. lucru inerent oricărui început, dealtfel...

In 1930, când normele acestea au evoluat considerabil, lupta a fost mult mai grea, ba chiar foarte grea! S'a observat că, în evoluția ei, technica jocurilor de cuvinte încrucișate, a depășit simțitor nivelul forțelor oferite de combatanți, făcând imposibil un concurs pentru compunători.

Lucrul acesta a fost experimentat de revista noastră, în iarna anului trecut când — din cauza inovațiilor revendicate de o singură persoană — restul concurenților a rămas în pană, pentru un timp...

Era și firesc! Pentru o încrucișare dirijată, într'un sens oarecare, se cheltuește atâta trudă, și se face atâta risipă de metode, încât *nimeni și niciodată*, nu-și poate însuși acel *secret* al compunerii ingenioase, decât dintr'o inițiativă proprie, confruntată cu părerile *maeștrilor* și, mai ales, cu a publicului cetitor!

N'avem pretenția să impunem nimănui metodele pe care le-am experimentat personal, fiindcă ar fi absurd. Atât timp însă, cât ele au fost și sunt apreciate cu entusiasm de massele cetitorilor, și cât străinătatea nu le-a cunoscut pe deplin, sub forma aceasta, avem pretenția să luptăm pentru susținerea lor!

Așa dar: cine va fi atât de stupid, încât să dea publicității produse puerile, care să terfelească din nou prestigiul acestor sclipiri spirituale ,având pretenția că seamănă „lumină și adevăr" (ce tirade alarmante!) va trebui pus la punct din capul locului!

Inchipuiți-vă și Dvs. cum un grup de tineri imberbi, cari nu știu nici *cel puțin* să aprecieze o compoziție bună, au pretenția să se afișeze drept redactori de specialitate, la o revistă *„Singura de specialitate"*, pentru a proclama șampionul anului 1931!?...

Dar nu aceasta ne îmbie la discuție! Ar însemna să ne compromitem, acordând vre-un dram de atenție, unor atari copilării! Dela acești băiețași-redactori — „dragii cetitori" pot avea dicționare, abecedare, obiecte utile, bomboane, etc.

Pot avea deasemenea și concursuri, de talia lor, primind drept distincțiuni bilete de intrare la șezătorile „Dimineții Copiilor", sau voiajuri... în cărucior la doică, posturi vacante prin coloniile de sugaci, și tot ce doriți, numai „roade bune (și serioase, adaug eu) pentru cei dornici de „lumină și adevăr", în nici un caz!

Dar ca să dea publicității afirmația că „campionul revistei noastre va avea o superioritate față de ceilalți, proclamați de diversele reviste de actualitate", iată o glumă care s'a bucurat cel puțin de meritul de a fi stârnit râsul..

Priviți, de probă, un sistem de scriere pe care acești „redactori" ar trebui să-l breveteze, odată cu obținerea majoratului:

„Care pe lângă acestea ne îndeamnă la deslegarea jocurilor, sunt premiile".

Dar ce să mai lungesc discuția?... Ascultați numai una din multele scrisori trimise de așii eminenți ai jocurilor, pentruca totul să apară într'o lumină definitivă:

Stimate D-le Popescu,

„Cu multă simpatie și entuziasm am primit apariția revistei „REBUS", care e o chezășie a activității și operei d-tale, pe tărâmul jocurilor distractive. Dacă, cu o strângere de inimă, am constatat desfacerea, acum câtva timp, a unei „reviste de specialitate" care cred că va fi indignat pe mulți, cu contrastul dintre titlu și conținut. Sunt foarte mulțumit că, în sfârșit, unul dintre cei care-și dau seama de ceiace este un *joc* (deși doar din trei litere, mulți nu știu ce înseamnează!) ridică publicistica, în acest gen, la rangul pe care trebue să-l aibe în România, unde se fac jocuri pe o scară mult superioară celor publicate de revista care se crede de specialitate.

Primește, D-le Popescu, felicitările ce ți-le trimite un vechiu cunoscător al adevăratelor jocuri. Succes revistei „Rebus"! etc...

Scrisoarea este semnată de cunoscutul autor de jocuri din Craiova, domnul Vasile Turculescu-student, str. C. A. Rosetti 34 Loco.

REBUS

Premiații jocurilor pe luna Aprilie

PREMIUL I-IU: *Lei 2000, d-nei Ortansa căpit. Popovici*-Sinaia, sunteți rugată să vă dați adresa exactă, pentru înaintarea premiului).

PREMIUL II-LEA: *un aparat fotografic*, d-lui *Mircea Dr. Iosif*, calea Griviței No. 195.

PREMIU III-LEA: *câte un aparat de radio* cu galenă, d-lui *Nory Bedighian*, str. I. C. Brătianu, Constanța; d-lui *Gh. Bârzescu*, învățător, com. Stoenești-Vâlcea; d-rei *Delicioara Ionescu*, str. Gh. N. Stănescu 39, Buzău.

PREMIUL IV-LEA: *câte un volum* din „Ed. Adeverul", d-lui *Ionel Andreescu*, Fetești-Ialomița; d-lui *D-tru Castangioară*, Caransebeș ; d-lui *Ioan Neagoe*, Câmpulung, Muscel; d-ra *Maria Diculescu*, Fund. Banu Manta 47, Loco; d-lui *Jean D. Polycalla*, Adm. Contabil, Trib. Alba-Iulia; d-lui *Gh. Nichiforescu, student*, Todireni-Botoșani; d-rei *Marieta Capoianu*, Romanescu 6, Galați.

N. B. *Cei cari au de revenit asupra adreselor, sunt rugați s'o facă în mod cât mai urgent.*

R.

Nouile noastre premii

Concursuri bilunare

Deslegările problemelor în numerele 229 și 230 se primesc timp de șase zile dela apariția fiecărui număr, adică până Luni, orele 6 seara.

Deslegările, precum și numele deslegătorilor vor putea fi astfel publicate săptămânal, iar rezultatul tragerii la sorți, de două ori pe lună.

De fiecare tragere se vor acorda următoarele premii, proporțional cu numărul jocurilor deslegate:

PREMIUL I: 1000 lei în numerar;

PREMIUL II-lea: Două aparate de radio cu galenă;

PREMIUL III-lea: 4 volume din operele literare renumite.

N. B. — Deslegările vor fi însoțite de cuponul respectiv, purtând mențiunea: pentru jocuri.

Fiecare categorie va avea șanse egale în categoriile inferioare.

R.

Cupon pentru jocuri

No. 229

Numele și pronumele ____________

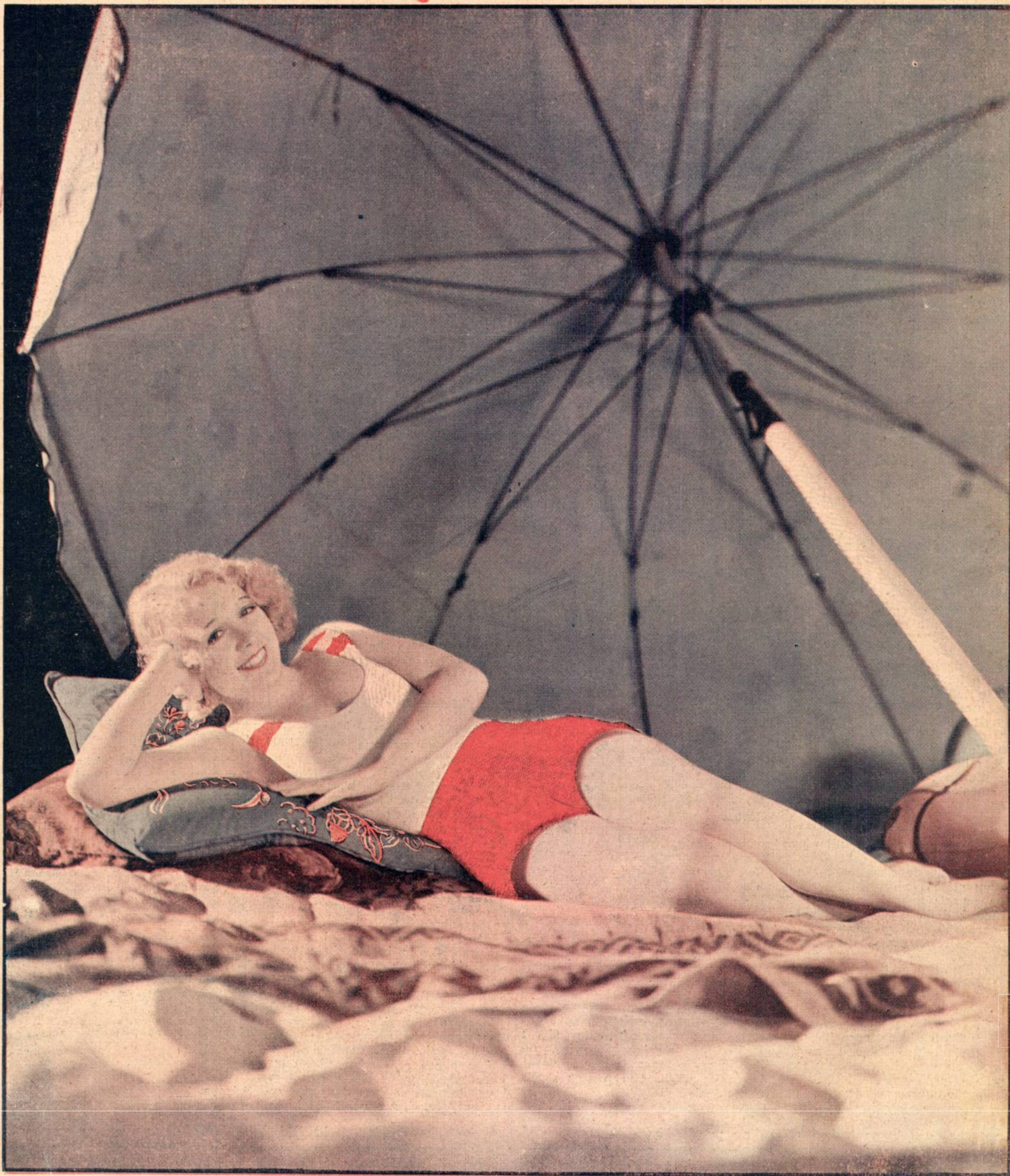
____

Adresa ____________

Citiți „Lectura"

„REALITATEA ILUSTRATĂ". — *Director* Nic. Constantin.
Redacția și Administrația: str. Const. Mille 7—9—11.
Prețul abonamentelor: ***Un an lei 400; 6 luni lei 200; 3 luni lei 100. Pentru străinătate lei 500 anual.***

REALITATEA ilustrată

SIRENA IN REPAOS. — **Anita Page** dela „M. G. M." se odihnește pe plajă, la Santa-Monica.

ANUL V. — Nr. 230 SUPLIMENT GRATUIT „REPORTAJ" 25 Iunie 1931

REALITATEA ilustrată

Principesa Ileana și arhiducele Anton de Habsburg, a căror căsătorie va avea loc în curând.

Foto I. Berman-„Realitatea"

PREȚUL 10 LEI

Casino-ul din Sinaia

VILEGIATURA

N. KIRIȚESCU.

IN CURAND va începe, ba chiar a și început, emigrarea bucureștenilor spre localitățile climaterice. Sunt trei feluri de localități climaterice:
1) De bae;
2) De munte;
3) De ape minerale.

Categoria treia este formată din primele două, deoarece toată lumea știe că *bae* se face cu *apă*, și că orice *munte* are la bază *minerale*. Dar așa este denumirea, așa s'o lăsăsm. Să vedem cum se poate petree în fieare.

LA BĂI DE MARE.

In *valurile* de căldură care vor *curge* asupra Bucureștiului, garantat că oricine își va căuta *salvarea* în răcoarea băilor de mare. Cea mai *mare* dintre stațiunile balneare este Constanța.

Constanța este după toate cunoștințele noastre geografice, un port la mare... *preț*. Toți locuitorii săi desvoltă o *mare* activitate în *port*. Negustorii fac ex-port, birjarii trans-*port*, contabilii re-*port*, militarii ra-*port*. Un farmec în plus: toți băștinașii umblă în *portul*... național.

ISTORIC.

Constanța are o obârșie foarte aristocrată, întrucât are pe *Mamaia* și pe *Tataia*. Ca orice femee, ea provine dintr'o coastă a lui *Adam*-Clisi. Pe vremuri Constanța a avut onoarea să primească în gazdă pe ilustrul Ovidiu, care însă își mută locul în fiecare an. In ultimul timp întorsese spatele primăriei, fiind supărat că l-a impus la taxe prea mari.

GRAIURI ȘI OBICEIURI

Deși oraș românesc în Constanța se vorbește o limbă specială. Astfel negustorului i se spune: *Frangopol;* acest cuvânt e scris pe cea mai mare parte din firmele magazinelor din oraș.

Proprietarilor de corăbii li se zice *armatori*, deși corăbiile lor n'au nici un fel de arme sau munițiuni, ci doar măsline și lămâi.

Corăbiile din port se împart în *a)* torpiloare și cele care nu sunt torpiloare sunt *b) contra*-torpiloare.

In largul mării se află o soacră plutitoare, numită geamandură. Din cauză că se găsește lângă mare, Constanța are o mare populație flotantă.

BĂILE.

Constanța se bucură de mai multe feluri de băi:
1) De mare înghesuială, pe plajă.
2) De nămol, pe șosele și pe străzi.
3) De picioare, la dancing.

In sfârșit când vrei să te *cureți*... atunci mergi la cazino.

CE E CAZINOUL?

Este o instituție de purificare și asanare... a buzunarelor. Dacă mergi la *chemin de fer* îndată ai luat un *cal*. De-aceia este preferabil să mergi la bulă.

Pentru aceasta, ca la automat, schimbi miișoarele cu jetoane. Apoi aștepți. Când crupierul a strigat:

— „Faceți jocurile, domnilor", te-ai și repezit să mizezi tot ca să *faci jocul* antreprenorului. Dar deabia după aceia auzi:

— „Jocurile sunt făcute!", fiindcă dacă ai fi știut dinainte că *sunt făcute* numai mizai. Bine înțeles iese numărul pe care nu l-ai jucat și atunci te pregătești să pleci amețit, de par'că ți-ar fi căzut ceva în cap. Tocmai atunci auzi vocea imperioasă a crupierului:

(Continuare în pag. 6-a)

Un grup de cititori ai revistei noastre, la plajă; jos: *O serbare maritimă la Constanța*

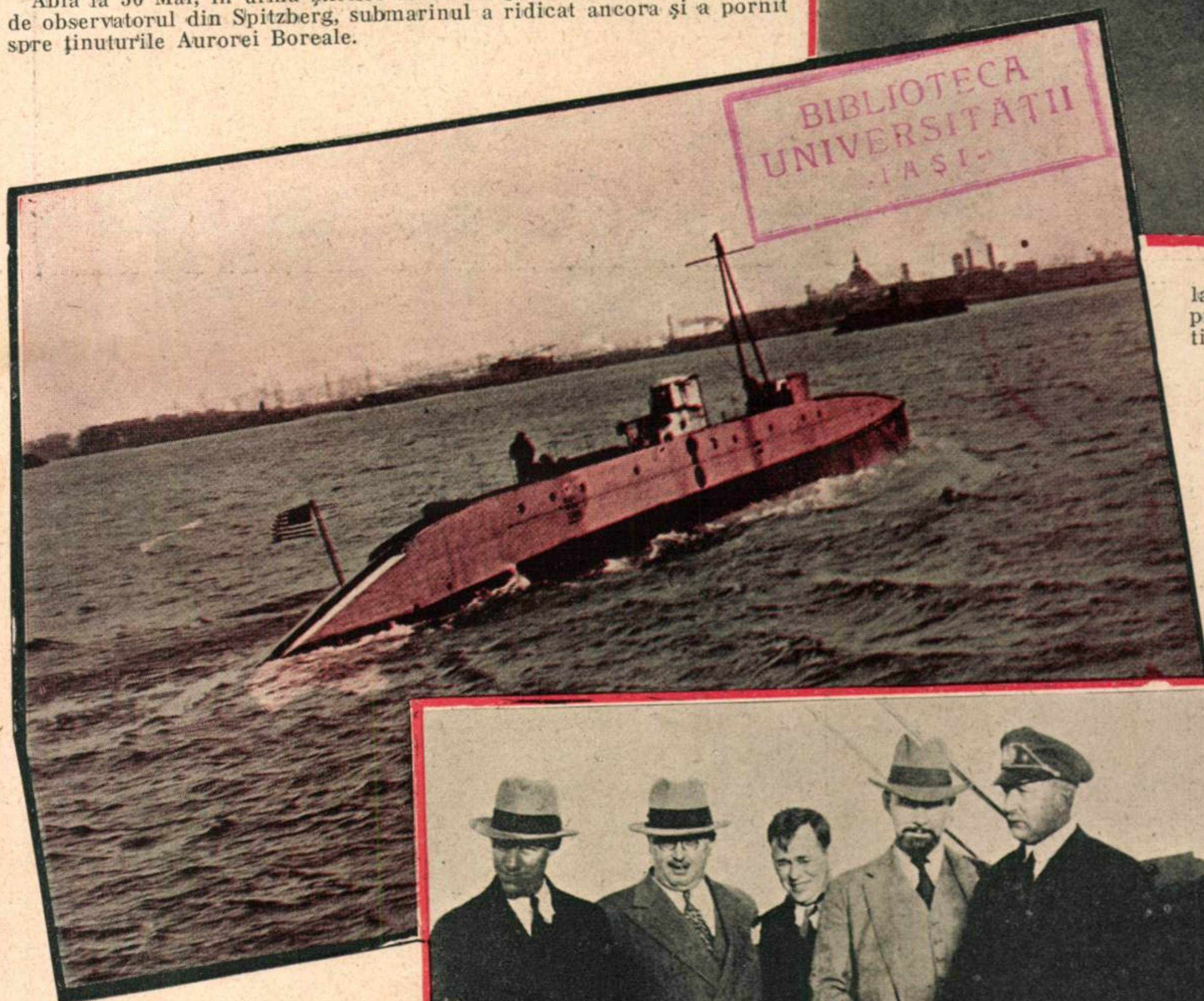
Cronica științifică

Cu NAUTILUS LA POLUL NORD

SUBMARINUL „Nautilus" a părăsit șantierul din Camden la 23 Martie și a plecat la New-York unde a rămas două luni și mai bine.

Abia la 30 Mai, în urma știrilor meteorologice favorabile, transmise de observatorul din Spitzberg, submarinul a ridicat ancora și a pornit spre ținuturile Aurorei Boreale.

„Nautilus" e cel dintâi submarin destinat unui scop științific, în deosebire de celelalte vase submersibile, construite numai pentru un eventual război.

Până la apariția acestor rânduri e probabil ca „Nautilus" să fi străbătut o mare parte din itinerariul său. Cititorii vor găsi detalii la timp în cronicele noastre imediat ce vom culege știri prin radio, asupra acestei călătorii polare.

Mărturisim că nu știm ce să admirăm mai mult: îndrăzneala profesorului *Picard*, de a se ridica în stratosferă, într'o gondolă cu aer artificial, sau curajul exploratorului *Sir Hubert Wilkins* de a merge la Pol sub apă și sub ghețari, respirând zile și nopți întregi aer artificial.

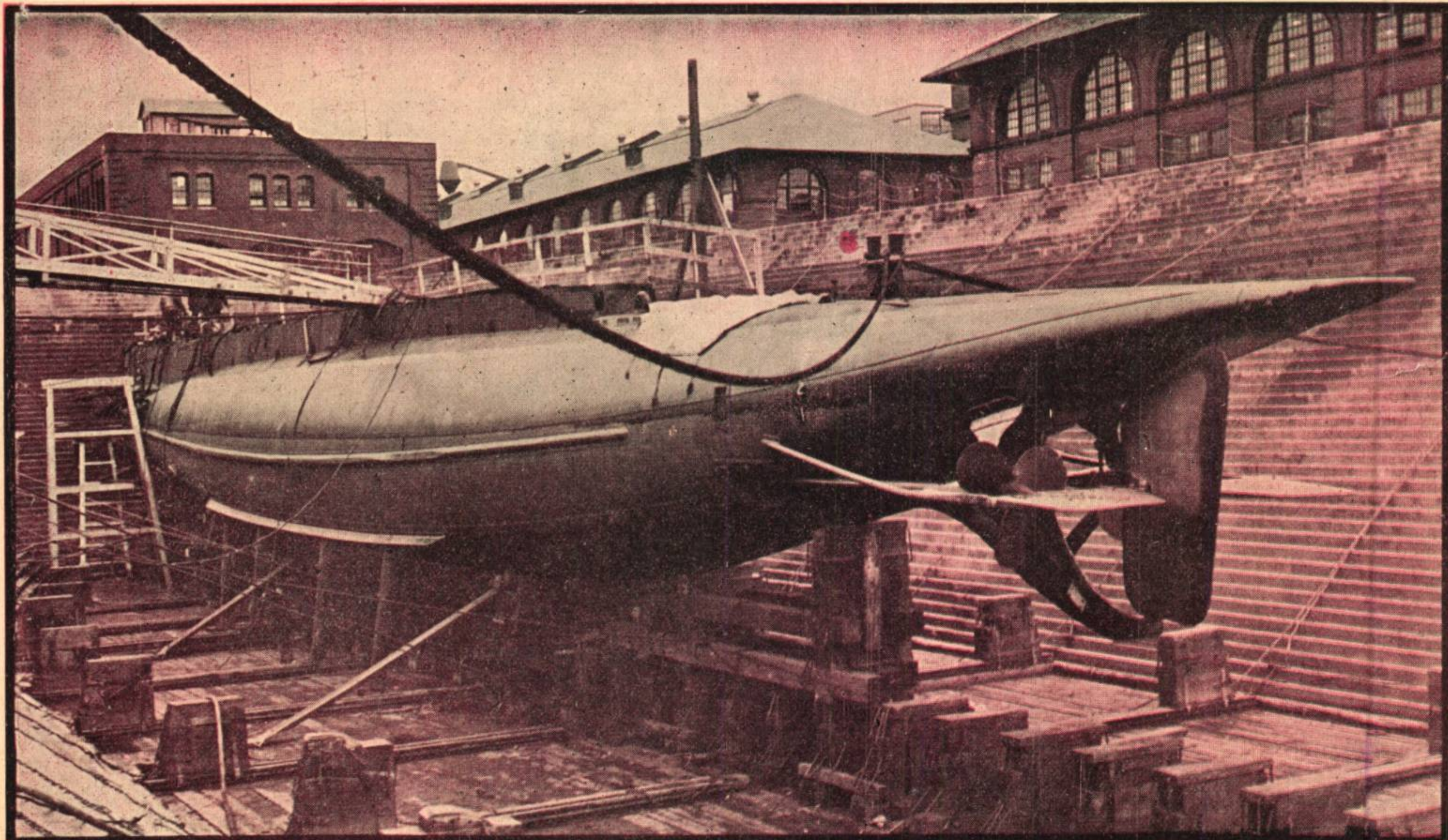
Fie ca și Sir Wilkins să fie favorizat de acelaș noroc ca prof. Picard, deoarece toate expedițiile științifice cași multe alte năzuinți ale oamenilor și ale popoarelor, depind de acest fetiș numit noroc în care trebuie poate să credem.

OBIECTIVELE LUI „NAUTILUS" LA POL

Expediția condusă de Sir Hu-

Dreapta: *Căpitanul Wilkins în mijlocul echipagiului său depe „Nautilus".*

Sus: *Căpitanul Wilkins, soția sa și căpitanul Danenhower;* stg.: *„Nautilus" plutind.*

Submarinul „*Nautilus*" în șantier, după toate modificările aduse, în preajma lansării.

bert Wilkins are de scop să facă în primul rând cercetări de oceanografie și meteorologie.

Ea e prevăzută cu cele mai perfecționate aparate construite până azi, între altele cu celule foto-electrice, permițând televiziunea și telecinematografierea vietuitoarelor din adâncul oceanului.

In drumul spre Pol, submarinul va sparge din când în când banchizele de ghiață, cu ajutorul unor burghie electrice, permițând specialiștilor să facă cercetări la suprafață.

„Nautilus" nu va merge tot timpul sub apă. Chiar în apropierea polului există porțiuni navigabile. Nici un vapor n'a putut ajunge însă la pol, deoarece din loc în loc există banchize perpetue, formate din ghiață, care nu se topește nici vara. In plus chiar zonele navigabile sunt primejdioase, din cauza icebergurilor, care au înconjurat și sfărâmat atâtea vapoare.

Ori „Nautilus" poate pluti pe ocean ca orice vapor și când e oprit de ghețari, se afundă până la 150 metri, putând înconjura icebergurile, ori să treacă pe sub ele, patinând de-andoaselea cu patinele prinse de acoperișul său.

Dacă acest vapor, ce realizează aidoma romanul lui Jules Verne, cu acelaș nume: „*Nautilus*", va întâlni munți de ghiață, a căror adâncime în ocean va fi mai mare de 150 metri, nu se va înapoia din drum ci va sfredeli un tunel, ori va face un ocol mare, cum va găsi de cuviință statul major al expediției.

PROBLEME METEOROLOGICE

Sir Wilkins e obsedat de ideia rezolvării problemei prezicerilor meteorologice, problemă plină de lacune, din cauza necunoașterei curenților polari marini și aerieni.

Cum frontul polar e bântuit de cicloane, al căror mod de formare e necunoscut, meteorologii sunt astfel lipsiți de date suficiente, pentru cunoașterea legilor atmosferice.

Expediția de pe „Nautilus" va aduce primul material mai bogat de observațiuni și măsurători meteorologice circumpolare.

S'a calculat bunăoară că 10 miliarde tone de aer se deplasează zilnic dela o emisferă la alta a globului.

Energia vânturilor a fost calculată la 20 miliarde H. P.

Nu se cunosc însă legile ce dirijează mișcarea acestor forțe.

Observatoarele dela acuator, dela tropice și din țările temperate, au adunat un material vast de observațiuni, timp de o sută de ani, care însă nu pot folosi aproape la nimic, atâta vreme cât nu se va cunoaște formarea curenților polari, cel puțin la unul dintre poli.

Cum cea mai mare parte a lumii: Europa, America de Nord, Asia ntreagă și 3/4 din Africa se găsesc în emisfera boreală, cunoașterea caracteristicelor vremii la Polul Nord și conexiunea cu celelalte latitudini, va aduce lumină în cercurile științifice.

In mod indirect va profita și țara noastră, progresele meteorologiei aducând în primul rând foloase statelor agricole.

AMINTIRILE LUI SIR WILKINS

Majoritatea oamenilor au o memorie superficială.

Câți oameni săraci în tinerețe n'au ajuns arhimilionari la bătrânețe grație norocului, împrejurărilor și a simțului lor practic?

Totuș majoritatea acestor îmbogățiți au uitat că odată erau umili și la rândul lor umilesc pe cei săraci.

Tatăl și bunicul lui Sir Wilkins au fost moșieri în Australia.

Intr'un an avu loc o secetă grozavă, actualul explorator fiind pe atunci copil.

(*Continuare în pag. 6-a*)

Din țară

După Caravana „Citroen", o nouă manifestare automobilistă ne-a vizitat țara: Caravana Ford.

Fotografiile publicate în această pagină reprezintă:

1) Suveranul și Voevodul Mihai primind explicațiuni în piața palatului regal, din partea conducătorului caravanei Ford.

2) De curând s'a deschis în București o expoziție a școalelor profesionale din întreaga țară. Fotografia noastră reprezintă pe Regina Maria și Principesa Ileana în mijlocul comitetului organizator.

3) Comitetul organizator al Expoziției școlilor profesionale din țară, fotografiat în grup.

4) Un grup de participanți la Congresul federației internaționale aviatice, în excursiune pe Valea Prahovei.

5) Un instantaneu prins la Congresul medicilor din România, care s'a ținut la Constanța.

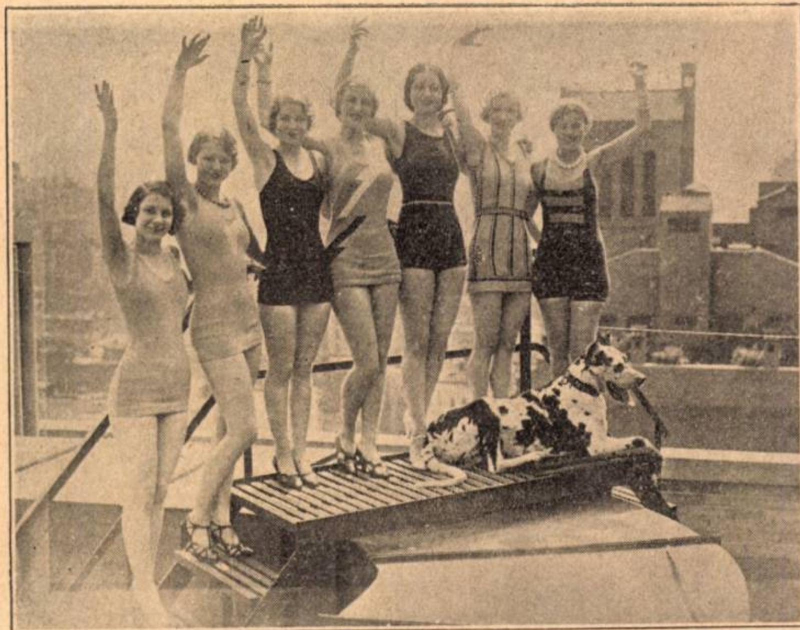

Concursul din Galveston s'a terminat

Frumuseţile europene fotografiate pe terasa hotelului din New-York. (A treia din dreapta, „Miss Universe").

Reprezentantele Europei au fost cinematografiate în grup la New-York

O radiogramă a agenţiei „Rador" a anunţat terminarea concursului internaţional de frumuseţe din Galveston.

Au luat parte pe lângă alesele din Statele Unite, reprezentantele Australiei, Danemarcei, Germaniei, Norvegiei, Suediei, Franţei şi Belgiei.

Domnişoara Erastia Peretz, „Miss România 1931" care a plecat cu întârziere din România, din cauza formalităţilor, s'a îmbarcat la 3 Iunie pe bordul vaporului „Paris", în portul Hâvre.

Pe Ocean vaporul a trecut printr'o furtună puternică, iar la New-York a sosit tocmai în timpul unei greve a lucrătorilor dela căile ferate.

Telegrama particulară pe care am primit-o, ne anunţă că „Miss România" s'a îmbarcat pe un vapor cu care a plecat la Galveston, unde a sosit însă cu întârziere, astfel că n'a mai putut lua parte la concurs.

Totuş din ştirile primite, suntem informaţi că frumuseţea naturală şi atât de încântătoare a impresionat puternic pe membrii juriului, cari şi-au exprimat regretul că aleasa României n'a putut participa la concurs.

„Miss Universe" a fost proclamată „Miss Belgia", o brunetă adorabilă, care în contradicţie cu modernismul exagerat, poartă părul lung şi rochii extrem de decente.

Noua „Miss Universe" este încă una din puţinele reprezentante ale Europei, care a putut cuceri acest titlu.

In numărul viitor vom publica amănunte complete asupra concursului, precum şi impresiile „Miss României", din princiara călătorie pe care a intreprins-o.

VILEGIATURA (Urmare din pag. 2-a)

— „Nimic *nu mai cade!*"

LA MUNTE.

După cum Constanţa este perla Mării Negre şi reprezentanta staţiunilor noastre maritime, tot la fel Sinaia este a munţilor. (Se vede şi din nume: „*Sinaia*" se trage din muntele „*Sinai*".).

După cum la Constanţa sunt plimbările în oraş la Sinaia sunt excursiile în împrejurimi.

EXCURSII.

Excursiile se pot face admirabil cu trenul, cu calul sau pe jos.

Insă....

Insă a merge pe jos la Sinaia e un lucru josnic.

Spre a admira splendoarea peisagiilor iei trenul şi la fiecare pas ai o emoţie.

Caii se găsesc, însă trebuesc reţinuţi din luna Aprilie.

POZIŢII.

Poziţiile la Sinaia sunt foarte variate.

Domnul primar are o *poziţie* socială foarte importantă.

Se pare că un partid politic ar avea aci o oarecare o-*poziţie*.

Excursiile sunt: *Omul, însă nici*un om nu merge acolo, domnul şi doamna Peleş, cu domnişoara Pelişor, Sfânta Ana, care din cauza depărtării sale, pentru a mânca o bucată bună, trebue să mergi o bună bucată, şi Poiana Ţapului în care din cauza marelui număr de excursionişti, n'a mai rămas nici *poiană* şi nici *ţap*.

Şi mai este şi excursia soacrelor la *Urlătoarea*. Oamenii de prin împrejurimile locului se feresc însă cu teamă de a trece pe acolo, din cauza unor bătrâneşti superstiţii.

Distracţia cea mare la Sinaia însă o formează:

CAZINOUL.

(Domnul zeţar este rugat a copia exact cele scrise la capitolul „Casino" din Constanţa. Nu e nici o diferenţă).

APELE MINERALE.

Pentru cei cărora le vine greu să facă în staţiuni o cură, neavând vreo sine*cură*, se recomandă să facă mani*cură* şi pedi*cură*.

O cură de ape minerale însă se poate face foarte uşor:

I-a zi:

1) Mergi la Strand.
2) Mănânci.
3) Cumperi un sifon.
4) Il bei.

II-a zi.

1) Mergi la Strand.
2) Mănânci.
3) Cumperi un sifon.
4) Pui vreo două-trei picături de vin.
5) Il bei.

III-a zi.

1) Mergi la Strand.
2) Mănânci.
3) Cumperi un sifon.
4) Pui jumătate sifon, jumătate vin.
5) Il bei.

IV-a zi.

1) Mergi la Strand.
2) Mănânci.
3) Cumperi un pahar de sifon.
4) Torni în el un kilogram de vin.
5) Il bei.

Cura merge progresiv.

N. KIRITESCU

Cu Nautilus la Polul Nord (Urmare din pag. 3-a)

El fu impresionat văzând mii de oi şi cai murind din pricina arşiţei şi a secetei. Pionerii şi crescătorii de vite au fost ruinaţi.

— *„Am văzut, spune Sir Wilkins, sărmanele fiinţe chinuindu-se în agonie şi am văzut mai apoi revărsarea ploii binefăcătoare şi oameni în capul gol, alergând în şuvoaiele năvalnice, ce curgeau din văzduh; i-am văzut îngenunchind şi mulţumind Domnului pentru îndrumarea lui. Insă ploaia venise prea târziu, pentrucă fermierii şi agricultorii să mai poată profita de ea".*

Atât de puternic s'a întipărit în mintea copilului tabloul acestei tragedii omeneşti, încât 40 de ani mai târziu, îl vedem expunându-şi viaţa într'o expediţie sub iceberguri şi banchize, pentru a putea contribui la propăşirea ştiinţei cunoaşterii vremii.

— *„Ideia de a rezolva problema prezicerilor meteorologice, spune Wilkins, mă preocupă în chipul cel mai viu.*

Fără îndoială că atmosfera e guvernată de legi fizice. De-am putea descoperi cauzele acestor legi, ne-am putea pune forţele în încercare, cu una din cele mai puternice din lume.

Bineînţeles că această chestiune nu putea fi studiată numai din Australia, ci cercetările trebuiau îndreptate în lumea întreagă, inclusiv regiunile polare".

* * *

Din expunerea de mai sus se poate vedea că expediţia submarinului „Nautilus" urmăreşte scopuri pur ştiinţifice.

Bineînţeles, în cazul unui succes deplin, „Nautilus" va bate în acelaş timp un record sportiv, fiind primul vapor care va ajunge la polul Nord.

* * *

In momentul în care închidem ediţia, ne parvine o radiogramă, care ne anunţă că din pricina unei puternice furtuni pe Ocean, submarinul „Nautilus" a naufragiat.

Afară de vasul care-l însoţeşte, au mai plecat în ajutorul lui „Nautilus" cuirasatele americane „Wyoting" şi „Arkansas", care se speră că vor putea salva atât vasul naufragiat, cât şi echipagiul îmbarcat. „Nautilus" va fi remorcat în portul Queenstown, unde i se vor face probabil reparaţii.

Dintr'o radiogramă emisă dela bordul submarinului, reese că vasul s'a luptat cu furtuna, care a distrus în câteva minute, maşina de orientare dela cârmă, zidul de apărare al postului de comandă şi întregul post de comandă de pe exteriorul bordului.

Cu această ocazie a fost serios rănit şi căpitanul Danenhower, care a putut fi salvat numai cu mari greutăţi, fiind literalmente smuls de valuri dela bord.

In momentul emisiunei acestei radiograme, „Nautilus" nu mai naviga decât cu o maşină, celelalte fiind deteriorate.

S'a putut constata deci, că vasul a fost prefăcut în mod foarte fragil, pentru îndrăsneaţa expediţie proectată. O simplă furtună a fost de-ajuns, ca să se dovedească incapacitatea de manevrare a submarinului.

Vom reveni în numărul viitor, cu amănunte ample

Naufragiul „Meduzei"

Din dramele vieţii de mare

SPRE SENEGAL

Prin tratatul din 1815, Senegalul fiind restituit Franţei, o expediţiune a fost trimisă să-l ia în stăpânire. Această expediţiune din 1815 făcea parte guvernatorul, însoţit de câteva trupe, se compunea din patru vase: fregata *La Meduse*, armată cu 44 tunuri, coverta *l'Echo*, corabia *La Loire* şi bricul *Argus*.

Şeful expediţiei era comandantul Chaumareys care înainte de revoluţie fusese secund de vas, apoi emigrase, aşa că mai bine de 25 ani nu-şi mai exercitase profesiunea. Pe lângă lipsa de cunoştinţe nautice era de un spirit uşurel şi egoist, ceeace-l împiedica de a-şi îndeplini îndatoririle. Din nenorocire îşi luase ca secund pe un anume Richefort, incapabil şi îngâmfat dela care însă căuta indirect să afle câte ceva, spre a nu se băga de seamă inexperienţa lui. Această flotilă plecase din Rochefort, în ziua de 17 Iulie 1816. Inceputul navigaţiei s'a petrecut fără să se observe nici un incident, numai că *Meduza* naviga cu mult mai iute decât celelalte vase. Comandantul de Chaumareys, plictisindu-se a se ţine în acelaş convoi cu celelalte trei, le părăsi îndreptându-se cu toată iuţeala spre punctul de sosire, astfel că din primele zile se depărtă dela unul din cele mai principale ordine de drum.

La 1 Iulie au trecut capul Boyador şi sărbătoriră trecerea tropicului. Un pasager anume Correador, de pe *Meduza*, istoriseşte urtoarele:

SPRE PIEIRE

După obicei, echipajul vasului s'a dedat la sărbătorile glumeţe ale botezului şi a împărţit tot felul de trofee în onoarea lui Neptun. Acest ciudat obicei oferă marinarilor travestiţi în zei marini, ocaziunea de a strânge bani cu cheta dela pasageri şi dela ceilalţi oameni ai echipagiului.

In timpul acestor jocuri cari au ţinut trei ore, numite cu drept cuvânt ore mortale, pentru că noi alergam spre peirea noastră, comandantul Chaumareys prezida inconştient această serbare, pe când ofiţerul care îi câştigase încrederea, se preumbla la „comandă", îndreptându-şi nepăsător privirile într'o parte a mării, cu vârfuri de stânci, al căror număr şi pericol, fără îndoială, nu le cunoştea.

La plecare, instrucţiile precise de Minister, erau să fie recunoscut capul Blanc, să se parcurgă 22 mile în larg şi apoi să se îndrepte către pământ cu cea mai mare precauţiune şi cu sonda în mână. Aceste prescripţiuni au fost urmate de cele trei vase, cari au sosit fără nici un incident la St. Louis. Insă comandantul de Chaumareys, cu gândul de a sosi mai curând, luă drumul spre Sud, după ce mersese abia zece mile la West de capul Blanc, pe care nu-l recunoscuse bine. Mai mult pasageri cari cunoşteau pericolele acestor ţărmuri, au început a se îngrijora la ideea că drumul trasat era prea apropiat de bancul nisipos dela Arguin, însă poveţele nu au fost luate în consideraţie. S'au făcut sondaje din două în două ore, s'a pus vasul în pană şi cum în dimineaţa de 2 Iulie se credea că au mai mult de două sute braţe adâncime, au întors prova spre S. S. Est, drum care ducea mai deadreptul spre uscat. Pe la amiază, un ofiţer, după ce calculă în ce punct se află vasul, era sigur că se găsiau pe banc, şi făcu îndată cunoscut unuia din ofiţeri, care avertizase pe căpitan cu câteva zile mai de vreme, în privinţa drumului ce trebuia să ţină. Dar acesta îi răspunse:

— „Lăsaţi, suntem pe un fund de optzeci de braţe."

Faţa apei se schimbase cu totul, numeroase ierburi se arătau în lungul drumului şi se putea prinde mult peşte. Toate acestea probau fără îndoială, că ne găsiam pe un fund ridicat; sonda ne arăta că avem numai 18 braţe. Ofiţerul de cart înştiinţă îndată pe comandant, care ordonă să mergem puţin în vânt. Eram în plin larg al mării, cu velele brăţate la bord.

Se întinseră pânzele. S'a sondat din nou, indicându-se numai şase braţe.

...am zărit brikul în depărtare...

PE STÂNCĂ

Fregata mergând în voie, împotriva vântului, a lovit la un moment dat fundul. Lovitura se repetă. In sfârşit, încă o lovitură şi corabia se opri într'un loc, unde sonda nu arăta decât cinci metri şi şasezeci c. m. apă. Ne găsiam în această nenorocită poziţie, tocmai în epoca mareelor, timp foarte defavorabil, pentru că apa trebuia să scadă. Vasul s'a pus pe banc între orele trei şi trei şi un sfert după amiază. Această întâmplare răspândi cea mai adâncă consternare. Indată s'au luat dispoziţii de a se degaja vasul, s'au fundarisit ancorele în diferite puncte şi s'a virat cabestanul, dar aceste manevre prelungite timp de două zile, nu au dat nici un rezultat.

Prevăzându-se pierderea vasului, s'a ţinut un consiliu, spre a se găsi mijlocul sigur pentru salvarea echipagiului. Guvernatorul Senegalului era de părere să se construiască o plută, care să poată suporta două sute oameni şi provizii. Astfel au fost siliţi să adopte acest plan pentru că cele şase bărci de salvare de pe fregată nu erau în stare de a suporta cele 160 persoane de pe vas.

Alimentele trebuiau transbordate pe plută şi la orele de masă echipagiile bărcilor să vină pentru a-şi lua fiecare porţia. Apoi, după ce vor debarca pe coastele nisipoase ale deşertului, să se formeze caravane, care să se îndrepte spre St. Louis. Evenimentele petrecute după aceea, probară că planul fusese foarte bine conceput şi ar fi fost incoronat de succes, dacă din nenorocire executarea hotărîrilor, n'ar fi fost împiedicate de cea mai tristă sugestie a egoismului.

La un moment *Meduza* începu a se mişca, aproape plutia, şi în timpul fluxului numai partea dinapoi mai atingea puţin bancul. Toţi aveam mare speranţă pentru ziua următoare, dar în noaptea din patru spre cinci, cerul se întunecă, vântul sufla cu putere, marea s'a montat şi fregata se mişca din ce în ce din loc, isbindu-se de fund cu mai multă putere.

VASUL SE SPARGE

In fiecare moment ne aşteptam s'o vedem despicându-se. Consternarea deveni din nou generală şi speriaţi credeam că vasul va fi pierdut, fără nici un mijloc de scăpare. In mijlocul nopţii, vasul s'a spart, chila s'a rupt în două, cârma s'a desfăcut şi nu se mai ţinea înapoi, decât în lanţuri, isbindu-se cu putere în pupă. Peretele dina-

poi din camera comandatului, fusese ridicat de apa care năvălia într'un chip înspăimântător.

La pericolul cu care ne ameninţa marea, s'a adăugat în curând pericolul ameninţărilor pornite din disperare şi din lipsa de orice răspundere faţă de autorităţi, fiind toţi stăpâniţi numai de instinctul imperios al conservării. Pe la orele unsprezece câţiva militari făcând pe camarazii lor să creadă că vor fi părăsiţi, aceştia, s'au revoltat. Mai mulţi soldaţi îşi luară armele şi se aşezară pe punte, unde ocupară toate eşirile. Prezenţa guvernatorului şi a ofiţerilor a fost deajuns pentru a linişti spiritele şi a restabili ordinea.

In curând pluta fiind împinsă de curent cu putere, rupse funiile ce o legau de fregată, şi aşa desprinsă, luă drumul în voia vântului.

Câteva strigăte anunţară acest accident. O barcă a reuşit s'o readucă la bord.

Trecu o noapte neînchipuit de tristă; chinuiţi de ideia că vasul nostru era cu totul pierdut, împinşi când într'o parte, când într'alta, de zguduiturile puternice ce-i dădeau valurile, nu ne puteam odihni un moment.

A doua zi în zori, erau aproape trei metri de apă în magazii şi pompele nu puteau prididi, deci se luă hotărîrea ca să se facă evacuarea cât mai curând posibil.

Pluta era lungă de 20 de metri şi lată de 7 metri. Fusese construită din catargele fregatei, din traverse şi alte lemne, legate între ele. Vergele velelor formau părţile principale şi erau reunite câte două în centrul plutei.

PE PLUTĂ

Scânduri bătute deasupra acestui plan, formau un fel de parchet. Dar nici această construcţie imperfectă nu era de tot gata pentru scopul în care se lucra, şi a trebuit să fie întrebuinţată pentru salvarea a 120 militari, 23 marinari şi pasageri. In barca cea mare au încăput 35 de persoane, în barca comandantului 28 persoane într'o barcă mai mare 42 persoane, în balenieră 88, şi în barca de

o mie 25. In cea mai mică balenieră au fost îmbarcate 15 persoane. Proviziile, vinul, apa, trebuiau îmbarcate pe plută şi în bărci, însă la evacuare, totul se petrecuse într'o asemenea învălmăşală încât toate aceste lucruri de mare importanţă, au fost rău împărţite şi un foarte mare număr lăsate pe fregată, sau aruncat în mare, din cauza desordinei şi inghesuelii.

O dispoziţie de onoare prescrie între altele că în caz de naufragiu, comandantul vasului să părăsească cel din urmă bastimentul. Dar comandantul de Chaumareys se abătu dela această obligaţie şi a scoborît în barcă pe când se mai aflau încă şasezeci de oameni pe fregată.

In cele din urmă rămaseră numai 17 oameni, cari nu au putut fi repartizaţi în bărci, deoarece erau prea încărcate şi incapabile a lupta cu marea. In raport însă se spune lămurit, că aceştia s'ar fi putut îmbarca pe celelalte bărci, şi mai cu seama pe aceia în care se afla guvernatorul şi familia sa.

In momentul pornirii, pluta remorcată de cele şase bărci, se depărtă de fregată în strigăte de: *„Trăiască Regele"*. Toţi mai aveau curaj încă. Şefii de bărci juraseră să nu părăsească pluta; trebuiau să scape pe toţi, ori să piară împreună! Dar abia au condus-o două mile şi aceste jurăminte au fost uitate.

Era în momentul fluxului şi curentul împingea bărcile în larg. A se găsi cineva în mijlocul mării pe o simplă plută, negreşit că simte oarecare frică, după câteva ore, curenţii trebuiau să ne schimbe direcţia şi să ne favorizeze. Era nevoie a aştepta acest moment care ne da posibilitatea a ne apropia de pământ, de care nu se despărţiau mai mult de 12—15 mile.

Aceasta este atât de adevărat, că seara, înainte de apusul soarelui, bărcile recunoscură coasta.

Poate că au fost forţate de a ne părăsi, chiar din a doua noapte după plecarea noastră, căci le-ar fi trebuit 36 ore spre a ne remorca până la ţărm, deoarece timpul era foarte rău.

PARASIŢI

Nu crezurăm în primele momente că am fost părăsiţi atât de fără de milă. Ne închipuiam că bărcile au apucat largul mării, numai pentru că au zărit o corabie, şi alergau să-i ceară ajutor.

Când toţi se convinseră că era o simplă iluzie, de a mai conta pe înapoierea bărcilor, ne privirăm unii pe alţii încremeniţi. Puţin câte puţin, cei mai inteligenţi căutară a întări curajul, dându-şi exact seama de situaţia înspăimântătoare în care ne aflam.

Naufragiaţii erau atât de strânşi unii de alţii, că le era imposibil a se mişca. Multora le atârna mai tot corpul în apă. In momentul plecării, văzând că pluta se va scufunda sub povara oamenilor, mai multe butoaie cu făină fură aruncate în mare.

Nimeni n'a avut grije de provizii, astfel că abia s'a mai găsit un singur sac cu pesmeţi, cam de 20 kgr., ce s'au udat şi s'au făcut cocă; foamea era deci inevitabilă. Ca băutură se mai găsiau şase butoiaşe cu vin şi două vase cu apă.

Pe de altă parte, pe plută nu erau nici hărţi, nici busolă, iar mi ca pânză ce se găsia, abia a putut fi prinsă de catargul improvizat.

Galeţii ne-au servit la o singură masă, la prânz. Noaptea a fost liniştită, dar îngrozitoare, din cauza vântului rece. De câte ori valurile ridicau o margine a plutei, pasagerii cădeau unii peste alţii şi necontenit se auziau strigătele lor disperate.

Când se crăpă de ziuă, s'a observat că vre-o două zeci de oameni pieriseră. Câţiva dintre ei, mai avea picioarele prinse între traversele plutei şi trupurile scufundate în mare. Unul singur a fost readus la viaţă, prin îngrijirile celor doui fii ai săi.

In această zi destul de frumoasă, încă se mai nutria speranţa de a revedea bărcile, dar de îndată ce se văzură înşelaţi, o disperare fără margini la cuprinse sufletele.

Seara cerul fu acoperit de nori groşi şi marea mai îngrozitoare ca aceea precedentă. Oamenii neputând să se ţină la margini, căutară a se reuni în mijlocul plutei, iar cei cari n'au putut să ajungă, pieriră mai toţi. Ingrămădirea în mijlocul plutei se făcu în aşa fel, că mulţi au fost înăbuşiţi sub greutatea camarazilor lor, cari cădeau unii peste alţii.

DISPERAREA

Soldaţii şi marinarii ştiind că sunt pierduţi, s'au apucat să bea peste măsură.

Infuriaţi, începură să strige că sunt trădaţi, că trebue să moară toţi împreună, şi începură să strice pluta, desfăcând încheieturile. Ofiţerii şi pasagerii cari nu şi-au pierdut minţile, se opuseră. O luptă groaznică se încinse cu baionete, securi, săbii şi cuţite, etc. Luna singură lumina această scenă înspăimântătoare.

In revărsatul zorilor se constată că şasezeci oameni pieriseră, iar un sfert se înecase de disperare.

O altă nenorocire provenită din cauza revoltei, se mai putu constata.

In timpul încăerării, cele două butoaie cu vin şi singurele două vase cu apă, fuseseră aruncate în mare. Nu mai rămăsese decât un singur butoiaş cu vin, care trebuia să se împartă între cei şasezeci de supravieţuitori. Tot în această zi s'au săvârşit şi cele dintâi acte de canibalism. Câţiva oameni se aruncară asupra cadavrelor din care sfâşiau bucăţi de carne. Noaptea fu ceva mai liniştită, dar cu începutul celei de a patra zi, se numărară alţi doisprezece morţi. Din fericire un banc de peşti sburători a fost prins între traversele plutei. Cu un amnar s'a putut face foc, din rămăşiţele unui butoi, — pe care s'a fript peştele prins şi peste care s'a aruncat şi carne de om.

Spaniolii, italienii şi negrii rămaşi neutri până atunci, formară un complot de a arunca în mare pe toţi tovarăşii lor. In ziua următoare mai erau în viaţă treizeci oameni, dintre cari cei mai mulţi răniţi. Numai cincisprezece naufragiaţi păreau să mai poată trăi încă câteva zile. Toţi ceilalţi, acoperiţi de răni adânci, îşi pierduseră minţile. Cu toate acestea aveau dreptul să-şi primească partea lor la împărţirea proviziei şi noi calculam că până ce-şi vor da sufletul, mai puteau consuma treizeci sau patruzeci butelii cu vin, cari dacă le-am fi avut pentru noi, ne-ar fi fost de mare folos.

Se ţinură deliberări pentru a se da bolnavilor numai jumătate din raţia lor, ceeace însemna a le grăbi moartea.

BOLNAVII ARUNCAŢI IN MARE

In urma unui consiliu impus de cea mai înspăimântătoare disperare, se hotărî a se arunca bolnavii în mare. Acest mijloc, oricât de potrivit era cu nenorocirea şi oricât de îngrozitor era, ni se părru singurul care mai putea să rezerve vin supravieţuitorilor pentru şase zile, câte două sferturi pe zi.

Dar această hotărîre odată luată, cine ar mai fi îndrăznit s'o execute?

Obişnuinţa de a vedea moartea năpustindu-se asupra noastră, siguranţa că fără acest mijloc inevitabil vom pieri, ne împietri inimele, devenite nesimţitoare oricărui alt sentiment, afară de acel al conservării noastre.

Trei marinari şi un soldat îşi luară această însărcinare, iar noi ne-am acoperit capul şi-am vărsat lacrimi de mila acestor nenorociţi.

Printre ei era şi cantiniera şi soţul ei, pe cari nu cu mult înainte îi scăpasem, în momentul când erau să se înece.

Amândoi fuseseră răniţi în luptele cu răsculaţii: femeia avea coapsa picioarului sfărâmată între lemnele plutei, iar bărbatul primise o lovitură de sabie la cap, care-i pricinuise o rană adâncă.

Această franceză, căreia militarii îi dădeau Marea drept mormânt, fusese soră de caritate voluntară timp de douăzeci de ani, la glorioasele osteneli ale armatei franceze, timp de douăzeci de ani ea carase cele trebuincioase vitejilor pe câmpul de luptă, sau le dăduse mângâieri. Şi ea muria în mijlocul alor ei, prin mâinile lor!

UN FLUTURE

Un eveniment nou veni să ne aducă o fericită distracţie în această profundă nenorocire. Un fluture alb, — din genul acelora cari sunt atât de comuni în Franţa, — apăru sburând pe deasupra capetelor noastre şi se aşeza pe pânza plutei. Am crezut că mica vietate era un antemergător, aducând vestea unei apropieri de uscat, ceeace făcu imediat ca speranţa să ne cuprindă cu un fel de delir. Aceasta era ziua a noua de când ne aflam pe plută, de când chinurile foamei ne rupeau pântecele. Soldaţii şi marinarii mâncau cu ochii lacomi mica pradă şi par'că s'ar fi certat pe ea. Alţii priveau fluturele ca pe un trimis din cer şi declarară că iau mica insectă sub protecţia lor, împiedecându-i astfel a-i face vre-un rău. Ne întoarserăm deci privirile şi rugăciunile către acest pământ mult dorit, care ni se părea că ni se arată la fiecare moment. Eram siguri că nu eram departe, fiindcă în zilele următoare ni se arătară o mulţime de fluturi, sburând împrejurul pânzei noastre, şi încă un semn tot atât de sigur a fost un pescăruş, care sbura deasupra plutei.

Mai trecură încă trei zile în chinuri nespuse. Atât de mult dispreţuiam viaţa, că mulţi dintre noi se scăldau în faţa rechinilor, cari înconjurau pluta.

O SPERANŢA

In dimineaţa zilei de 17, soarele eşi din nori. După ce ne înălţarăm rugăciunile către Dumnezeu, ne împărţirăm vin, sorbindu-ne fiecare porţia cu deliciu. Un căpitan de artilerie, uitându-se spre orizont, zări o corabie, pe care ne-o arătă cu un strigăt de bucurie. Recunoscurăm un bric, însă la o mare depărtare. Vederea acestui bastiment răspândi între noi o veselie greu de închipuit. Fiecare se credea scăpat şi mii de mulţumiri făcurăm lui Dumnezeu. Cu toate acestea, frica începu să se amestece din nou cu speranţa. Ridicarăm o grămadă de butoaie, în vârful cărora am legat batiste de diferite culori. Apoi am ajutat unuia să se urce pe catargul improvizat. In mai mult de o jumătate

de oră am trăit între frică și speranță. Unora li se părea că vasul se mărește, alții asigurau că se depărtează de noi. Aceștia din urmă erau singurii ai căror ochi nu erau fascinați de speranță. Deodată bricul dispăru în larg.

Din delirul bucuriei trecurăm la delirul disperării și al durerii. Pentru a ne mai potoli chinurile am căutat consolarea în somn. In ajun fiind pătrunși de arșița soarelui, am așezat pânza plutei ca un acoperiș, și ne-am culcat dedesubt.

Se făcu propunerea ca să ne scriem foarte pe scurt aventurile noastre pe o scândură, să ne subscriem numele, apoi să fixăm această scândură în partea de sus a catargului, în speranța că știrea aceasta va parveni guvernului și familiilor noastre.

După ce petrecurăm două ore în prada celor mai triste reflexiuni, șeful plutei voi să se ducă în partea dinainte și plecă de sub cortul nostru.

VINE „ARGUS"!...

Abia scoase capul afară și se întoarse între noi, dând un țipăt răsunător. Bucuria se zugrăvia pe fața lui, mâinile le întindea spre mare, abia mai respira, strigând: *Suntem scăpați! Iată bricul care vine înspre noi.* — In adevăr el era, la o depărtare cel mult de o jumătate de oră. Am eșit de sub cort, în grabă, chiar și acei pe cari rănile de la picioare îi țineau culcați de mai multe zile, se târâră pentru a se bucura de vederea acestui vas, care venea să ne smulgă dela moarte sigură. Ne îmbrățișarăm cu o bucurie care seamănă mai mult cu nebunia și lacrămi de fericire brăzdau obrajii noștri uscați de cele mai grozave suferinți. Fiecare lua câte o batistă sau o fâșie albă, spre a face semne bricului, care se apropia cu repeziciune. Alții, în genunchi, mulțumeau cu ardoare Providenței, care ne reda viața într'un chip atât de miraculos. Bucuria noastră fu și mai mare, când zărirăm în vârful catargului, un mare pavilion alb. Așa dar datoram scăparea noastră unor francezi. Recunoscurăm bine că era bricul *Argus*, când era departe numai ca la două lovituri de armă.

In scurt timp am fost transportați pe bord, unde ne-a primit secundul fregatei și câțiva mateloți. Compătimirea le era zugrăvită pe față iar mila smulgea lacrimile tuturor.

Să-și închipuiască cineva cincisprezece nenorociți aproape goi, cu corpul și figura uscate de fierbințeala soarelui; zece dintre aceștia abia se mai puteau mișca. Membrele ne erau jupuite de piele, ochii duși în fundul capului ne erau aproape sălbateci, bărbile lungi ne dădeau o înfățișare și mai groaznică. Nu eram decât umbra noastră.

Ni se dădu un bulion bun, preparat îndată ce am fost zăriți și vin amestecat cu apă care ne mai întări puterile. Am fost îngrijiți cu multă atenție și generozitate, rănile ne-au fost pansate și chiar de-a doua zi, mulți dintre cei bolnavi, începură a se ridica.

ȘI CEILALȚI

După povestirea acestei teribile drame al cărui episod din urmă a fost zugrăvit cu multă măestrie de penelul lui Gericualt, să mai adăogăm foarte pe scurt, ce au devenit cele șase îmbarcațiuni care au părăsit pluta. Barca comandantului de Chaumareys și aceia a guvernatorului ajunse la St. Louise fără nici un pericol serios, iar barca ceniera acostă aproape de capul Mirick. Din cauza setei, naufragiații cerând a fi debarcați li se arătară pericolele ce aveau să îndure în deșert, având să parcurgă o sută de mile până la St. Louis.

Șaizeci și trei stăruiră în hotărârea lor, debarcară, dar au avut de suferit chinuri grozave în nisipurile arzătoare. Proviziile și apa le-au lipsit în mai tot drumul. Din fericire *Argus* zărise caravana și le dăduse provizii. Au fost întâlniți și de o ceată de mauri, cari i-au jefuit de haine. Abia la 30 Iulie au ajuns la St. Louis, după ce pierduseră șase oameni.

Cea mai mare dintre bărci și cea mai mică se uniră și navigară câtva timp. Cele trei bărci au sosit la mal la 8 Iulie. Mersul se făcu în ordine spre Senegal, sub conducerea ofițerilor. In ziua de 11 Iulie comunicară cu *Argus*, care ajută această caravană înaintea celeilalte. Indigenii le-au procurat provizii, însă drumul înfierbântat de arșița nesuferită a soarelui, a fost obositor. Au sosit la ținta dorită în ziua de 12 Iulie, fără nici o pierdere de oameni.

La 26 Iulie au trimis un vas spre Meduza, pe bordul căreia știau că au lăsat un grup de oameni.

Goeleta însărcinată cu această misiune, având vântul contrar, sosi aproape de nenorocita fregată după 52 zile. Aci n'a mai găsit decât trei din cei șaptesprezece nenorociți, cari nu putuseră fi îmbarcați pe nici un vas. Cu zece zile mai înainte, doisprezece din ei, văzând proviziile isprăvite, încercaseră să se scape pe o mică plută ce-și construiseră singuri, dar după toate probele pieriseră la valuri. De atunci mai pieriseră încă doi.

Comandantul de Chaumareys, rechemat în Franța, a fost supus judecății Consiliului de Război. Găsit vinovat de pierderea *Meduzei* din nepricepere, a fost șters din cadrele marinei, declarat incapabil de orice însărcinare, și în acelaș timp condamnat la trei ani închisoare.

După datele oficiale
de CONST. C. TONEGARU

DE VORBA CU CITITORII

Le lys rouge. — Ochii dumitale sunt ca cerul Florenţei, că ţi-ai luat drept pseudonim emblema acestei cetăţi? Corespondenţa d-tale îmi face multă plăcere. După scris, cred că am de-aface cu o persoană foarte inteligentă şi de gust. Clive Brook e căsătorit, are 39 de ani. E într'adevăr un artist fin, distins şi cu maniere aristocratice. Joacă mai totdeauna roluri în acest gen.

Orhidia din Ploeşti.—Mata eşti deo camdată o... codiţă a rândunelei, sau o rochiţă a rândunelei, dacă vrei să te compari cu o floare. Ce o să zică mămica când o să vrei să pleci în America cu tramvaiul? Pe căldura asta se strică laptele din biberon şi o să ajungi plângând la studio; zici că eşti voinică şi sănătoasă; joacă-te atunci „leapşa pă oate", sau cu păpuşile. Când vei fi mare, să ne scrii din nou şi vom vedea noi ce e de făcut, ca să devii o artistă mare.

George Baron Ploeşti. — Curiozitatea dragă domnule, e o armă cu două tăişuri. Iţi poate aduce şi mulţumire, dar şi deziluzie. E cazul s'o spun cu referire la analiza grafologică pe care mi-o soliciţi.

Ideile dumitale, când le ai, sunt cam încurcate şi au calitatea de a se colora puţin după ocazie, după necesitate. Iţi place să camuflezi, să pari mai mult decât eşti. Aşa, un mic „bluff", nu prea supărător pentru alţii. Eşti un sentimental, care ar dori însă să se conducă după raţiune, să afecteze multă tărie de caracter şi voinţă, dar eşti nenatural prin aceasta. Aspiraţiile dumitale destul de pozitive, nu au însă o natură morală prea înaltă. Şi dumneata eşti unul dintr'aceia cari nu trăesc regăsindu-se pe sine, ci într'un personaj artificial, o ficţiune care se destramă la prima lovitură puternică pe care i-o dă viaţa. Dacă mai vrei alte lămuriri, scrie-mi.

Eu nu sunt supărat!

Dolores del Rio. — Spaniolos? Mexicanos? United Artists Studio, 7100 Santa Monica Bulevard Hollywood California. Partitos nel Americos? Voiagios sprincenatos!

Dinescu-Ghindă-Ploeşti. — Eliza la Porta e română. Născută la 1 Martie 1904. A urmat conservatorul de artă dramatică, descoperită de olandezul Koentz, directorul unei case de filme. A fost apoi angajată de Sokal-Film, şi a filmat în „Studentul din Praga". Adresa ei este Berlin-Charlottenburg, Kurlanderallee 1. O enumerare a filmelor ei ne este imposibilă, din lipsă de spaţiu.

Vă este dragă remorca numelui dv.? Nu vă supăraţi! Intreb din pură curiozitate.

Un curios din Vâlcea.— Piesa Kiki de savantul André Picard? June curios, îmi face impresia că şi dumneata umbli cu capul în stratosferă. Picard dacă ar fi auzit că-l învinueşti de aşa ceva, desigur te-ar fi luat cu el în nacelă şi ţi-ar fi dat drumul pe altă planetă. Dar îţi iert confuzia, fiindcă numele autorului lui Kiki şi al savantului e acelaş şi apoi la urma urmei, savantul ar fi putut să se distreze în orele libere creînd lucruri fără Kiki-rez pentru el.. ca „omu'"... de!

Dona Sol. — Maria Filoti are un băiat de care e foarte mândru. 1) N'am legături personale cu d. Calboreanu aşa că nu vă pot afirma cu siguranţă. Dar cum v'a venit ideea? Judecând după nas?

Lya Mara şi Jacque Catelain mai filmează. Nu-mi reamintesc de „Sif". Iţi răspund repede, de teamă să nu plângi în „sol diez".

V'am prins. — Dacă ne-ai prins ţine-ne! Mie mi-a scăpat... numele artistei de care întrebi. Dacă d. J. de S. va mai reveni la această rubrică? Uite şi răspunsul acesta... îmi scapă. Cine poate sonda tainele viitorului! Acum dă-mi te rog drumul să mă ocup de altă scrisoare.

Hildegard. — Recunosc fineţea dumitale de spirit, după faptul că-mi acorzi circumstanţe atenuante, atunci când urmează o replică ironică, unei spovedanii sincere! Motivul desigur a fost scrisoarea, care nu mi-a inspirat destulă seriozitate. Revin la întrebarea dumitale. Părerea mea, de data aceasta serioasă, este să accepţi totuş căsătoria. Inclinaţiilor d-tale pentru domnul „uşuratec" trebuie să le pui frâu. In căsătoria ce o vei contracta, depinde numai de d-ta, să ridici nivelul soţului şi vei izbuti cu siguranţă, dat fiind personalitatea d-tale bine conturată. Sunt convins că acela pe care-l iubeşti, nu merită sacrificiul vieţei d-tale. La 18 ani, mirajul lucrurilor strălucitoare te extaziază şi de aci o peferinţă oarbă pentru superficial, pentru... licheluţe.

Didişor, puişor etc. — Cine te-a pus să mă 'ntrebi cum sunt? „Realitatea" mă forţează să-ţi fac o descriere fidelă: Cioc, gheb, în loc de chelari două telescoape şi port veşnic, galoşi, ca să nu-mi răcească cele 75 de primăveri; pe deasupra tusa şi junghiul şi-au dat un rendez-vous perpetuu în preţioasa mea persoană. Vezi? Asta se chiamă curiozitate pedepsită Cinsimt însă să mă 'nblânzesc şi să-ţi răspund la întrebări, numai pentru motivul că eşti o fată mică şi foarte... fată. Sunt sigur că ochii rotunzi sufăr din cauza dumitale şi te sfătuesc să nu te iei după sfaturile pe care ţi le suflă la ureche fârtate.

1) Suzy Vernon se citeşte cu V. (ca vânt de primăvară).

2) Jan Kiepura n'a mai jucat alte filme la noi. 3) Mitzi Green, este tot un „pui de drăcuşor" ca d-ta şi imită pe Maurice Chevalier. N'ai văzut-o în Parada Paramount? 4) Cu „Crinul Galben" ai câştigat pariul. Ca arbitru n'am nici un provizion?

Liana. — Scrisoarea dumitale, este o ilustrare a numelui sau pseudonimului de care uzezi. Fraze elegante, cu scânteeri ca lumina timidă strecurată pe frunze, printre bătrânii pomi romantici, cu nume exotice. Iţi sugerează planta codrilor indieni; iar Pierre Blanchar tronând (nu turnând) în zeitate într'un templu vechiu budist, într'un luminiş mistic! Vous m'excuserez de ne pas avoir répondu en français. On risquerait de mécontenter l'ange tutélaire, en espèce le gand public. Vous voyez que c'est pour le bon motif! Aşa dar adresa lui Pierre Blanchard: 4 Square Montecalm XVIII-e Paris. Vreţi să mă citiţi? Foarte simplu. Procuraţi-vă „Magazinul" No. 6 şi 7. Au plaisir de vous-relire.

Inimă sdrobită. — La douăzeci şi unu de ani, muschiul acesta transmite creerului cu o violenţă nebănuită, idei atât de exagerate asupra vieţii! Şi totuş această plenitudine a vitalităţii are un farmec nesfârşit, care e însăşi valoarea magnifică a tinereţii. Eu cred că „adversarul" dv., cunoscându-vă sentimentele şi dându-vă diversele atenţiuni pe care le-aţi observat, se interesează de dv. Diferenţa de vârstă e cam mare, dar această lacună ar putea fi acoperită prin temperament, sănătate, etc. Legătura lui din tinereţe nu are nici o importanţă. Dv. vă veţi substitui cu noutatea, cu tinereţea şi cu tot cortegiul de aporturi inedite. Cât despre a lua iniţiativa gesturilor concrete, o dezaprob. El este un om experimentat şi nu un timid; lui îi revine această sarcină. Prin miile de mijloace ale femeii îndrăgostite şi inteligente, veţi putea procura sigur o stare de spirit, care să servească succesului. Din lipsă de spaţiu, îmi rezerv plăcerea analizei grafologice pentru data viitoare.

Păr blond, Timişoara. — Te cred din toată inima că eşti de o frumuseţe rară şi-ţi acord credit şi pentru restul de 50% din admiraţiile concetăţenilor, cari te-au zărit în prăvălia mamei d-tale văduvă şi concesionară. Acest cumul „en gros" de calităţi mă impresionează, fără să-mi pot face însă o idee precisă asupra viitorului d-tale. In Bucureşti există diverse internate: pentru vagabonzi, neputincioşi, nebuni etc., dar pentru stele de cinematograf, drept să-ţi spun, n'am auzit! Acest soi de bipede se cultivă în aer liber şi necondiţionat. Fotografia poţi s'o trimiţi; poate să ai dreptate! Scrie în limba germană, la Filmführer 217, Friederichstrasse S. W. 68 Berlin. Dar nu d-ta personal. Roagă pe cineva; aşa ca să salvăm cel puţin aparenţele.

Mona. — La cele două întrebări „neutre", răspund pozitiv: 1) Nu vom publica fotografia, până ce nu va îmbătrâni complect. Altfel nu avem variaţie. 2) Campionul tenisului la noi este socotit Mişu Nicolae. Şi acum pagina adevărurilor crude! (Ce pretenţios sună o analiză grafologică!) Duduie, pe dumneata te strică peniţa aceea rondă. Iţi mistifică personalitatea. Iscălitura matale e de o majestate care-mi reaminteşte pretenţioasele firme de modă, cu singura diferenţă că d-ta speculezi abstract, estetismul snob şi pedanteria zaharisită a spiritelor împrumutate. Eu cred numai peniţa e vinovată!). Şi apoi încă o impresie. Desigur cunoşti matale pe acei adolescenţi, care-şi plantează sub nas o jurubiţă de mustaţă, ca să pară mai copţi. (Am luat notă, că adevărul nu te supără!) Cu alte cuvinte: Vanitate, preţiozitate şi poză. Estetica te obsedează. Imaginaţie, sensualism, aspiraţii mari, ordine, sentimente reţinute (nu rezervate...). Tendinţă de a domina. Politeţe. Fidelitate (?!) Am omis să vorbesc despre inteligenţă. Dar dece să 'ntind coarda inutil? Nu te necăji simpatică duduie şi scrie-mi odată şi fără peniţa aceea mistificatoare. Dacă mai doresti şi alte lămuriri, sunt la dispoziţie!

Lotharingia. — După câte îmi reamintesc, Lotharingia, a fost împărţită de arhiepiscopul de Colonia, în anul 953, în Lotharingia de Sus şi Lotharingia de Jos. Vreau să fiu clarificat. Care din ele sunteţi? Cred însă că cea de jos, fiindcă prin afinitate vă interesaţi de „Călăreţul fără cap". Eroul fără cap a fost Harry Piel. In „Cercul Roşu" eroina, Lilian Gish. Adresa mea e complicată: Trăesc în recluziune ca şi călugărul din vechiul schit, pentru a-mi ispăşi păcatele cu cari m'am învrednicit în tinereţe. Ce folos să stii drumul la peştera mea, când eu îmi ridic genele cu cârjile şi aceasta numai ca să citesc şi să răspund la rubrica mea... o urmă de vechiu obiceiu.. Deşertăciunea deşertăciunilor...

Nina. — Ca să capeţi o analiză, respectiv o scărmăneală grafologică, am să te rog simpatică dudue, să-mi scrii 5—6 rânduri, cu scrisul dumitale natural, fără să te laşi preocupată de greşeli ortografice, scriere frumoasă, citeaţă etc. superstiţii care-ţi denaturează scrisul şi deci mă fac să-ţi atribui calităţi sau defecte ireale. Cât priveşte conţinutul, orice improvizaţie afară de cele injurioase.

Indescifrabil. — „Pescuitorii de perle" este o operă a compozitorului francez Massenet. Bucata care ai auzit-o dumneata, trebuie să fie „Mi par d'udir". Cred că acum nu mai vei pescui.. în apă tulbure.

LOTHAR

DESPRE INNOT

de D. I. Suchianu

Sus: *Un bun innotător zâmbeşte ori când*

IN FRANŢA se vorbeşte azi cu destulă ins tenţă despre nevoia de a se vota obligativitatea innotului. Tot aşa um cetăţeanul este prin lege obligat să fi absolvit cursul primar, adică să ştie să scrie, să citească şi să socotească, tot astfel se crede că ar fi nin :rit să-l obligăm să ştie a innota. Căci naţiunea nu se poate împăca d loc cu gândul ,că unul din membrii ei să-i fie luat de primul accider stupid, unde un minimum de ştiinţă a nataţiei, câteva brase sau câte 'a minute de plutire, ar fi destul pentru a evita moartea. Omul trebue i înlocuiască cu ştiinţa, ceiace instinctul direct nu-i poate furniza.

Căci, lucru curios, omul, spre deosebire de lte animale, nu are instinctul innotului. Un câine, un cal, svârliţi pı na oară în apă, nu se îneacă, pe când omul, afară de vre-un talent p sonal sau vre-o împrejurare excepţională, merge sigur la fund.

Şi-i cu atât mai surprinzător această lacună a organismului nostru, cu cât omul, dacă-l privim mai cu atenţie, este m nunat construit pentru innot. Anatomia lui, vreau să spun forma corpı ui său seamănă isbitor cu aceea a peştelui. Trupul întins pe spate sau u faţa în jos, are exact liniile unui flotor housiform; braţele şi mânile a intesc paletele peştelui; picioarele, mai ales aşezate în poziţia de „craw , cu labele lăsate suple dela încheietura gleznei, seamănă cu apendicele odal; iar plămânii permanent plini cu aer, sunt ca o adevărată vezicul natatorie.

Motivul pentru care omul *nu ştie*, şi trebue s *înveţe* să innoate, trebue căutat în staţiunea sa bipedă, în faptul că pc iţia lui normală este pe două picioare şi nu în patru labe. Această particularitate prezintă două inconveniente. Mai intâi organele sale de respiraţie sunt incomod plasate. Bunăoară la câine sau la cal, orificiul bucal se găseşte la extremitatea axei, care prelungeşte linia coloanei vertebrale. Inchipuiţi-vă un om aşezat în patru labe. Gura lui, pentru a fi plasată la fel cu a quadrupedelor, ar trebui să se găsească într'un loc unde la noi e vârful capului. Iată dece un câine întins cu burta pe apă, are totuş gura afară, pe când la omul întins, gura vine exact sub apă, pe aceeaş linie cu burta. Defect fundamental de construcţie, care face ca „respiraţia aquatică",— cum o numesc antrenorii, — să fie ceva complect diferit de respiraţia obicinuită, să aibă altă technică, necesitând un metodic aprantisaj.

Un alt inconvenient al staţiunei bipede este instinctul nostru

O sirenă a piscinelor

O „plută" originală cu umbrelă

de a reveni la loc pe două picioare. Acel care nu ştie să innoate, aruncat în apă, are tendinţa naturală de a se aşeza în picioare. Ceiace are ca efect să-l tragă la fund. Căci este mult mai greu să pluteşti vertical, decât orizontal.

Aşa încât nu se poate spune că omului îi lipseşte instinctul innotului. Il are, dar el este neutralizat de un alt instinct, de acel al şederii verticale. Dacă un al treilea instinct ar interveni, făcându-ne să cătăm a sta lungiţi, atunci am putea şi noi oamenii să innotăm instinctiv. Intr'adevăr, iată un fapt, povestit de un profesor francez de nataţie, care confirmă perfect toate explicaţiile de mai sus:

„Prima oară când omul a innotat, a fost probabil cu prilejul unei forţe majore: urmărit de aproape de către vre-un duşman primejdios. Văzându-şi trecerea oprită de un curs de apă; a fost nevoit desigur a se arunca orbeşte cu tot corpul, drept înaintea lui. Dus de acest avânt disperat, s'a svârlit pe suprafaţa lichidă şi, instinctiv a început să-şi proiecteze braţele, unul după altul, intr'o sforţare permanentă de a atinge odată cu mâinile malul celalt.

„Această ipoteză îmi pare cu atât mai plauzibilă, cu cât am fost martor, în în timpul ultimului răsboiu, la o întâmplare care pare a o confirma.

„Era pe vremea când începuseră primele atacuri cu gaze asfixiante, în Aprilie 1915, pe Yser. Ne aflam pe poziţii înaintate pe malul stâng al canalului, — larg în locul acela, de vre-o doisprezece metri. De pe malul celălalt, văzui alergând o mulţime de soldaţi, goniţi de gazele otrăvitoare. Neavând altă scăpare, s'au asvârlit cu toţii în apă, şi, bătând energic cu braţele, au trecut aproape toţi pe ţărmul celalt. Or, mulţi din ei ne-au declarat pe urmă că innotaseră pentru prima oară în viaţa lor".

Faptul e caracteristic. Avem aci o combinaţie de trei instincte: 1) instinctul innotului, neutralizat de obiceiu ; 2) Instinctul staţiunei verticale este de data asta lăsat să se manifeste iber, pentrucă un al treilea instinct 3) acel al fricii, a neutralizat la rândul lui instinctul No. 2, făcând să înceteze obstacolul care paraliza instinctul No. 1.

De altfel, mai este un fapt care verifică toate aceste teorii. Maimuţa, care e aşa de agilă, care însă are şi ea instinctul staţiunii bipede, se îneacă în apă exact ca şi omul.

Dar să lăsăm inconvenientele şi să revenim la avantagii. Deşi omul e un animal „care se îneacă", tot el este animalul care innoată cel mai bine, mai bine chiar decât peştele şi iată ce vrem să spunem cu asta.

Omul dispune de o anumită forţă, în funcţie de muşchiulatura sa şi de dimensiunile levierelor articulate, de care dispune. Graţie acestui sistem de pârghii şi graţie energiei motrice disponibile, omul obţine un anumit randa-

ment de mişcare, de spaţiu parcurs şi de viteză obţinută. Fireşte, rechinul se mişcă mai iute în apă decât omul. Dar ce musculatură are rechinul, ce dimensiuni, ce greutate de cădere şi deci de lunecare în apă! Dacă însă facem calculul propriu zis de rendament, adică raportul dintre mijloacele motrice şi rezultatul efectuat, omul atinge punctul optim al acestui rendement, şi recordurile sale (de pildă 57 de secunde suta de metri) este un record nu numai faţă de ceilalţi oameni, ci faţă de toată fauna aquatică.

Animalele de apă înnoată uşor. Omul însă poate înnota ştiinţific. Iată toată diferenţa. Omul a ştiut să aplice nataţiei instinctive, cunoştinţele sale de fizică mecanică. Astfel s'au putut oarecum fabrica sintetic înnoturi ca brasa, „trugeon"-ul şi mai ales „crawl"-ul, care-s adevărate combinaţii de laborator, unde se corectează, se elimină, se suprimă mişcări instinctive mai puţin eficace, înlocuindu-se cu altele, provenite din observarea riguroasă a legilor cineticei.

Pentru a nu te înneca, nu trebue de cele mai multe ori decât să ştii să pluteşti. Dar nu aceasta e singurul rost al înnotului. Trebue să urmărim mai mult decât să ne putem ţine în apă, aşa ca să scăpăm eventual de moarte. Trebue să căutăm a ajunge să stăpânim ceva din ştiinţa aceea a miscărilor, care din om, animalul cel mai puţin aquatic, face un animal care ştie să se mişte în apă cu un spor şi o economie de mijloace superioare tuturor celorlalte animale aquatice...

Acesta e ca să zicem aşa „paradoxul" înnotului omenesc. Este o uimitoare victorie aceea, de a ajunge din situaţia de „coada clasei" în situaţia de „primul la clasificaţie" într'un concurs dat cu tot regnul animal...

Iată dece este aşa de interesantă nataţia, dece este bine să nu ne mulţumim a „bălăci" pentru plăcerea doar de a ne răcori, ci trebue să realizăm — cum se zice în jargonul sportiv — oarecari performanţe. Orice om poate obţinea asta, dacă procedează metodic, dacă ascultă de sfaturile antrenorului sau ale acelora dintre amatori cari ştiu, dacă însfârşit urmează cu răbdare un oarecare antrenament.

Fireşte, nu trebue să urmărim recorduri, performanţe mondiale. E prea absorbant şi prea decepţionant (pentrucă deobiceiu titlul de campion e foarte efemer). Şiapoi chestia campionatului e legată de aptitudini şi talente pur personale. In schimb orişicine, absolut ori şi cine poate ajunge, în materie de înnot, mai mult decât în orice alt sport, la un *rendament optimum*, faţă de puterea sa fizică disponibilă.

Dacă vedem pe atât de mulţi înnotând crispat, sbătându-se ca nişte isterici, făcând strâmbături disgraţioase, agitându-se ca nişte diavoli, pentru a sta aproape pe loc, — trebue să ne spunem că aceşti oameni, dacă ar face un antrenament metodic de numai o singură vară, ar putea obţinea exact acel înnot suplu, alunecător, nesilit, pe care îl admirăm la alţii şi care la prima vedere ni se pare inaccesibil.

Iată dece este o binefacere pentru capitala noastră prezenţa a trei piscine. Căci adevăratul înnot nu se poate face — cum s'ar crede — în mare, ci în piscină. Un strălucit profesor francez scria:

„Pentru a practica nataţia sportivă, este esenţial să dispui de o piscină sau de un basin cu „apă moartă" de o formă dreptunghiulară şi dimensiuni regulate. Suprafaţa cea mai practică e de 25 m. lungime pe 12 m. lărgime, permiţând toate încercările de viteză".

Plăcerea înnotului la mare e o plăcere complexă, în care sentimentul literar al naturii e poate mai tare decât acel mai grav al interesului sportiv. Iată de ce plajele unde se face realmente sport, dispun, alături de marea nemărginită, de una sau mai multe piscine cu dimensiuni limitate. Numai pe distanţă de 20—25 m. poţi avea un control de antrenament, o dozare riguroasă a progreselor. Şi fiecare întoarcere pe care înnotătorul o face apăsând cu călcâiele în păreţii basinului, este pentru el totodată o distracţie şi o încurajare, este socoteala care îl ţine atent la ceeace face şi amuzat de ce face. Piscina este un lucru esenţial în plăcerea sportivă a înnotului. O dovadă în plus e că oficiul Naţional de Educaţie fizică dela Tekirghiol a construit anul acesta o piscină chiar pe malul mării.

Problema unui înnot sistematic, pe baze curat sportive de antrenament serios, este o chestiune care ar trebui să intereseze pe pedagogii oficiali şi neoficiali, într'o măsură mult mai mare decât îi preocupă azi. Desigur, există dificultăţi, în special dificultăţi de bani şi de organizare. Dar pentru toate astea s'ar găsi poate aranjamente. Principalul este să se trezească interes pentru cel mai logic şi mai strălucit dintre sporturi: pentru înnot, exerciţiu totodată util, igienic şi estetic.

Dealtfel vom mai reveni asupra tuturor acestor chestiuni. Nataţia este o lume întreagă de lucruri, şi fiecare capitol e palpitant de interes. De pildă descrierea şi explicarea trucurilor atât de ingenioase, care alcătuesc technica înnoturilor moderne. Apoi chestiunea mai teoretică a originilor şi evoluţiei nataţiei precum şi istoricul recordurilor obţinute; chestiunea practică a salvării dela înnec sau naufragiu; chestiunea antrenamentului sportiv; aceea a mijloacelor pedagocice şi financiare pentru a se da copiilor o educaţie metodică şi totodată puţin costisitoare, în materie de înnot, etc., etc. O seamă de probleme care forţamente n'au încăput într'un singur articol de revistă, dar pe care ne propunem să le reluăm cât vom putea mai curând.

D. I. SUCHIANU

Oră de istorie

după Hans Pferlschmidt

DOMNUL profesor Istoricescu intră în clasă, însoţit de sunetul strident al clopoţelului şi de strigătele elevilor, cari aleargă şi sar peste bănci. Sgomotul se domoleşte cu greutate.

Profesorul: Treceţi la loc! Şedeţi! Linişte!!

In clasa aceasta par a fi numai animale, aşa urlaţi. N'auziţi să faceţi linişte? D-ta de acolo, din prima, a doua, a treia, a patra, la stânga, cap de bancă. Da, d-ta. Cum? Aşează-te şi stai liniştit! Un elev trebue să tacă atunci când vorbeşte cu un domn profesor. Aşa.

Daţi-mi absenţele! Da, da, văd, iarăşi foarte mulţi elevi cari lipsesc. Pe viitor va trebui să pun o bancă specială pentru absenţi. Bun.

Unde am rămas data trecută? Ah, da. Bine că-mi amintesc. Au venit doi elevi noi. Ii rog să se ridice în picioare. Dv. sunteţi? Aşa. Şi cum vă numiţi? Ionescu P. Dumitru? Şi d-ta Ionescu P. Gheorghe? Aha! Sunteţi fraţi.

Ionescu P. Dumitru când te-ai născut? — In 13 Noembrie 1909? — Şi d-ta? — Tot în 13 Noembrie 1909? Sunteţi gemeni? Ionescu P. Dumitru, unde te-ai născut? La Piteşti? şi d-ta Gheorghe, tot la Piteşti? — Bine, luaţi loc şi sper că fratele mai mare va da totdeauna numai exemple bune fratelui mai mic. — Aşa. Va să zică data trecută, am rămas la...? închiderea ferestrei, Georgescule, trebue făcută fără sgomot... la apărarea... fără scandal Georgescule ţi-am **spus!**

...la apărarea trecătoarei dela Termopile, prin regele... proştilor. numai le place totdeauna să râdă fără motiv. ...prin regele Spartei... Mitică Popescu, treci la colţ...prin regele Spartei, Leonida.

Cuvântul Termopile înseamnează după cum de altfel ati trebui s'o ştiţi: trecătoarea isvoarelor... numai de glume vă ţineţi voi cei doi de colo... trecătoarea isvoarelor fierbinţi. Ca apărători ai trecătoarei nu erau decât... — nătărăi, leneşi, după ce nu învăţaţi, vorbiţi toată vremea... nu erau decât trei sute de Spartani. Pe când Persanii erau...

— Caraghioşi ca voi. n'am mai văzut niciodată... pe când Persanii erau cu sutele de mii.

Atunci Regele Persanilor trimise la Leonidas un sol, care-i spuse... — dă-mi îndată briceagul, secătura, ce te joci cu el dela începutul orei... care-i spuse:... umbrela se lasă la cuer, Radule, nu se ţine în clasă... care-i spuse: predaţi armele. Atunci Leonida îi răspunse, dispreţuitor: nu mai băga degetele în nas, zăgăuţă, nu ţi-e ruşine? Leonida, precum am spus răspunse: cu atât mai bine, vom lupta... in pat se doarme, nu în bancă... vom lupta în umbră.

După trei zile, trupele Persanilor năvăliră asupra trecătoarei cu numele... Popescu, Ionescu, Stan Păpuşe şi Mitică Popescu, eşiţi afară din clasă. Neruşinaţilor! Să veniţi după o oră la cancelarie. O să vă învăţ eu minte, să mâncaţi în timpul lecţiilor...cu numele Nemuritorilor pe buze. Dar iată că Spartanii începură să strige cu spaimă:... cine aruncă cu cocoloaşe de hârtie?

...să strige cu spaimă: Trădare! Căci un spartan trădător, anume: — Tănase, lasă scrisul şi fii atent!... anume Ephialtes, arătase persanilor un drum dosit, astfel că aceştia înconjurară pe Spartani. Cei trei sute de eroi împreună cu Leonida, îşi pierdură viaţa, apărându-şi ţara. După câţiva ani, patria recunoscătoare ridică pe locul acela, în amintirea lor, un monument, reprezentând un leu, iar pe soclu au scris nişte versuri, care în traducerea exact metrică, sună astfel:... Secături, obraznici, neruşinaţi, sălbatici, leneşi şi caraghioşilor, nu vă mai liniştiţi? Rămâneţi repetenţi! Vă elimin pe toţi... Şi după masă, arest!

D. profesor Istoricescu, părăsi clasa.

De vorbă cu d-ra Păpuşa Vlasiu

Distinsă la concursul nostru de frumuseţe

FIGURĂ orientală... Un cap care nu desminte numele... Un cap de păpuşă, încadrat de un păr superb, de abanos, cu ondulări ruginii.

Ochi minunaţi, negri, cari au luciri când visătoare, când ştrengăreşti, când diabolice.

...Mă pofteşte în camera ei de visări. Incăperea e mărginită de covoare, care au furat culorile câmpului şi ale pădurii.

Pe divan se răsfaţă împrăştiate, chilimuri lucrate de o mână maestră.

O păpuşă — oh, Doamne, concurenţa, — a căzut ostenită pe etajeră şi cărţile au rămas desfăcute pe o măsuţă.

Peste tot domneşte mireasma nebunatică şi pură a adolescenţei.

D-ra Vlasiu se ridică spre a aşeza o floare. E subţire, sglobie. In rochiţa-i albă pare o podoabă stilizată de arta gravorului.

E poate alegoria primăverii purtând în suflet păduri de brad, poveşti şi trandafiri.

Este şi graţie dar şi melancolie în îmbinarea trandafirului din piept, cu faţa îmbujorată, cu ochii întunecaţi, adânci ca o apă, umbrită de bucle negre, mereu în neastâmpăr.

Un zâmbet îi dilată nările puternice şi are buzele pline, hrănite cu aceleaşi sucuri, care aprind smeura şi fraga.

Tot ce era copilăresc, deschis şi luminos în obraz pieri. Luă un aer de adorabilă naivitate, ca un copil care a primit o însărcinare de om mare.

— „...M'am născut în Cetatea Ciceiului din Ardeal. Tatăl meu era proprietarul unei moşii întinse aşa că mi-am petrecut toată copilăria, în mijlocul naturii, între lanurile de grâu auriu, între foşnetul frunzelor, şopotul râului şi ciripitul păsărelelor.

Iarna pentru mine, era un adevărat chin. Vara însă, recompensa totul. Toată ziua şi de multe ori seara târziu hoinăriam prin câmpii şi livezi, prin păduri şi colnice şi seara târziu mă delectam ascultând trişca dela târlă.

Eram un copil foarte sburdalnic şi mulţi spuneau, — de altfel aprobam şi eu acest lucru — că ar fi trebuit să mă nasc băiat şi nu fată.

Cu toate acestea, nu eram prea prietenoasă, — cum sunt azi — şi mă băteam adeseori cu băeţii, cari erau rarii mei tovarăşi de joc.

Plăcerea mea cea mai mare era să pescuiesc, dar ţiu minte că mă plictisiam repede de acest lucru, cu toate că-mi plăcea şi preferam să mă caţăr pe toţi copacii şi să mă urc pe casă, spre spaima mamei şi doicei mele, aşa că nu era zi lăsată de Dumnezeu ca să mă fi întors acasă, fără să fiu lovită sau sgâriată.

Odată m'am hotărît să fac o „faptă mare" şi în consecinţă, m'am alipit unei bande de băieţaşi, cari se ocupau cu furatul fructelor de prin livezi.

Era seară şi după ce ne-am întors dela pescuit, ne-am furişat în prima livadă ce ne-a venit în cale.

Ne-am urcat repede în copaci şi n'am apucat bine câteva mere, când câinii au început să latre furioşi.

Ne-am strâns cu mâinile de crengile copacului, stând nemişcaţi şi ţinându-ne răsuflarea, de frică să nu ne simtă sau să ne vadă stăpânul livezii.

Am stat astfel multă vreme şi tovarăşul meu, un băeţaş de vre-o şase ani, doborît de oboseala unei zile întregi de alergătură ,a adormit şi pierzându-şi echilibrul ,a căzut din pom.

In cădere mai mult de spaimă, a leşinat. Noi, am crezut că a murit şi am început să ţipăm.

Stăpânul livezii, alarmat de ţipetele noastre, a venit şi pe scurt, neam ales cu o spaimă bună şi acasă cu o bătae şi mai bună şi de atunci ne-am lăsat de sportul de a fura mere.

Marea mea pasiune o formează până în ziua de azi florile, şi singurele clipe de linişte ale mamei mele, erau atunci când mă ocupam de flori.

Când am împlinit patru ani a murit tata şi acest trist eveniment n'a lăsat asupra mea urme prea adânci, fiindcă în acea clipă nu-mi puteam da seama de enorma pierdere ce o suferiam.

La 7 ani ne-am mutat la Cluj unde am intrat în şcoală.

Amintiri prea frumoase din şcoală n'am. Eram ştrengăriţă şi în consecinţă nu prea bine văzută de profesoarele mele.

Odată era să fiu eliminată, din cauză că am fost prinsă citind un roman de Vasile Pop şi am scăpat numai ca prin urechile acului.

Am intrat la şcoala profesională, însă n'am putut-o termina, deoarece trebuia să-mi întreţin mama şi deci să-mi caut un post.

Am venit la Bucureşti.

Oraşul unde am avut prima dragoste, prima durere.

Poate că din cauză că am fost decepţionată de tânără, am o părere foarte proastă despre bărbaţi.

Ador muzica şi sportul. Innot, călăresc şi joc tenis. Dansul e însă dragostea mea.

Prieteni n'am avut niciodată, pentru că, cu o femee nu poţi fi prietenă, din cauza invidiei, iar cu un bărbat poţi fi, dar un timp foarte scurt, căci imediat sentimentele de prietenie se prefac în dragoste.

In viaţă n'am avut prea mult noroc, ba din contra aş putea spune că am fost totdeauna urmărită de un ghinion extraordinar. Cu toate că sunt atât de tânără, totuş sunt pesimistă şi nu aştept prea multe dela viaţă.

Idealul meu de când eram mică, era să deviu artistă de cinematograf. Acest vis mă obsedează şi astăzi şi atunci voi atinge ţinta vieţii mele, când voi putea parveni să îmbrăţişez această carieră.

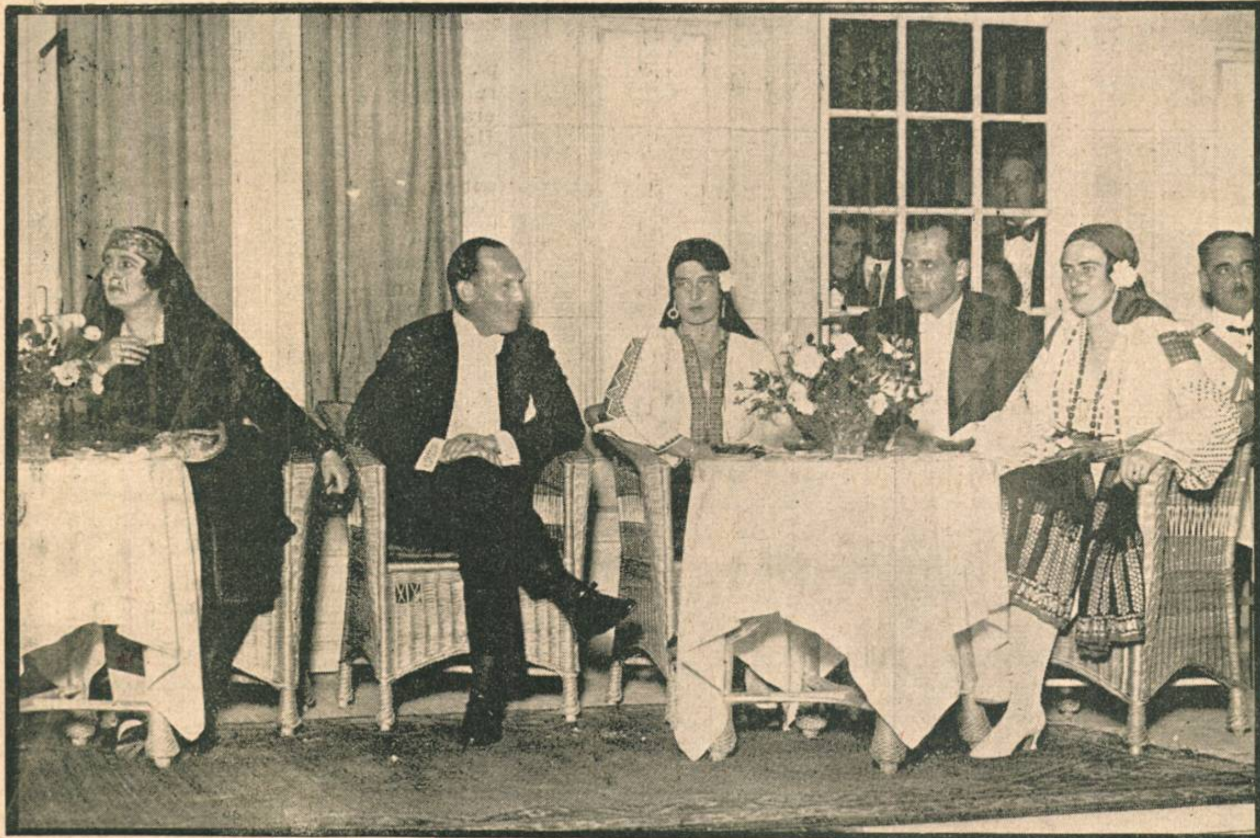
Dintre artişti îmi place Jannings; ca tip bărbătesc îmi place Petrovich şi Clive Brook.

Dintre artiste Greta Garbo. Ca femee Billie Dove".

Am eşit pe verandă. Se abătu un vânt, revărsând în nări şi pe obraz parfumul umed al ploilor de vară.

Păpuşa sta senină în bătaia ploii.

S. J.

O societate filantropică din Capitală, a organizat de curând o frumoasă kermessă, la „Colonade". Serbarea a fost onorată de prezența membrilor familiei noastre regale.

1. Ex-regina Elisabeta a Greciei, ex-regele George, fiica marei ducese Ciril a Rusiei, arhiducele Anton de Habsburg și principesa Ileana, privind producțiunile artistice la serbare.

2) Miniștri ai țărilor străine, la kermessă.

4) Un grup de domnișoare din înalta societate, care și-au dat concursul pentru reușita serbării.

3) Sokoloff, câștigătorul cupei „Toma Iancovici", la recentul concurs de motociclete din Capitală.

Actualitățile săptămânii

